

AMNESTY INTERNATIONAL

JAARVERSLAG 2021

AFDELING NEDERLAND

AMNESTY
INTERNATIONAL

INHOUD

1 - BESTUURSVERSLAG

- Voorwoord 4
- Belangrijke resultaten 7
- Zij kwamen vrij 8
- 2021 in cijfers 10

KRIMPENDE RUIMTE VOOR MENSENRECHTENVERDEDIGERS

- Saudi-Arabië 13
- China 15
- Rusland 17
- Polen en Hongarije 20

SPORT EN MENSENRECHTEN

- WK voetbal in Qatar 25
- Olympische Winterspelen in China 27

MENSENRECHTEN IN NEDERLAND

- Technologie en mensenrechten 30
- Campagne #LetsTalkAboutYES 32
- (Geautomatiseerd) etnisch profileren 36
- Vooruitblik naar 2022 36

ONZE WERKWIJZE

- Amnesty voert actie 44
- Amnesty lobbyt 51
- Amnesty licht voor 53
- Amnesty werkt samen 57
- Amnesty werft fondsen 60

STRATEGIE EN BELEID

- Strategie 65
- Impact van ons werk 65
- Internationale Strategische Doelen 2022-2030 66

DE ORGANISATIE

- Internationale beweging 69
- Amnesty Nederland 70
 - De Ledenraad van Amnesty Nederland 70
 - Het Bestuur van Amnesty Nederland 72
 - Inhoudelijke reflectie van het Bestuur 74
 - Directie en managementteam 76
 - Onze medewerkers 77
 - Klachten uit het Nederlands publiek 80
 - Mvo-beleid 82

FINANCIEEL VERSLAG

- Inleiding 86
- Resultaat 2021 86
- Inkomsten 87
- Bestedingen 92
- Resultaatverdeling 97
- Financiële vooruitblik 98
- Update 2022 99

2 - JAARREKENING 2021 100

3 - OVERIGE GEGEVENS 153

BESTUURS VERSLAG

1

Frank Heemskerk

Dagmar Oudshoorn

VOORWOORD

In dit jaarverslag staan de belangrijkste activiteiten in 2021 en de behaalde resultaten. Die resultaten waren niet mogelijk geweest zonder de grote betrokkenheid van onze leden en donateurs, de vele enthousiaste vrijwilligers, samenwerkingspartners en onze medewerkers. Wij willen namens het gehele bestuur, directie en managementteam iedereen daar zeer hartelijk voor danken.

‘In november heeft minister Grapperhaus een wetswijziging aangekondigd waarbij onvrijwillige seks strafbaar wordt als verkrachting. Ik was dolblij toen ik dat hoorde,’ vertelde Aycan Erol in ons magazine *Wordt Vervolgd*. Ze is vrijwilliger voor onze Let’s Talk About YES-campagne met als doel consent (instemming) op te nemen in de verkrachtingswetgeving. Dankzij deze campagne komt een wet waarin seks zonder instemming als verkrachting wordt bestraft, een stuk dichterbij. De campagne droeg ook bij aan een structurele verbetering op instellingen voor hoger onderwijs in het tegengaan van, en omgaan met, seksueel geweld onder studenten. Veelal jonge vrijwilligers hebben zich hiervoor met hart en ziel ingezet.

We richtten ons in 2021 ook op het toeslagenschandaal. Uit ons onderzoeksrapport hierover, *Xenofobe machines*, blijkt dat de Belastingdienst etnisch heeft geprofileerd, en heeft gediscrimineerd op basis van sociale klasse. Dat komt onder andere door de gebruikte algoritmes. De kans dat deze schending van de mensenrechten zich herhaalt, is groot. Daarom blijven we er bij de Nederlandse overheid op hameren maatregelen te nemen die nodig zijn om een nieuw schandaal te voorkomen. Internationaal verspreidden we ons rapport om andere autoriteiten te waarschuwen voor het gebruik van algoritmes.

© AI

In ons werk op andere landen was veel aandacht voor het thema sport en mensenrechten. Dat die twee met elkaar te maken hebben zie je in Qatar, waar in 2022 het Wereldkampioenschap voetbal plaatsvindt. Arbeidsmigranten die werken aan de bouw van faciliteiten voor het WK en in de dienstverlening worden daar op grove wijze uitgebuit. We spoorden de KNVB aan zich hierover uit te spreken. De campagne genereerde bijzonder veel media-aandacht. De Olympische Winterspelen in Beijing grepen we aan voor een campagne tegen de onderdrukking van de vrije meningsuiting in China. Daarnaast vroeg de positie van Oeigoeren in de Chinese regio Xinjiang nog steeds onze aandacht. En in Hongkong draait China de duimschroeven steeds verder aan.

Ook in 2021 zorgde het coronavirus ervoor dat Amnesty-medewerkers veelal vanuit huis moesten werken. Een deel heeft thuis een fijne werkplek en kon daar efficiënt werken. Voor anderen maakte het gemis aan collega's het thuiswerken zwaar. Voor hen zochten we een bevredigende oplossing door toe te staan dat zij met een beperkt aantal collega's toch op kantoor konden werken. We zijn trots op onze medewerkers en bewonderen hun flexibiliteit, hun inzet en de prestaties die zij ook dit jaar weer leverden.

In 2021 is hard gewerkt om Amnesty Nederland toekomstbestendig te maken, zodat we flexibel en tegelijk gefocust schendingen van mensenrechten kunnen aanpakken. In de meerjarenstrategie zetten we de lijnen voor de komende vijf jaar uit, zowel voor onze mensenrechtenagenda als onze interne organisatie. Innovatie op het gebied van fondsenwerven, onderzoek, communicatie en actievoeren speelt daarbij een belangrijke rol.

Hoewel onze werving vooral online plaatsvond, steeg ons ledenaantal dit jaar flink. Want Amnesty is, vrezen we, onverminderd relevant. Maar Amnesty kan dus gelukkig ook rekenen op veel steun. Daarom zullen we in 2022 het beste uit onszelf halen om mensenrechtenschendingen te voorkomen en tegen te gaan.

Frank Heemskerk - voorzitter Amnesty Nederland

Dagmar Oudshoorn – directeur Amnesty Nederland

SAMENVATTING

DOELSTELLING, STRATEGIE EN WERKWIJZE AMNESTY NEDERLAND

DOELSTELLING

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle internationaal erkende mensenrechten geniet, met aandacht voor onder meer:

- Vrijheid van meningsuiting en non-discriminatie;
- Mensenrechten van migranten en vluchtelingen;
- Bescherming tegen politiek geweld en vervolging;
- Economische, sociale en culturele rechten.

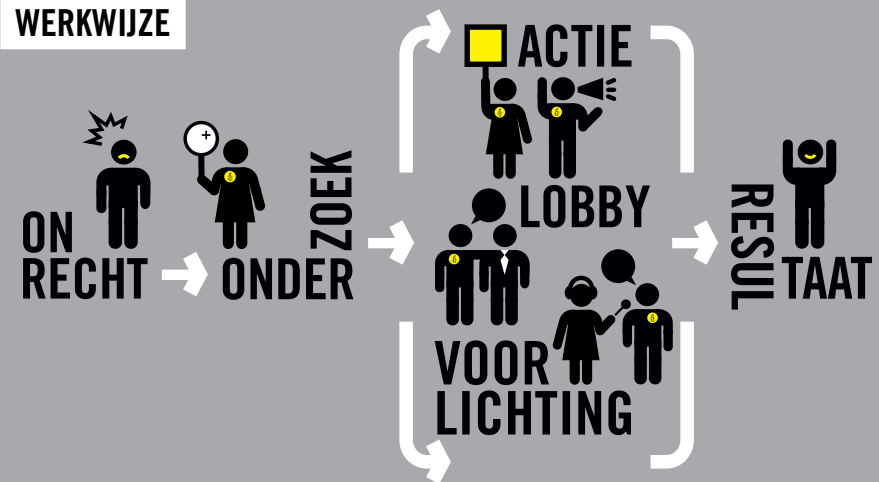
Amnesty Nederland kiest voor een agenda waarin vrijheid van meningsuiting, van vereniging en vergadering alsmede andere rechten uit het Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten centraal staan.

STRATEGIE

Om dat te bereiken zetten wij ons in voor:

- Wetgeving die, en beleid dat, mensenrechten erkent en vastlegt, en autoriteiten die naleving ervan waarborgen;
- Onmiddellijk, volledig en onpartijdig onderzoek naar mensenrechtenschendingen, en vervolging van daders;
- Draagvlak en publieke steun voor mensenrechten, en solidariteit met mensenrechtenverdedigers;
- Mensen die in staat zijn van hun rechten te genieten en ze op te eisen.

WERKWIJZE

ONZE INHOUDELIJKE AGENDA IN 2021

- Mensenrechtenverdedigers en de krimpende ruimte om hun werk te doen – China / Rusland / Saudi-Arabië / Polen en Hongarije
- Sport, bedrijven en mensenrechten – Qatar / China
- Mensenrechten in Nederland – Technologie / Seksueel geweld / Etnisch profileren

BELANGRIJKE RESULTATEN

NIEUWE STAPPEN IN VERKRACHTINGSWET

Op 8 maart kwam minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid met een aangepast wetsvoorstel om het delict verkrachting in de strafwet aan te passen. Dat is een mooie stap op weg naar gerechtigheid voor slachtoffers, omdat de wet alle vormen van onvrijwillige seks strafbaar zal stellen als verkrachting. Op 6 december 2021 reageerde de minister op een tweet van Amnesty: 'Beste @amnestynl ik ga al dit voorjaar alle voorbereidingen laten treffen om het #WetsvoorstelSeksueleMisdrijven meteen in te kunnen voeren zodra het door de TK & EK is aangenomen'. Na druk van onze lobbyisten kwam financiële dekking beschikbaar en werd het wetsvoorstel eind van het jaar naar de Raad van State gestuurd.

NEDERLAND MAG NIET WEGKIJKEN

De Curaçaose autoriteiten schenden de rechten van Venezolanen die bescherming zoeken op het eiland. Dat stond in het rapport [Nog steeds niet veilig: Venezolanen krijgen geen bescherming op Curaçao](#). Nederland droeg hieraan bij door steun te geven aan Curaçao, vooral op het gebied van kustbewaking en detentie. Daarbij zette Nederland zich onvoldoende in om mensenrechten te beschermen. Op 7 januari 2022 werd bekend dat Nederland [de financiële steun aan Curaçao bevest](#), omdat de Curaçaose regering de mensenrechten onvoldoende naleeft.

ALGORITMES LEIDEN TOT DISCRIMINATIE

In het rapport [Xenofobe machines – Discriminatie door ongereguleerd gebruik van algoritmen in het Nederlandse toeslagenschandaal](#) concluderen we dat de algoritmes die de Belastingdienst gebruikte om foutieve aanvragen voor kinderopvangtoeslag op te sporen, leidden tot etnisch profileren. Daarnaast was sprake van discriminatie op basis van sociale klasse, waardoor mensen uit lagere sociale klassen extra hard werden getroffen. We blijven actievoeren voor goede regels om een tweede schandaal te voorkomen. Ons rapport leidde tot een aangenomen motie voor een verplicht algoritme-register voor overheden. In het coalitieakkoord is ook opgenomen dat er een algoritme-toezichthouder moet komen.

EEN AVONDJE GERECHTIGHEID

We zoeken steeds nieuwe manieren voor het betrekken van onze achterban bij mensenrechten. Een Avondje Gerechtigheid, waar goed eten en goed doen samenkomen, is daarvan een voorbeeld. Deelnemers konden een maaltijdbox bestellen met alle ingrediënten voor een Oeigoers driegangendiner, recepten, een folder over de onderdrukking van de Oeigoeren in China, conversatie-starters en alles om de tafel aan te kleden. Het eerste Avondje was met de verkoop van 1.313 boxen en 5.540 deelnemers een succes. De deelnemers waardeerden het initiatief met een 8,6.

ZIJ KWAMEN VRIJ

Amnesty voerde in 2021 naast schrijf- en e-mailacties ook 85 speedacties. In de meeste gevallen kwamen we in actie omdat het recht op vrije meningsuiting werd geschonden. Veel mensen die vrijkwamen bedankten Amnesty voor haar inzet.

©Akin Celiktas

LHBTI+ ACTIVISTEN

[Achtien deelnemers](#) aan een Pride-bijeenkomst in 2019 in de Turkse hoofdstad Ankara zijn in oktober 2021 vrijgesproken. De vreedzame Pride werd door de politie met geweld beëindigd. Ze gebruikten pepperspray, plastic kogels en traangas.

© Private

OUMAR SYLLA

In Guinee werd activist [Oumar Sylla](#) vrijgelaten. 'Ik ben vrij sinds 7 september 2021 en ik dank de hele wereld voor hun steun, maar in het bijzonder dank ik Amnesty International. Elke actie van Amnesty heeft me enorm getroost in de gevangenis.'

© Private

MALCOLM BIDALI

[Malcolm Bidali](#), blogger, activist en een Keniaans staatsburger, was in Qatar opgepakt nadat hij zich had uitgelaten over het lot van arbeidsmigranten zoals hijzelf. Na aandacht van onder meer Amnesty mocht hij Qatar verlaten. Wel moest hij een boete betalen vanwege het publiceren van 'nep-nieuws'.

© Amnesty International

KAMEEL HASAN

In Bahrein kwam [Kameel Juma Hasan](#) op 13 september 2021 voorwaardelijk vrij. De scholier kreeg gevangenisstraf opgelegd vanwege zijn deelname aan demonstraties tegen de monarchie. Zijn moeder Najah Yusuf [twitterde](#) na zijn vrijlating: 'Woorden kunnen dit moment niet uitdrukken. Mijn zoon Kameel Juma (18) herenigd met ons na 1 jaar en 8 maanden in de gevangenis in Bahrein.' Najah Yusuf bedankte Amnesty International voor de steun die zij en Kameel kregen.

GERMAIN RUKUKI

Uit Burundi kwam geweldig nieuws. De gevangenisstraf van mensenrechtenverdediger [Germain Rukuki](#) werd teruggebracht van 32 jaar naar één jaar. Op 30 juni kwam hij vrij nadat hij vier jaar gevangengezeten had.

ZIJ KWAMEN VRIJ

© Amnesty International

ALI AL-NIMR

Na bijna tien jaar gevangenisstraf is de Saudische activist [Ali al-Nimr](#) vrijgelaten. Al-Nimr werd in 2012 als 17-jarige ter dood veroordeeld. Amnesty voerde jarenlang actie voor zijn zaak. 'We zijn dankbaar voor alles wat Amnesty-supporters hebben gedaan om Ali van de dood te redden', liet zijn advocaat weten.

© Private

PAING PHYTO MIN

In Myanmar kwam [Paing Phyto Min](#) vervroegd vrij. Hij behoort tot een satirische poëziegroep die het leger bespote. Volgens de groep verdraagt het leger geen kritiek, wil het krampachtig aan de macht blijven en laat het het land failliet gaan terwijl hun generaals zich verrijken.

© Courtesy

SHAGUFTA KAUSAR EN SHAFQAT EMMANUEL

In Pakistan werden [Shagufta Kausar en haar echtgenoot Shafqat Emmanuel](#) vrijgesproken. Het christelijke echtpaar werd in 2014 ter dood veroordeeld op beschuldiging van het 'sturen van godslasterlijke teksten'.

© Private

AHMET ALTAN

De Turkse schrijver [Ahmet Altan](#) werd in april 2021 vrijgelaten. In 2018 werd hij veroordeeld tot levenslang. Op 4 november 2019 werd die straf verlaagd naar 10,5 jaar. Altan werd zonder enig bewijs veroordeeld vanwege het 'assisteren van een terroristische organisatie'.

© AFP via Getty Images

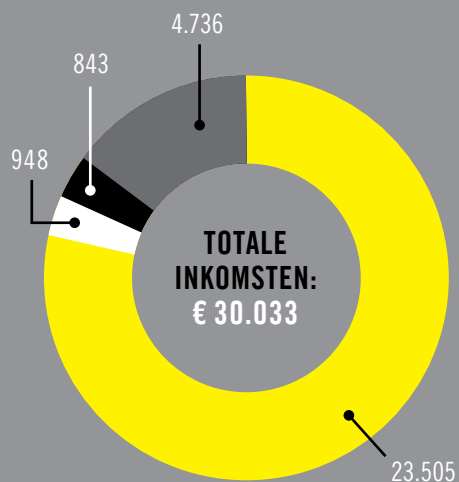
KHALED DRARENI

De Algerijnse journalist [Khaled Drareni](#) werd op 18 februari 2021 vrijgelaten na een presidentieel pardon. Drareni deed begin 2020 verslag van protesten tegen corruptie en van het harde politieoptreden daartegen, en kreeg twee jaar cel.

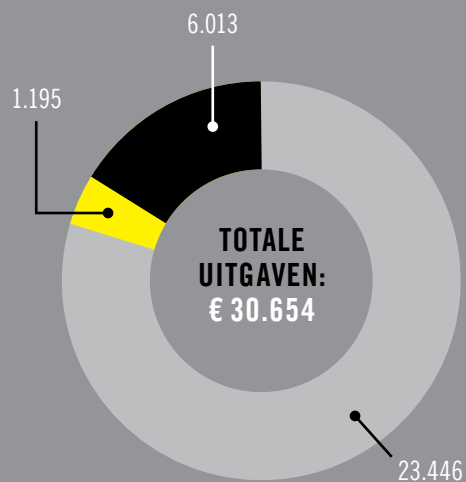
2021 IN CIJFERS ⁽¹⁾

INKOMSTEN & UITGAVEN 2021

(x € 1000)

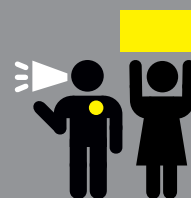

- Bijdragen van particulieren
- Andere inkomsten
- Subsidie BuZa
- Nationale Postcode Loterij

- Besteding aan de doelstelling
- Beheer & administratie
- Werving baten

ACHTERBAN & LEDEN

Achterban: **430.968** (2020: 376.111) ↑↑

Leden: **262.631** (2020: 254.789) ↑

Nieuw geworven leden: **25.185** (2020: 23.438) ↑

Uitstroom leden: **17.343** (2020: 19.484) ↓

Gemiddelde bijdrage leden: **€ 65** (2020: € 64) ↑

Regionale en flexvrijwilligers: **3.910** (2020: 3.403) ↑

Vrijwillige collectanten: **4.535*** (2020: 13.196) ↓

Groepen: **202** (2020: 213) ↓

2021 IN CIJFERS ⁽²⁾

FORMATIE EN VRIJWILLIGERS

Formatie: **103,4 FTE*** (2020: 97,8) ↑

Vrijwilligers (inclusief bestuur en stagiairs): **13,38 FTE** (2020: 14,35) ↓

(SOCIALE) MEDIA

Interviews krant, radio en tv: **149** (2020: 112) ↑

Unieke bezoekers Amnesty-sites: **2.635.336** (2020: 2.468.191) ↑

Facebookvolgers: **181.021** (2020: 188.473) ↓

Twittervolgers: **27.163** (2020: 25.100) ↑

Instagramvolgers: **51.361** (2020: 37.500) ↑↑

MENSENRECHTENEDUCATIE

Aantal leerlingen dat les kreeg over mensenrechten:

87.300 (2020: 107.500) ↓

Aantal deelnemers Masterclasses: **709** (2020: 1.160) ↓

Aantal deelnemers Mensenrechtendialogen en Meet-ups:

1.005 (2020: 1.200) ↓

WRITE FOR RIGHTS

Aantal brieven in Nederland : **407.400** (2020: > 480.000) ↓

Aantal deelnemende scholieren : **44.920** (2020: 50.548) ↓

KRIMPENDE RUIMTE VOOR MENSENRECHTENVERDEDIGERS

SAUDI-ARABIË

PROBLEEM

Saudische mensenrechtenverdedigers en andere critici worden monddood gemaakt en gevangen-gezet.

DOEL

Risico's voor mensenrechtenverdedigers nemen af door goed geïnformeerde Nederlandse en EU-diplomaten en bedrijven, een positievere reputatie onder de Saudische bevolking, en een sterk netwerk van activisten buiten Saudi-Arabië.

WERKWIJZE

- Lobby in Nederland en de Europese Unie.
- Actie.
- Onderzoek.
- Bewustwording in Nederland.

ACTIVITEITEN

- Informatieve bijeenkomst met Saudische mensenrechtenverdedigers voorafgaand aan mensenrechtendialoog tussen EU en Saudi-Arabië.
- Briefen mensenrechtenambassadeur voor bezoek aan Saudi-Arabië en gesprek met Saudische activisten.
- Vertrouwelijk rondetafelgesprek met bedrijven over mensenrechtenrisico's in Saudi-Arabië.
- Drie nieuwe afleveringen *Great Saudi Podcast* over Saudische rol in conflict Jemen.
- Aandacht voor de repressie van vrije meningsuiting rond de Formule 1-race, en aansporen Max Verstappen en andere racers zich uit te spreken.

RESULTATEN & !!IMPACT

- !! EU-verklaring na mensenrechtendialoog met onze belangrijkste zorgen. Individuele zaken werden tijdens de dialoog aangehaald.
- !! Mensenrechtenambassadeur bracht vrijwel al onze voorgestelde input over aan Saudische minister van Buitenlandse Zaken en aan voorzitter Saudische mensenrechtencommissie.
- Gesprekken over mensenrechtenrisico's voor bedrijven liggen erg gevoelig, maar we gaan er in 2022 mee door en onderzoeken specifieke risico's.

SAUDISCHE MENSENRECHTEN-VERDEDIGERS BESCHERMEN

De Saudische autoriteiten voerden in 2021 de vervolging van mensenrechtenverdedigers en dissidenten sterk op. Ook het aantal executies steeg. Dit volgde op een periode waarin de vervolging van activisten juist minder werd, een aantal vrouwenrechtenactivisten werd vrijgelaten en ook de doodstraf minder werd toegepast. Deze rustige periode viel samen met het G20-voorzitterschap van Saudi-Arabië in de tweede helft van 2020. Amnesty documenteerde de zaken van ten minste 64 mensen die worden vervolgd vanwege hun vreedzaam gebruik van het recht op vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering.

In september was de eerste mensenrechtendialoog tussen de Europese Unie en Saudi-Arabië. We organiseerden een bijeenkomst met Saudische mensenrechtenverdedigers, die de Europese Unie en EU-lidstaten informatie gaven voor de agenda van de dialoog. We benoemden ook hoe belangrijk het is dat ze tijdens de dialoog de People's Vision for Reform ter sprake zouden brengen, die we de activisten vorig jaar hielpen samenstellen. Daarin staan dertien mensenrechtenonderwerpen waarop de autoriteiten volgens de activisten actie moeten ondernemen. We werkten samen met Saudische activist Hala al-Dosari aan de productie van drie nieuwe afleveringen van de *Great Saudi Podcast* over de Saudische rol in het conflict in Jemen. De afleveringen worden begin 2022 gedeeld.

De Saudische vrouwenrechtenactivist Loujain al-Hathloul kwam na bijna drie jaar cel vrij. Ook Nassima al-Sada en Samar Badawi mochten hun cel verlaten. Alle drie hebben nog wel een reisverbod.

Ali al-Nimr.

Met nieuwe afleveringen van de *Great Saudi Podcast* lichten we de Saudische bevolking voor over de rol van Saudi-Arabië in het conflict in Jemen.

ONTWIKKELINGEN

Vrouwenrechtenactivisten Loujain al-Hathloul, Nassima al-Sada en Samar Badawi kwamen na bijna drie jaar detentie vrij. Hun hangt nog wel een voorwaardelijke straf boven het hoofd en alle drie kregen een reisverbod van vijf jaar.

Na bijna tien jaar cel is Ali al-Nimr vrijgelaten. Hij werd in 2012 als 17-jarige ter dood veroordeeld voor zijn deelname aan protesten. Naast Amnesty zetten ook de EU en de Nederlandse regering zich in voor zijn vrijlating.

In 2022 doen we onderzoek naar de kwaliteit van de due diligence-praktijk van Nederlandse bedrijven in Saudi-Arabië, Rusland en China. Ook kijken we naar de rol van de Nederlandse overheid in het stimuleren van handel in deze repressieve landen en de aandacht die internationaal maatschappelijk ondernemen hierin krijgt.

CHINA

DOEL

Door groeiende druk vanuit politiek, burgers en bedrijfsleven in Nederland en daarbuiten, verbetert China zijn mensenrechtenbeleid en respecteert het internationale mensenrechtenverplichtingen.

PROBLEEM

In China vinden grote mensenrechtencrises plaats en liggen mensenrechtenverdedigers en diverse gemeenschappen zwaar onder vuur. China ondermijnt de internationale mensenrechtennormen in eigen land en daarbuiten.

WERKWIJZE

- Lobby in Nederland en de Europese Unie.
- Actie.
- Onderzoek.
- Voorlichting Nederlands publiek.

ACTIVITEITEN

- Acties voor leden van etnische groepen die worden vervolgd en onderdrukt, en voor mensenrechtenverdedigers op het Chinese vasteland en in Hongkong.
- Actieve onderzoekbijdrage aan Amnesty-publicaties over vervolging van Oeigoeren en de ondermijning van internationale mensenrechtennormen en -mechanismen.
- Redactie, publicatie en presentatie van het adviesdocument 'Mensenrechten Centraal Stellen in Decentrale Partnerschappen met China'.
- (Mede)organisatie van zeventien voorlichtings- en trainingsevenementen voor studenten in Nederland.

RESULTATEN & IMPACT

- In samenwerking met tv-programma *Pak de Macht* verzamelden we 101.903 handtekeningen onder een oproep aan de Chinese ambassadeur tot een publiek gesprek over mensenrechten. De actie zorgde voor grote betrokkenheid van het Nederlandse publiek bij Chinese mensenrechtenschendingen. De Chinese ambassade ging niet op onze oproep in.
- Mensenrechtenschendingen stonden centraal bij de debatten die verschillende steden en provincies voerden over hun Chinabeleid.
- Mede door de aandacht die we genereerden, stonden mensenrechten centraal in de politieke beraadslagingen over het nationale Chinabeleid. Dit bleek onder meer uit diverse Kamer-moties.

CHINA ONDERMIJNT DE MENSENRECHTEN

In 2021 bleven de Chinese autoriteiten hard optreden tegen mensenrechtenverdedigers en mensen die als dissidenten worden beschouwd, zowel op het Chinese vasteland als in Hongkong. Diverse etnische bevolkingsgroepen werden nog altijd systematisch onderdrukt. De overheid weigerde openheid te geven over de eigen mensenrechtensituatie. Ze probeerde op verschillende manieren de internationale mensenrechtennormen te ondermijnen.

De Chinese overheid acht zich steeds machtiger, maar is tegelijk gevoelig voor haar internationale reputatie. Daarom blijft het belangrijk de Nederlandse samenleving te betrekken bij het onderwerp van Chinese mensenrechtenschendingen. Zo kunnen we, via een consequente en integrale verdediging van heersende mensenrechtennormen, proberen het tij te keren.

Een van onze focuspunten was de grootschalige onderdrukking van Oeigoeren en andere etnische bevolkingsgroepen. Op verschillende manieren vergrootten we in Nederland en daarbuiten het bewustzijn over, en betrokkenheid bij, hun situatie. We (mede)organiseerden publieke voorlichtings- en debatbijeenkomsten. We lanceerden het project 'Avondje Gerechtigheid', waarbij Nederlanders konden proeven van de Oeigoerse keuken en cultuur. We schreven voor mensen die vastzitten, en zorgden er samen met het BNNVARA tv-programma *Pak de Macht* voor dat meer dan honderdduizend Nederlanders zich in een petitie uitspraken en vragen konden stellen bij de (des)informatie van de Chinese overheid over de situatie van de Oeigoeren. Ook droegen we bij aan onderzoek en verspreiding van Amnesty-rapporten over [gebroken Oeigoerse families](#) en over de misdrijven tegen de menselijkheid in de regio Xinjiang. We zorgden daarbij voor uitgebreide media- en politieke aandacht in Nederland en daarbuiten.

Een Amnesty-medewerker overhandigt petitie bij de Chinese ambassade in Den Haag met de oproep mensen vrij te laten die in de Chinese regio Xinjiang gevangengehouden worden in heropvoedingskampen en gevangenissen.

We lanceerden het project een 'Avondje Gerechtigheid'. Nederlanders konden met een rijk gevulde maaltijdbox en informatie over de mensenrechtensituatie van de Oeigoeren proeven van de Oeigoerse keuken en cultuur.

© Amnesty International

ONTWIKKELINGEN

Amnesty International sloot haar twee kantoren in Hongkong vanwege de Chinese Nationale Veiligheidswet. Die maakt het mensenrechtenorganisaties onmogelijk hun werk in vrijheid te doen.

Ondanks groeiende internationale druk weigerde de Chinese overheid internationale waarnemers, onder wie experts van de Verenigde Naties, ongelimiteerde toegang te verlenen tot de regio Xinjiang.

De Hoge Commissaris voor Mensenrechten van de Verenigde Naties gaf aan dat zij ook zonder toegang tot de regio een onderzoek zal uitvoeren over de mensenrechtensituatie in Xinjiang.

We zetten onze huidige mensenrechteninspanningen voort, en zorgen dat mensenrechten steeds centraler staan in Nederlandse en Europese en andere buitenlandse relaties met China.

RUSLAND

DOEL

De autoriteiten onder druk zetten om repressieve wetten in te trekken, gewetensgevangenen vrij te laten en de vrijheid van meningsuiting te respecteren. Zichtbare steun aan mensenrechtenverdedigers door onder meer de EU. Het maatschappelijk middenveld in Rusland voelt zich gesteund.

PROBLEEM

Vrijwel iedereen die in Rusland kritisch is over de regering wordt tegengewerkt en wordt het zwijgen opgelegd. De onderdrukking zette in 2021 versterkt door met repressieve wetgeving.

WERKVORMEN

- Actie.
- Voorlichting.
- Mensenrechtenverdedigers ondersteunen.
- Lobby in Nederland en de Europese Unie.
- Capaciteitsopbouw in Rusland.

ACTIVITEITEN

- Campagne voor vrijlating van oppositieleider Aleksei Navalny.
- Vervolgacties voor lhbt+- en vrouwenrechtenactivist Yulia Tsvetkova.
- Spoedacties voor tal van activisten en mensenrechtenorganisaties.
- Structurele EU-lobby voor meer inzet voor mensenrechtenverdedigers, journalisten en advocaten.
- Steun aan project voor behoud talentvolle juristen voor de mensenrechtengemeenschap.
- Steun aan de met opheffing bedreigde organisatie Memorial.

RESULTATEN & !!IMPACT

- Belactie voor Navalny, en ruim 112.000 handtekeningen onder oproep hem vrij te laten.
- Publicatie handboek over workshops voor effectievere steun van EU voor mensenrechtenverdedigers.
- Bijna 30.000 handtekeningen onder oproep [Mikhail Losilevich](#) niet te vervolgen, waarna hij uitspraak thuis mag afwachten.
- Lobby: sterke bijdrage aan EU-advocacywerk.
- Media-aandacht voor rapport [No Place for Protest](#).
- !! Capacity building: bijdrage aan kennisontwikkeling en werkervaring via steun aan onderzoeksproject in Rusland, waarna overgrote deel deelnemers besloot tot carrière binnen mensenrechten.

SPEELRUIMTE STEEDS KLEINER

De vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering staat in Rusland al jaren onder druk en maakt de speelruimte van mensenrechtenverdedigers nog kleiner. In 2021 werden die vrijheden [verder ingeperkt](#), onder meer onder het mom van maatregelen tegen de [coronapandemie](#). Met name de uitbreidingen van de wet op 'buitenlandse agenten' en de wet op 'ongewenste organisaties' hadden enorme impact. Journalisten, onafhankelijke media, mensenrechtenactivisten, advocaten, lhbt+-ers, demonstranten en anderen worden in Rusland steeds meer tegengewerkt. Een groeiend aantal van hen verliet Rusland uit vrees voor vervolging. Het is vrijwel onmogelijk geworden om vreedzaam te protesteren – ook niet in je eentje, hoewel dat wettelijk is toegestaan – zonder willekeurig te worden opgepakt. Na pro-Navalny-demonstraties werden duizenden mensen gearresteerd. Er was veel politiegeweld en de opgepakte demonstranten werden onder abominabele omstandigheden vastgehouden en mishandeld. Ruim vijfhonderd van hen worden strafrechtelijk vervolgd.

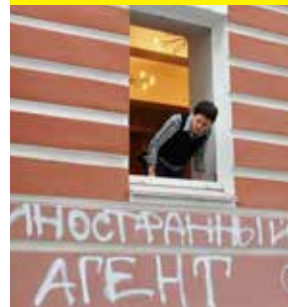
Een van de meest in het oog springende voorbeelden van de toenomen onderdrukking was de veroordeling van oppositieleider [Aleksei Navalny](#) tot bijna drie jaar strafkamp. Een ander dieptepunt was de sluiting van de gerenommeerde mensenrechtengroep [Memorial](#). De autoriteiten beweerden dat Memorial onder meer in strijd handelt met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens omdat niet alle publicaties zouden zijn gemarkeerd met het opgelegde label 'buitenlandse agent'.

Ook werden in 2021 organisaties als 'extremistisch' bestempeld en daarna verboden, zoals die van Aleksei Navalny. [Medewerkers](#) van deze organisaties kregen te maken met vervolging. Mensenrechtenbeweging [Open Rusland](#) sloot haar deuren om aanhangers te beschermen tegen strafrechtelijke vervolging, gezien de verdere aanscherping van de Ongewenste Organisatiewet. De parlementsverkiezingen in september verliepen allesbehalve eerlijk.

© Kirill Kudryavtsev / AFP via Getty Images

Na demonstraties waarin werd opgeroepen Navalny vrij te laten, werden duizenden mensen gearresteerd.

© Yulia Orlova/HRC Memorial

Het Russische Hoog-gerechtshof verbood mensenrechtenorganisatie Memorial omdat het de regels voor 'buitenlandse agenten' had overtreden.

ONTWIKKELINGEN

In februari werd oppositieleider Aleksei Navalny veroordeeld tot twee jaar en acht maanden strafkamp. In juni werden zijn organisaties tot 'extremistisch' bestempeld en daarmee verboden. Daardoor konden Navalny's bondgenoten niet deelnemen aan de parlementsverkiezingen.

In november 2021 won hoofdredacteur Dmitry Muratov van de onafhankelijke krant *Novaya Gazeta* de Nobelprijs voor de Vrede, een erkenning van zijn strijd voor de vrije meningsuiting.

Onafhankelijke media en mensenrechtenactivisten kwamen in 2021 steeds meer onder druk te staan. Tientallen ngo's, mediaorganisaties en activisten kregen het stempel 'buitenlandse agent'.

We gaan door met onze inspanningen voor mensenrechtenverdedigers en proberen de EU en andere invloedrijke spelers aan te zetten tot meer actie.

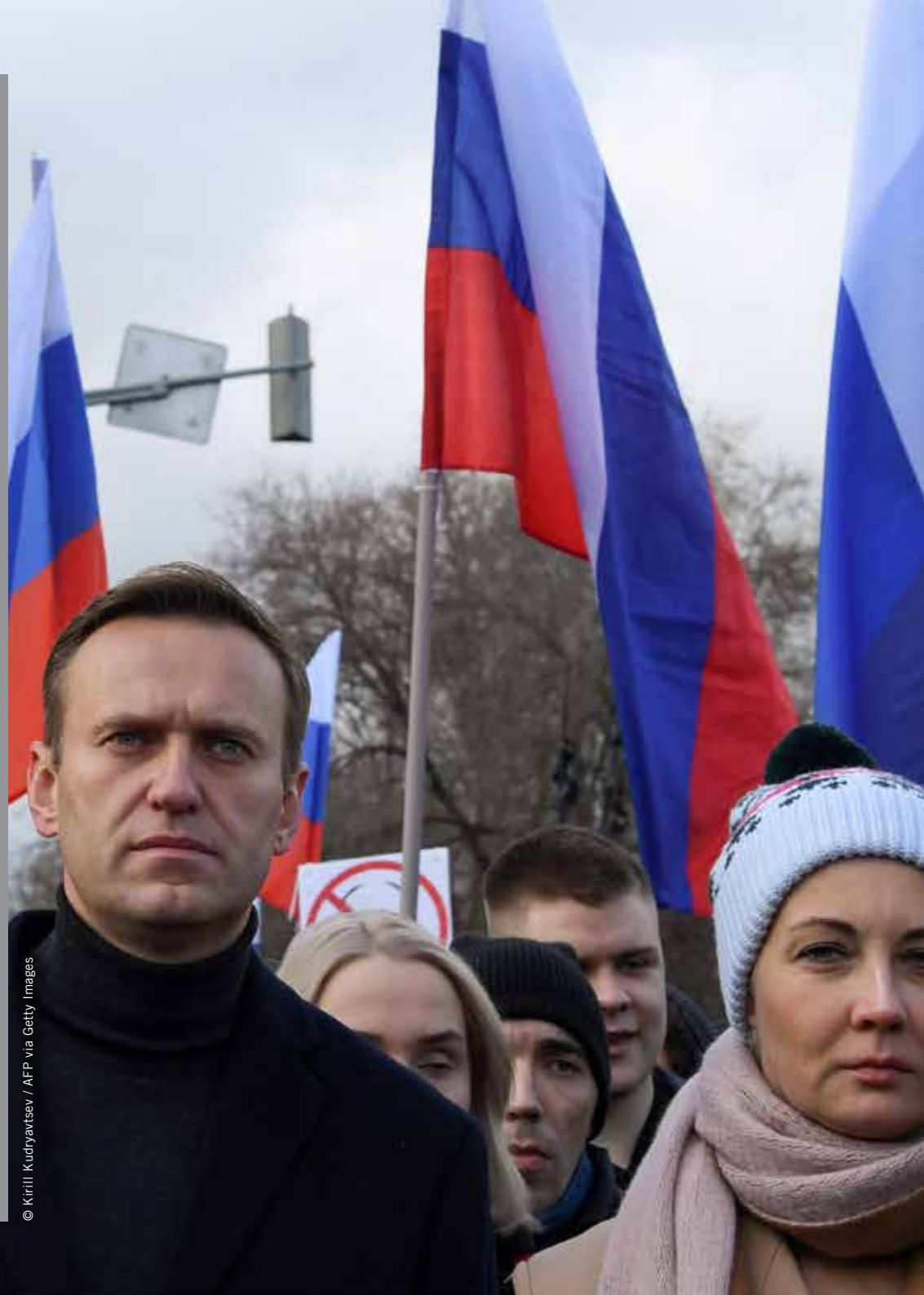
ALEKSEI NAVALNY TOCH EEN GEWETENSGEVANGENE

Even was Aleksei Navalny door Amnesty zijn status als gewetensgevangene ontnomen. Dit omdat er zorgen waren over discriminerende uitlatingen die hij in het verleden had gedaan, die haatzaaiend zouden zijn geweest. Dat was een verkeerde beslissing, en één die Amnesty op kritiek kwam te staan. Bovendien gebruikten de Russische autoriteiten en hun aanhangers deze interne beslissing, die niet bedoeld was voor publicatie, om Navalny's rechten nog verder te schenden.

Na herziening van de procedure die leidt tot toekenning van de status 'gewetensgevangene', besloot Amnesty dat gedrag uit het verleden deze status niet per se in de weg hoeft te staan. Navalny's uitingen in het verleden waren niet relevant voor zijn vervolging in 2021. Bij het bepalen of iemand een gewetensgevangene is, kijkt Amnesty naar de gronden en omstandigheden van de vervolging, niet naar zijn of haar levenswandel.

Daarnaast betekent het aanwijzen van iemand als gewetensgevangene op geen enkele manier dat diens opvattingen worden onderschreven. Door Navalny's status als gewetensgevangene opnieuw te bevestigen, onderschrijft Amnesty dus niet zijn politieke programma. Wel benadrukken we de noodzaak dat zijn rechten worden erkend en gerespecteerd. Aleksei Navalny zit niet vast voor een erkend misdrijf. Hij zit vast omdat hij het recht eist op gelijkwaardige deelname aan het openbare leven voor zichzelf en zijn aanhangers, en omdat hij een regering eist die vrij is van corruptie. Dit zijn gewetenszaken en moeten als zodanig worden erkend.

Amnesty heeft zich verontschuldigd voor de negatieve gevolgen die de gang van zaken heeft gehad voor Aleksei Navalny persoonlijk en voor de activisten in Rusland en daarbuiten die campagnevoeren voor zijn vrijheid.

© Kirill Kudryavtsev / AFP via Getty Images

POLEN EN HONGARIJE

PROBLEEM

In Polen wordt de eerlijke rechtspraak ondermijnd, de vrijheid van meningsuiting ingeperkt, worden activisten onterecht vervolgd, lhbt+-ers gediscrimineerd en vluchtelingen teruggestuurd. In Hongarije staan de onafhankelijke rechtspraak en persvrijheid onder druk, worden lhbt+-ers gediscrimineerd en mensenrechtenorganisaties tegengewerkt.

WERKVORMEN

- Actie.
- Voorlichting.
- Onderzoek.
- Lobby in Nederland en de Europese Unie.
- Ngo's trainen en ondersteunen.

DOEL

Polen en Hongarije trekken wetten die de rechtsstaat ondermijnen in. Druk van buiten, door de Europese Unie en afzonderlijke landen, en druk vanuit Polen en Hongarije zelf. Ondersteunen van lokale Amnesty-afdelingen met kennis, trainingen en materialen om een groter publiek te bereiken.

ACTIVITEITEN

- Campagne voor drie Poolse activisten die onterecht aangeklaagd zijn.
- Training en materialen voor mensenrechtendialoog in Polen gefinancierd.
- Financiering van onderzoek naar het Poolse rechtssysteem.
- Onderzoek naar mate van steun onder de bevolking voor mensenrechten in Hongarije.
- Workshop publiekscommunicatie met Hongaarse mensenrechtenactivisten.
- Projectie van regenboogvlag op Hongaarse ambassade in Den Haag.

RESULTATEN & !!IMPACT

- 44.847 handtekeningen onder petitieoproep om hoger beroep tegen Poolse activisten in te trekken.
- !! Op 12 januari 2022 wees een rechtbank het beroep tegen de vrijspraak van drie Poolse activisten af.
- Training van drie Poolse collega's voor modereren mensenrechtendialoog. Zij trainden weer zes nieuwe moderators.
- Communicatietraining voor effectievere communicatie door Hongaarse mensenrechtenorganisaties.
- !! Media-aandacht in Hongarije voor actie tegen anti-lhbt+-wet. Activisten en lhbt+-ers voelden zich gesteund.

CAMPAGNE VOOR ELZBIETA, ANNA EN JOANNA UIT POLEN

Meer dan honderdtwintig jonge activisten kwamen een jaar lang in actie voor de Poolse vrouwen Elzbieta, Anna en Joanna. De vrouwen werden beschuldigd van het 'beledigen van religieuze gevoelens'. Ze hadden namelijk posters verspreid van de maagd Maria met een regenbooghalo in de kleuren van de lhbt+-vlag. Na acties van Amnesty werden de vrouwen vrijgesproken, maar de Poolse aanklager ging onmiddellijk in hoger beroep.

De activisten bouwden aan acht zelfstandige campagneteams en namen deel aan verschillende online meet-ups met de Poolse vrouwen die hen motiveerden om in actie te komen. Resultaat: 44.847 handtekeningen onder de petitieoproep om het hoger beroep tegen de vrouwen in te trekken, 5.838 kaarten met steunbetuigingen voor de vrouwen, en heel veel acties. Zo werden in Zwolle stadswandelingen georganiseerd om het verhaal te vertellen van de vrouwen en waren er kampvuuravonden met regenboogdialogen in Nijmegen. In Amsterdam vroegen motorrijders tijdens een 'Ride for Rights' aandacht voor de actie. Overal in Nederland plakten activisten de posters waarvoor de vrouwen worden vervolgd.

De zaak inspireerde de katholieke activiste Henrike van Riel om een persoonlijke brief te schrijven aan de Poolse aanklager. Ze schreef hoe Maria voor katholieken een symbool is van ontferming en bescherming, en dat de aanklacht daardoor onbegrijpelijk en schokkend is. Tal van prominente Nederlandse katholieke geestelijken ondertekenden haar oproep. Op 4 november werden de handtekeningen tijdens een bonte regenboogdemonstratie aangeboden aan de Poolse ambassade. Op 12 januari 2022 werd het beroep tegen de vrijspraak van drie Poolse activisten door een rechtbank afgewezen.

Op 25 juni 2021 werden op de Hongaarse ambassade in Den Haag de kleuren van de regenboogvlag geprojecteerd, het symbool voor de lhbt+-gemeenschap. Zo werd geprotesteerd tegen discriminerende wetgeving voor lhbt+-'ers.

© Pierre Croom

Overal in het land kwamen activisten in actie voor Elzbieta, Anna en Joanna uit Polen die twee jaar cel konden krijgen.

2022

Ook in 2022 blijft Amnesty actievoeren voor de mensenrechten in Polen en Hongarije. In beide landen zal er speciale aandacht zijn voor de rechten van lhbt+-'ers.

ONTWIKKELINGEN

Hongarije nam een discriminerende en stigmatiserende wet aan die kinderen moet vrijwaren van educatie en informatie over lhbt+-zaken. Lhbt+-'ers mogen niet voorkomen in kinderboeken en vóór 22.00 uur ook niet op tv.

De Hongaarse wet LexNGO uit 2017, die ngo's stigmatiseert en belemmert, werd ingetrokken. Maar ook de nieuwe LexNGO maakt ngo's het werken erg lastig.

Het Poolse Constitutioneel Hof oordeelde dat het Poolse recht voorrang heeft boven de Europese wet. De uitspraak ondermijnt de mogelijkheden van de Europese Unie om de mensenrechten en de rechtsstaat in Polen te beschermen.

Het Poolse parlement nam een wet aan die lhbt+-prides en andere bijeenkomsten verbiedt. Hoewel de wet nog niet in werking is getreden, worden hiermee de rechten van lhbt+-'ers nog meer bedreigd.

DÁVID VIG

‘DE REGERING HEEFT EEN ANGSTKLIMAAT GECREËERD’

Dávid Vig is directeur van Amnesty Hongarije in een tijd dat de mensenrechtensituatie er in rap tempo verslechtert. De regering-Orbán holt de rechtsstaat uit, verstikt het maatschappelijk middenveld, perkt de vrije meningsuiting in en demoniseert migranten, lhbt’ers en andere gemarginaliseerde groepen. Organisaties als Amnesty liggen onder vuur. Vijf vragen aan Dávid over de invloed hiervan op zijn werk en hoe onze steun Amnesty Hongarije helpt.

Hoe is het om op dit moment op te komen voor mensenrechten in Hongarije?

‘Persoonlijk vind ik het erg inspirerend. Dit is een belangrijk moment en een belangrijke plek om me in te zetten voor mensenrechten. Je kunt nu echt werken aan belangrijke verandering. Maar tegelijkertijd is het moeilijk veranderingen ten goede te bereiken. De mensenrechtensituatie in Hongarije werd de afgelopen twaalf jaar alleen maar slechter. Daarom is het vooral onze rol om te behouden wat er nog over is, en te proberen de bewegingsruimte voor mensenrechtenverdedigers en gemarginaliseerde groepen te beschermen.

Toch kunnen we soms onverwachts iets positiefs bereiken. Zo vonden we in onze strijd voor gendergelijkheid op de werkvloer een ongebruikelijke bondgenoot: het bedrijfsleven.’

In hoeverre hebben jullie last van restrictieve overheidsmaatregelen?

‘De huidige regering gebruikt alle mogelijke middelen om kritische stemmen tot zwijgen te brengen. Afgelopen zomer bleek dat Hongaren met Pegasus-software zijn afgeluisterd. Oppositieleden, kritische journalisten. Er zijn geen aanwijzingen dat dat bij ons ook is gebeurd.

Maar niet alleen de surveillance zelf heeft een negatief effect. Als elke activist denkt dat hij afgeluisterd kan worden, werkt dat verlamdend. Zelfs op donateurs. Sommige donateurs hebben hun gift aan ons stopgezet. Ze dachten dat de belastingdienst die donaties in de gaten zou houden, of dat ze geen lening bij een bank meer konden krijgen. De regering heeft een angstklimaat gecreëerd.

Een aantal recente wetten is er specifiek op gericht het werk van ngo's te bemoeilijken. Maar ze zijn in strijd met internationale mensenrechtenverdragen. Daarom besloten we hoe dan ook door te gaan. Dat kan tot boetes leiden en mogelijk zelfs tot ontbinding van onze organisatie.’

Sinds de partij van de Hongaarse premier Viktor Orbán aan de macht is, verslechtert de mensenrechtensituatie in Hongarije.

‘Toen de regering lhbt’ers in verband bracht met pedofilie, kregen wij in 48 uur tijd tienduizend mensen op de been om hiertegen te protesteren. Er is dus hoop.’

Wat kunnen jullie doen dankzij de steun van onze donoren aan het workshopproject?

‘Heel veel. We hebben erdoor onderzoek kunnen doen naar hoe Hongaren over mensenrechten denken en wat zij belangrijk vinden. Op basis daarvan gaan we tijdens de workshop, die morgen start, onze communicatie aanpassen. We onderzoeken hoe we degenen die in mensenrechten geïnteresseerd zijn en het “beweegbare midden” kunnen bereiken. Daarnaast stelt dit project ons in staat met andere organisaties samen te werken.’

Hoe kunnen we jullie vanuit Nederland helpen?

‘We hebben al heel veel steun van Amnesty Nederland ontvangen. Ze deelden hun kennis met ons en hielpen met het opzetten van studentengroepen. We voerden samen actie en ze zorgden dat we konden praten met Nederlandse besluitvormers. Nederland heeft een belangrijke positie in Europa op het gebied van het beschermen van mensenrechten en de rechtsstaat. Het is belangrijk dat dat niet verslapt. En omdat onze Hongaarse donoren zich uit angst voor represailles terugtrekken, is de financiële steun uit Nederland voor ons ook erg belangrijk. Nu moeten we aan de frontlinie staan, voordat het echt te laat is.’

Hoe zie je de toekomst van mensenrechten in Hongarije?

‘Als we na de verkiezingen in april 2022 nog vier jaar op dezelfde weg doorgaan, heeft deze regering dadelijk zestien jaar lang systematisch mensenrechten, de rechtsstaat, onafhankelijke instanties en de rechten van gemarginaliseerde groepen ondermijnd. Dat zal een onherstelbaar effect hebben. Maar er zijn tal van aanwijzingen dat, ondanks alle negatieve trends en het angstklimaat, Hongarije nog niet verloren is. Toen de regering lhbt-informatie op scholen verbood, raakten onze workshops voor leraren over mensenrechten in lesprogramma's volgeboekt. Toen de regering lhbt'ers in verband bracht met pedofilie, kregen wij in 48 uur tijd tienduizend mensen op de been om hiertegen te protesteren. Er is dus hoop. Mensen staan op en verzetten zich. Uiteindelijk zullen we winnen.’

SPORT EN MENSENRECHTEN

WK VOETBAL IN QATAR

DOEL

Arbeidsmigranten worden wettelijk beschermd; ze hebben loonbescherming; huishoudelijk personeel wordt beschermd; het verbod om vakbonden op te richten wordt opgeheven; en er komt een einde aan straffeloosheid.

PROBLEEM

In Qatar werken bijna 2 miljoen arbeidsmigranten aan de infrastructuur, in de bouw, de dienstverlening en aan faciliteiten voor het WK voetbal 2022. Ondanks hervormingen die Qatar doorvoerde, zijn de arbeidsomstandigheden voor arbeidsmigranten slecht en worden ze nog steeds uitgebuit.

WERKWIJZE

- Lobby.
- Actie.
- Onderzoek.
- Bewustwording in Nederland.

ACTIVITEITEN

- Acties rond kwalificatiewedstrijden van het Nederlands elftal in maart en oktober.
- We voerden een intensieve dialoog met de KNVB.
- We informeerden clubs, supportersverenigingen, de belangenorganisatie van profvoetballers VVCS, en spraken met Ronald de Boer, de ambassadeur van het WK.
- We briefden de Buitenlandcommissie van de Tweede Kamer over ontwikkelingen en onderhielden contact met het ministerie van Buitenlandse Zaken over hun rol bij het faciliteren van bedrijfsactiviteiten in Qatar.

RESULTATEN & !!IMPACT

- Veel media-aandacht voor campagne rond kwalificatiewedstrijden in maart en oktober
- Tijdens uitzending van de wedstrijd in oktober met 2 miljoen kijkers werd aandacht besteed aan misbruik arbeidsmigranten; vrijwel alle grote kranten en online media publiceerden een foto van onze actie.
- Petitie gericht aan de FIFA werd meer dan 69.000 keer ondertekend.
- !! Na gesprekken was de KNVB beter geïnformeerd en werd aangezet tot actie, hoewel deze in onze ogen niet altijd voldoende duidelijk en kritisch was.
- !! Mede door grote aandacht en druk van onder meer Amnesty kon de Keniaanse activist Malcolm Bidali Qatar verlaten.

BESCHERMING VAN ARBEIDS-MIGRANTEN IN QATAR

Qatar voerde sinds 2017 een aantal positieve hervormingen door voor arbeidsmigranten. Nieuwe wetgeving en regels worden echter niet goed geïmplementeerd en gehandhaafd. Daardoor duurt misbruik van arbeiders nog steeds voort. Als gevolg van de publieke druk op de KNVB richtte de bond in Europees UEFA-verband een werkgroep op die de komende twee jaar Qatar regelmatig bezoekt en over de voortgang rapporteert. De KNVB probeerde hierin een voortrekkersrol te vervullen. In augustus en december waren de eerste bezoeken. Amnesty volgde deze trips en stelde kritische vragen. Alhoewel de KNVB nog niet de kritische houding innam die we van ze verwachten, met name ten opzichte van de FIFA, zagen we vooruitgang. De bond hield zich voor het eerst op deze manier met mensenrechten rond een WK bezig. Als gezaghebbende voetbalbond heeft de KNVB ook invloed op conservatieve voetbalbonden.

De KNVB wilde niet dat spelers zich actief uitspraken over uitbuiting van arbeidsmigranten, en vond dat het onderwerp terug moest naar de bestuurstaafel. We drongen erop aan dat juist publieke aandacht en druk impact kunnen hebben. Nadat Nederland voor het WK was gekwalificeerd, zeiden we erop dat de KNVB een meer directe verantwoordelijkheid ging krijgen, omdat het diensten gaat inhuren waarbij het toepassen van due diligence – gepaste zorgvuldigheid – belangrijk is. De KNVB gaf aan hierbij Amnesty's advies op prijs te stellen.

Mede door de grote aandacht en druk van onder meer Amnesty op Qatar kon de Keniaanse activist Malcolm Bidali op 17 juli het land verlaten na het betalen van een flinke boete voor 'het publiceren van valse berichten met de bedoeling om het publieke staatsstelsel in gevaar te brengen'. Het is zorgelijk dat Bidali's activisme onder de cybercrime-wetgeving is bestraft. Dat heeft grote invloed op de bereidheid van andere arbeiders om naar buiten te treden met informatie over schendingen.

Ondanks hervormingen worden [arbeidsmigranten in Qatar](#) nog steeds uitgebuit.

Ze werken er onder meer aan stadions en faciliteiten voor het WK voetbal dat er in 2022 plaatsvindt.

Groot probleem is dat de hervormingen niet worden nageleefd.

© Amnesty International

De KNVB reisde in augustus en december naar Qatar om zelf poolshoogte te nemen van de positie van arbeidsmigranten. De bond deed dit naar eigen zeggen 'na overleg met mensenrechtenorganisaties'.

Malcolm Bidali, een Keniaanse bewaker die zich inzette voor verbetering van de positie van arbeidsmigranten in Qatar, werd op 17 juli na grote druk van onder meer Amnesty vrijgelaten en mocht het land verlaten.

Amnesty blijft zich in aanloop naar het WK eind 2022 inspannen om de publieke druk hoog te houden, onder meer met een nieuw rapport, en zet in 2022 de dialoog met de KNVB voort.

OLYMPISCHE WINTERSPELEN IN CHINA

DOEL

De internationale gemeenschap herinnert de Chinese regering eraan dat respect voor de mensenrechten een fundamentele voorwaarde is voor een verantwoordelijke wereldmacht. De wereld komt op voor de vrijlating van vijf critici die onterecht vastzitten en vraagt om een verbeterde mensenrechtensituatie.

WERKWIJZE

- Actie.
- Lobby.
- Voorlichting.

PROBLEEM

De Chinese overheid doet aan *sportswashing*: met de organisatie van de prestigieuze Olympische Winterspelen van 2022 wil de regering China's imago oppoetsen en verdoezelen dat er veel mis is met de naleving van de mensenrechten.

ACTIVITEITEN

- Ontwikkelen, samen met andere Amnesty-secties en -kantoren, van de campagne rond de Olympische en Paralympische Winterspelen in 2022.
- Ontwikkelen en uitzetten van acties voor vijf mensen die vastzitten vanwege het uitoefenen van hun recht op vrijheid van meningsuiting.
- Oproep aan de Nederlandse en andere regeringen om hun invloed bij de Chinese overheid te gebruiken voor mensenrechtenverbeteringen.
- Oproep aan het Nederlands Olympisch Comité/ Nederlandse Sportfederatie (NOC*NSF) om te zorgen voor gedegen mensenrechtenvoorlichting voor de Nederlandse Olympische delegatie.

RESULTATEN & !!IMPACT

- Mede door Amnesty werden de Chinese mensenrechtenschendingen een centraal focusthema in de Nederlandse (en buitenlandse) politieke en media-aandacht voor de Olympische Winterspelen in 2022.
- Het NOC*NSF ging in gesprek met Amnesty Nederland en belofte om mensenrechten op verschillende manieren aandacht te geven in aanloop naar de Winterspelen.

CHINA EN DE OLYMPISCHE SPELEN

De Olympische en Paralympische Winterspelen van 2022 in Beijing komen op een moment dat China de mondiale machtsladder beklimt. Met de Spelen wil de Chinese regering laten zien hoe het land is gegroeid sinds het de Zomerspelen van 2008 organiseerde. De autoriteiten willen de status van supermacht in de kijker zetten en tegelijkertijd de aandacht afleiden van de hopeloze mensenrechtensituatie in het land. Dit is een vorm van sportwashing: met een prestigieus sportevenement het imago van een land oppoetsen en verdoezelen dat er veel mis is.

Het is zeer zorgwekkend dat de Chinese regering een groots sportevenement organiseert dat moet verbroederen en tegelijkertijd massale censuur toepast op wat mensen kunnen zeggen en mogen zien. Amnesty wil de aandacht vestigen op de mensenrechtensituatie in China in het algemeen, en de vrijheid van meningsuiting in het bijzonder. We dringen aan op de vrijlating van Zhang Zhan, Ilham Tohti, Li Qiaochu, Gao Zhisheng en Rinchen Tsultrim – zij zitten vast of verdwenen omdat ze gebruikmaakten van hun recht op vrije meningsuiting. Hun onmiddellijke vrijlating is belangrijk als een eerste en publieke stap van de Chinese regering om zich oprecht te verbinden aan een betere bescherming van de mensenrechten van iedereen in China, in overeenstemming met de internationale mensenrechtennormen en het Olympisch Handvest.

We roepen de Chinese overheid op de mensenrechtensituatie in eigen land te verbeteren. Het IOC moet zijn internationale verantwoordelijkheden omtrent mensenrechten nakomen en nationale Olympische Comités moeten zorgen voor optimale mensenrechtenbegeleiding voor hun nationale delegaties. Buitenlandse regeringen roepen we op hun invloed bij de Chinese autoriteiten te gebruiken zodat China de mensenrechten respecteert. In Nederland ligt onze focus op een publiekscampagne met het zwaartepunt in januari 2022.

Chinese mensenrechtenschendingen zijn een centraal focusthema in de Nederlandse (en buitenlandse) politieke en media-aandacht voor de Olympische Winterspelen van 2022.

Rond de Spelen in Beijing voerde Amnesty actie voor de vrijlating van Zhang Zhan, Ilham Tohti, Li Qiaochu, Gao Zhisheng en Rinchen Tsultrim. Zij zitten vast omdat ze hun mening uitten.

ONTWIKKELINGEN

De Chinese tennisster en Olympiër Peng Shuai beschuldigde een oud-politicus op sociale media van seksueel geweld. De Chinese overheid censureerde meteen het bericht en de online discussies hierover. De houding van het Internationaal Olympisch Comité in de zaak riep grote vragen op.

De gezondheid van Zhang Zhan, een van de vijf mensen die centraal staan in de Amnesty-campagne, ging sterk achteruit in 2021. Dat ze wordt vrijgelaten en gepaste medische zorg krijgt, wordt nog urgenter.

In aanloop naar en tijdens de Winterspelen in 2022 zetten we onze mensenrechteninspanningen voort. Via actie, lobby en voorlichting blijven we aandringen op een verbetering van de mensenrechtensituatie in China, en gaan we in tegen de *sportwashing* door de Chinese overheid.

MENSENRECHTEN IN NEDERLAND

TECHNOLOGIE EN MENSENRECHTEN

DOEL

Bijdragen aan een Nederlandse samenleving waarin mensen online en offline, publiek en privé, niet indringend worden gesurveilleerd. En waarin besluitvormingssystemen van overheden en bedrijven die zijn gebaseerd op algoritmes, in dienst staan van de mensenrechten.

PROBLEEM

Nederland maakt steeds meer gebruik van surveillance en systemen waarmee besluiten worden genomen op basis van algoritmes. Goede waarborgen zijn er niet, waardoor er grote risico's zijn op privacyschendingen en discriminatie.

WERKWIJZE

- Onderzoek.
- Lobby.
- Actie.
- Voorlichting.
- Samenwerking met andere ngo's.

ACTIVITEITEN

- Rapport *Xenophobe machines*, over discriminerende algoritmes in het toeslagenschandaal.
- Lobby voor verbod op gebruik van nationaliteit en etniciteit in risicoprofiling door wetshandhaving.
- Opiniestuk in *NRC* over noodzakelijk toezicht op de geheime diensten.
- Onderzoek naar surveillance van protest.

- Een lezing op de nevenbijeenkomst van de Algemene Vergadering van de VN over discriminatie en algoritmes.
- Advies aan Europese Commissie over mensenrechten en algoritmes.
- Lobby tegen de op surveillance gebaseerde bedrijfsmodellen van onder meer Facebook en Google.

RESULTATEN & !!IMPACT

- !! Motie voor een algoritme-register is aangenomen en in het coalitieakkoord zijn plannen voor een algoritme-toezichthouder opgenomen.
- !! De Autoriteit Persoonsgegevens onderzocht het Sensing-project van de Nederlandse politie en sprak de politie aan op de misstanden. Het project in Roermond werd stopgezet.
- Politieke partijen ondertekenden het Digitale Stembusakkoord voor veilige digitalisering met bescherming van mensenrechten.
- !! EU-wetgeving nam Amnesty's aanbevelingen met betrekking tot export cybersurveillance-technologie gedeeltelijk over.
- Bij internetconsultatie voor nieuwe wet op de NCTV vroegen veel mensen betere mensenrechtenwaarborgen.

TECHNOLOGIE EN MENSENRECHTEN

In het rapport [*Xenofobe machines – Discriminatie door ongereguleerd gebruik van algoritmen in het Nederlandse toelagenschandaal*](#) concludeert Amnesty dat het toelagenschandaal een schending van mensenrechten is met een groot risico op herhaling. De algoritmes die de Belastingdienst gebruikte voor het controleren en opsporen van foutieve aanvragen voor kinderopvangtoeslag, leidden tot etnisch profileren. Daarnaast was sprake van discriminatie op basis van sociale klasse, omdat mensen uit lagere sociale klassen extra hard zijn geraakt. De maatregelen die de Nederlandse overheid tot nu toe heeft genomen, zijn onvoldoende om herhaling te voorkomen. Amnesty riep regeringen wereldwijd op om waarborgen in te voeren om mensenrechtenschendingen in de toekomst te voorkomen.

We [*uitten zorgen*](#) over het wetsvoorstel voor de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). De NCTV volgde jarenlang activisten online, terwijl zij niets te maken hebben met bedreigingen voor de nationale veiligheid of terrorisme. Dit wil de NCTV blijven doen. In plaats van dit tegen te gaan, stelt het kabinet voor om van de NCTV een nieuwe geheime dienst te maken, met een eigen mandaat en eigen regels. [*Amnesty riep de Tweede Kamer op het wetsvoorstel controversieel te verklaren*](#), zodat het nieuwe kabinet dit onderwerp behandelt en er geen overhaaste besluiten genomen worden. Dat is gelukt. Amnesty houdt de behandeling van het wetsvoorstel nauwlettend in de gaten. Daarnaast onderzoeken we samen met onze activisten surveillance van protest door de NCTV, politie en gemeenten.

Bedrijven als Google en Facebook hebben een bedrijfsmodel dat [*haaks staat op mensenrechten*](#). We publiceerden een [*position paper*](#) over de voorgestelde EU-wetten en brachten onze standpunten over aan de Nederlandse wetgever. Ook ondertekenden we de [*People's Declaration on Big Tech*](#).

Amnesty bracht het rapport *Xenophobe machines* uit over discriminerende algoritmes in het toelagenschandaal en concludeerde dat er een groot risico is op herhaling.

ONTWIKKELINGEN

In Nederland worden kunstmatige intelligentie en algoritmische besluitvormingssystemen ingezet tegen mensen die als 'risicovol' worden gezien. Overheden benaderen en behandelen mensen steeds meer als potentiële (veiligheids)risico's, en mensenrechten spelen slechts een bijrol. Amnesty riep de Nederlandse overheid op om mensenrechten waarborgen in te voeren. Daarvoor kwam steeds meer aandacht: meerdere politieke partijen pleitten voor toezicht en transparantie.

We starten een bewustwordingscampagne onder het brede publiek over technologie en mensenrechten. Ook onderzoeken we surveillance van protest en we onderzoeken algoritmische besluitvormingssystemen die de politie en sociale zekerheidsinstellingen gebruiken.

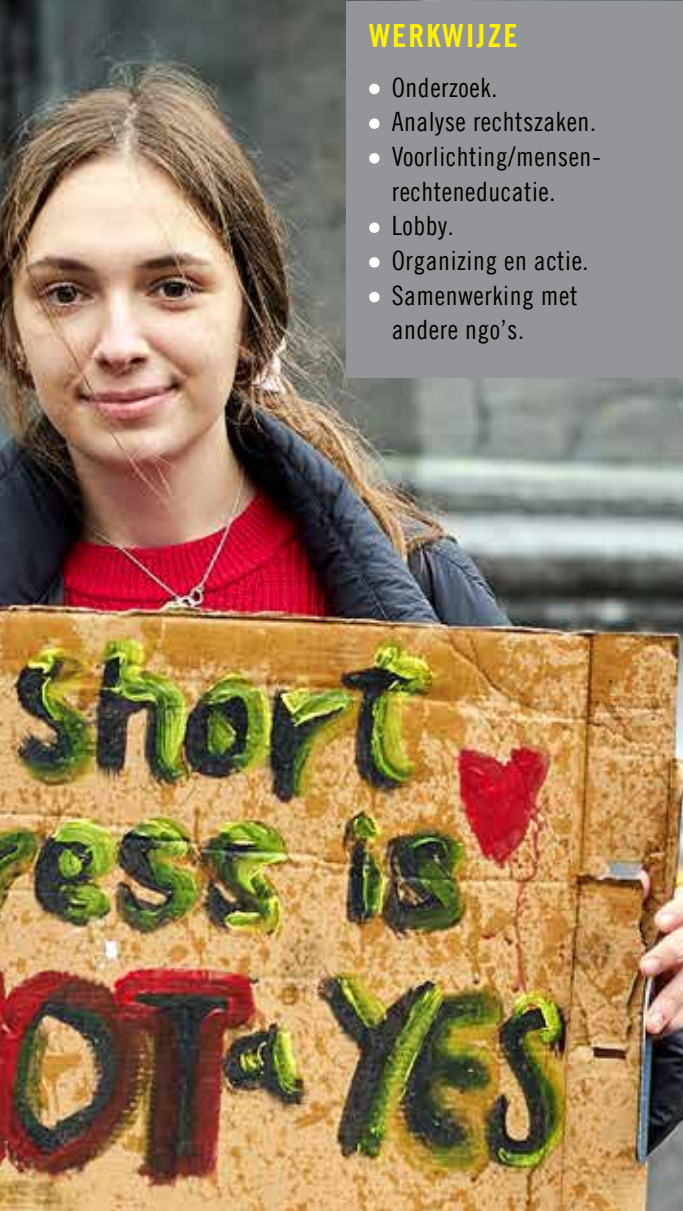
CAMPAGNE #LETSTALKABOUTYES

PROBLEEM

In Nederland komt verkrachting vaak voor. De huidige verkrachtingswetgeving beschermt de slachtoffers onvoldoende. Ook is er onvoldoende maatschappelijke en wettelijke erkenning dat seks zonder wederzijdse instemming geen seks is maar verkrachting. Bovendien weten studenten onvoldoende waar ze om hulp kunnen vragen.

DOEL

Erkenning van verkrachtingsslachtoffers en betere wettelijke bescherming. In het delict ‘verkrachting’ moet het ontbreken van instemming bij seks centraal staan. Daarnaast willen we het bewustzijn over wederzijdse instemming (‘consent’) bij seks vergroten en de dialoog hierover met jongeren op gang brengen. Instellingen voor hoger onderwijs beloven studenten beter te beschermen.

WERKWIJZE

- Onderzoek.
- Analyse rechtszaken.
- Voorlichting/mensen-rechteneducatie.
- Lobby.
- Organizing en actie.
- Samenwerking met andere ngo's.

ACTIVITEITEN

- Lobby en gesprekken van slachtoffergroep met Kamerleden.
- Meer dan 250 Amnesty-activisten kwamen in actie op 35 hoger-onderwijsinstellingen met een oproep aan de colleges van bestuur om een manifest tegen seksueel geweld onder studenten te ondertekenen.
- Solidariteitsactie *I Stand for Consent* in Wageningen.
- Etalagepoppen in instellingen in het hele land met boodschappen van studenten aan hun bestuurders
- Consent-expositie van lokale kunstenaars in Maastricht.
- Lunchbijeenkomsten, jamsessies, buitenbioscoop en paneldiscussie in Delft.
- *Chit chat jars*, zithoeken om over consent in gesprek te gaan in Nijmegen, Wageningen en Amsterdam.

RESULTATEN & !!IMPACT

- !! Een veelbelovend wetsvoorstel waarin alle vormen van seks zonder wederzijdse instemming als verkrachting strafbaar worden gesteld.
- Toegenomen inzicht bij justitie en politie in het perspectief en ervaringen van slachtoffers seksueel geweld.
- Ruim 42.000 Nederlanders ondertekenden onze oproep voor een betere verkrachtingswet.
- !! Drie onderwijsinstellingen ondertekenden ons manifest waarin ze beloven hun studenten beter te beschermen en om met hen het gesprek aan te gaan over seks met wederzijdse instemming.
- Ongeveer de helft van de instellingen kondigt aan het manifest te gaan tekenen in 2022.
- !! Activisten voelen zich gesterkt en aangemoedigd dankzij de methodiek van organizing.

CAMPAGNE #LETSTALKABOUTYES

Verkrachtingen zijn een zeer ernstig probleem in Nederland. In 70 procent van de verkrachtingszaken bevriest het slachtoffer van angst en kan zich niet verzetten. In de meeste zaken is de dader een bekende. In de huidige wet staat bij verkrachting dwang centraal. Volgens internationale mensenrechtenverdragen en standaarden moet het bij verkrachting gaan om iets anders, namelijk het ontbreken van instemming. Minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid wilde een nieuw delict introduceren, 'seks tegen de wil', met de helft van de straf die op verkrachting staat. Na maatschappelijke kritiek paste hij het [wetsvoorstel](#) aan, zodat alle vormen van onvrijwillige seks worden gekwalificeerd als verkrachting.

Samen met studenten schreven we een manifest voor onderwijsinstellingen. Door dit te ondertekenen beloven ze hun studenten beter te beschermen en met hen het gesprek aan te gaan over seks met wederzijdse instemming. De studenten voerden zelf de lobbygesprekken met colleges van bestuur van hun eigen onderwijsinstelling, en werden betrokken bij de implementatie van het manifest.

Met de campagne Let's Talk About YES werkten we met de methodiek 'organizing' (zie ook 'Amnesty voert actie' op pag. 44). Bij de campagne droeg de inzet van organizing aantoonbaar bij aan een structurele verbetering op hoger-onderwijsinstellingen bij het tegengaan van, en het trauma-sensitief omgaan met, seksueel geweld onder studenten.

© Amnesty International

Bij de Tweede Kamer in Den Haag vroegen Amnesty-vrijwilligers aandacht van politici voor een betere verkrachtingswet.

ONTWIKKELINGEN

We verduurzamen de nieuw opgebouwde beweging, zodat Let's Talk About Yes!-activisten zich verbonden blijven voelen met ons werk op gender en aanverwante thema's.

2022

Ook in 2022 blijven we actie voeren en lobbyen op hoger-onderwijsinstellingen, met als doel dat alle instellingen het manifest ondertekenen. Daarmee beloven ze hun studenten beter te beschermen, en het gesprek met ze aan te gaan over seks met wederzijdse instemming. We blijven druk uitoefenen op de minister van Justitie om de verkrachtingswet snel goedgekeurd te krijgen.

HUE THIEN TA

‘WE ZETTEN GROTE STAPPEN
VOOR EEN BETERE TOEKOMST’

De campagne Let's Talk About YES tegen seksueel geweld maakt gebruik van de organizing-methode. Vrijwilligers in het hele land vormen daarbij zelf activistenteams en voeren actie voor een betere wet tegen verkrachting en voor bewustwording van 'consent' (seks met wederzijdse instemming) onder jongeren. Ook vragen zij hogescholen en universiteiten een manifest te ondertekenen over het tegengaan van seksueel geweld onder hun studenten en personeel. De 21-jarige student International Public Management Hue Thien Ta vertelt over haar inzet voor de campagne.

Hoe raakte je bij de campagne betrokken?

‘Afgelopen zomer wilde ik graag vrijwilligerswerk doen. Ik vond een vacature voor de campagne op de Amnesty-website en dat sprak me meteen aan: ik vind mensenrechten erg belangrijk en seksueel geweld gebeurt vaker dan mensen doorhebben. Ik dacht meteen: ik ga solliciteren. Ik werd activistenleider aan de Haagse Hogeschool, waar ik studeer, en moest daar een team activisten opzetten. Via een oproep op Instagram en via mijn opleiding vond ik mensen. Ook plaatste Amnesty twee mensen in mijn team die zich voor de campagne hadden aangemeld.’

Hue Thien Ta is organizer voor de campagne Let's Talk About YES

Wat deden jullie tijdens de actieweken van de campagne?

'We richtten ons op bewustwording onder studenten. De eerste keer zetten we drie mannequinpoppen bij de ingang van de hogeschool die elk hun eigen verhaal over seksueel geweld vertelden. Iedereen die langskwam kon zelf iets schrijven en op een van de poppen plakken. Na drie dagen waren de poppen helemaal vol. We voerden heel veel gesprekken en deelden flyers uit. Ik merkte dat veel studenten behoefte hebben aan verandering op de hogeschool. Dat bleek ook uit de enquête die we tijdens de tweede actieweek hielden. De studenten gaven aan dat zij behoefte hebben aan support, beleidsverandering en workshops om seksueel geweld tegen te gaan.'

Hoe reageert de Haagse Hogeschool op het manifest?

'Vanaf het moment dat we begonnen te lobbyen, afgelopen zomer, zijn de reacties vanuit de Haagse Hogeschool positief. Ze steunen de campagne en vinden het heel erg belangrijk. Maar het is lastig, volgens hen, om het in de praktijk door te voeren. We boeken wel vooruitgang, maar er gaat wel wat tijd overheen. Ze hebben bijvoorbeeld al workshops georganiseerd, waarbij wij hebben geholpen. Er was een workshop over consent en één over hoe je ermee moet omgaan als iemand in je omgeving seksueel geweld heeft meegemaakt. We hebben er een goed gevoel over en hopen dat de Haagse Hogeschool binnenkort ons manifest ondertekent.'

'Ook wil ik zorgen dat ik en "mijn" activistenleiders echt een team worden, zodat zij zich gesteund voelen, ook door elkaar.'

Sinds twee maanden ben je niet langer activistenleider, maar organizer; wat doe je nu?

'Ik kijk een-op-een met de vier activistenleiders die onder mij vallen hoe zij en hun team kunnen groeien. Ik denk mee over wat zij daarbij nodig hebben, welke workshops we ze bijvoorbeeld kunnen aanbieden. Ook wil ik zorgen dat ik en "mijn" activistenleiders echt een team worden, zodat zij zich gesteund voelen, ook door elkaar. Dat is zeker bij dit onderwerp erg belangrijk. Ik merkte in mijn eigen activistenteam dat we door dat hechte teamverband zoveel konden doen. Ik wil dat we tijd vrijmaken voor elkaar, en niet alleen praten over het manifest en het ondertekenen daarvan.'

Hoe vind je het om mee te doen aan deze campagne?

'Ik krijg hier heel veel energie uit. Ik werk met zulke fijne mensen en iedereen is gemotiveerd. Je werkt aan een collectief doel. En we zetten grote stappen voor een betere toekomst. Je hoort veel heftige verhalen van andere studenten en activisten. Dat is soms moeilijk. Ik heb zelf seksueel geweld meegemaakt en had moeite met het verwerken daarvan. Ik zocht steun en vond die in deze campagne. Ik voel me daarvoor geen slachtoffer meer, maar een survivor, een fighter. Ik ben blij dat we dit ook anderen kunnen bieden. Met de juiste steun kan een trauma heel erg verminderd worden. Daarom is dit manifest heel belangrijk!'

(GEAUTOMATISEERD) ETNISCH PROFILEREN

DOEL

Etnisch profileren stoppen door een verbod op elk gebruik van etniciteit en nationaliteit in (geautomatiseerde) risicoprofilering bij wetshandhaving, en strikte regulering van controle- en toezichhoudende bevoegdheden.

PROBLEEM

Etnisch profileren is een vorm van discriminatie en dus verboden. Het gebeurt door de politie, de Koninklijke Marechaussee en de Belastingdienst. Door het gebruik van big data en algoritmes wordt steeds vaker geautomatiseerd etnisch geprofileerd (zie ook 'Technologie en mensenrechten' op p.30).

WERKWIJZE

- Onderzoek.
- Lobby.
- Mediawerk en voorlichting.
- Rechtszaak (van Amnesty en anderen over etnisch profileren door de Koninklijke Marechaussee).

ACTIVITEITEN

- Mediawerk en voorlichting rondom [rechtszaak](#) over etnisch profileren en [rapport](#) over discriminerend algoritme van de Belastingdienst.
- Lobbyen voor een verbod op etniciteit en nationaliteit in risicoprofielen bij wetshandhaving en voor betere regulering van algoritmes.
- Gesprekken met Eerste Kamer voor hun [onderzoek](#) naar de effectiviteit van discriminatiewetgeving, en met Tweede Kamer in een [rondetafelgesprek](#) over etnisch profileren.

RESULTATEN & !!IMPACT

- In [vakbladen](#) en [kranten](#) bekritiseerden academici de uitspraak van de rechtbank over etnisch profileren
- !! De Autoriteit Persoonsgegevens onderzocht een project met predictive policing waarover Amnesty in 2021 [publiceerde](#), en sprak de politie aan op de misstanden. Het project in Roermond werd stopgezet
- Het [College voor de Rechten van de Mens](#) en de [Nationale ombudsman](#) drongen aan op een effectieve aanpak van etnisch profileren.

ETNISCH PROFILEREN

In 2021 deed Amnesty onderzoek naar het algoritme dat de Belastingdienst gebruikte voor controle van foutieve aanvragen met kinderopvangtoeslag en fraude. In het [rapport](#) concluderen we dat dit algoritme leidde tot discriminatie op grond van etniciteit en sociale klasse.

Met voorlichting en mediawerk vroegen we aandacht voor geautomatiseerd etnisch profileren. Met opinieartikelen, publieke posities, lobby en beleidsbeïnvloeding drong Amnesty aan op betere regulering van algoritmes en een verbod op elk gebruik van etniciteit en nationaliteit in risicoprofilering bij wetshandhaving. Dit laatste was ook een van de eisen in de rechtszaak die Amnesty samen met anderen begon tegen de staat vanwege etnisch profileren door de Koninklijke Marechaussee. In juli 2021 diende de zaak bij de rechtbank Den Haag, die ons helaas niet in het gelijk stelde. We gaan tegen de uitspraak in beroep.

De rechtszaak tegen de Marechaussee en het rapport over het algoritme van de Belastingdienst kregen veel media-aandacht. Dat leidde tot toenemende publieke verontwaardiging over (geautomatiseerd) etnisch profileren. Door onze lobby dienden Kamerleden in 2021 moties in voor een verbod op etniciteit en nationaliteit in risicoprofielen bij wetshandhaving. De moties haalden net geen meerderheid. De discussie noopte het College voor de Rechten van de Mens tot een publieke positie over deze kwestie. Het College beschreef in een publicatie het mensenrechtenkader inzake discriminatie en etnisch profileren, maar nam helaas geen positie in. Amnesty's lobby voor betere regulering van big data en algoritmische systemen, en de instelling van een onafhankelijke algoritmetoezichthouder, vonden veel weerklank in Den Haag. Ze werden onderschreven door onder meer het College voor de Rechten van de Mens en de Autoriteit Persoonsgegevens.

© Pierre Dron

Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn was aanwezig bij de uitspraak van rechtbank Den Haag over etnisch profileren door de Koninklijke Marechaussee.

ONTWIKKELINGEN

In september deed de rechtbank een teleurstellende uitspraak over etnisch profileren door de Marechaussee. Dit leidde tot veel media-aandacht en een stroom aan kritische publicaties.

In oktober publiceerden we het rapport *Xenofobe machines*, over het discriminerende algoritme van de Belastingdienst.

Amnesty Nederland zal zich bij het tegengaan van discriminatie en racisme met name inzetten tegen etnisch profileren bij wetshandhaving, zowel bij klassieke criminaliteitsbestrijding als bij fraudebestrijding in de sociale zekerheid. Een schenking van Adessium maakt een driejarige aanstelling van een onderzoeker *predictive policing* mogelijk. In 2022 dient ons hoger beroep in de rechtszaak tegen etnisch profileren door de Koninklijke Marechaussee.

HET RECHT OM TE DEMONSTREREN

Het recht om te demonstreren is heel belangrijk voor een gezonde democratische samenleving. Het hangt nauw samen met bijvoorbeeld het recht op vrijheid van meningsuiting. Burgemeesters en politie moeten hun best doen om demonstraties mogelijk te maken. In 2021 constateerden we echter dat het lokale gezag in Nederland vreedzaam protest soms te sterk beperkt. Bovendien gebruikte de politie soms buitenproportioneel geweld tegen demonstranten. Zoals bij een protest tegen de coronamaatregelen op 14 maart in Den Haag, en bij het woonprotest in Rotterdam op 17 oktober.

Maar er was ook een succes te vieren. De Raad van State oordeelde eind 2021 in een principiële rechtszaak tegen de gemeente Maastricht, dat gemeenten niet mogen eisen dat organisatoren van demonstraties zelf gecertificeerde verkeersregelaars inschakelen. Volgens de Raad van State is het inschakelen van verkeersregelaars in principe een overheidstaak. Er kan alleen van worden afgezien als de burgemeester kan motiveren waarom hij dit niet zelf kan uitvoeren.

Amnesty had de zaak aangespannen nadat Maastricht in 2017 beperkingen oplegde bij twee demonstraties tegen de dreigende uitzetting van een Afgaans gezin. De organisatoren werd toen verboden aanstootgevende uitingen te doen en tijdens de demonstratie te flyeren. Ook werd geëist dat zij zelf gecertificeerde verkeersregelaars inhuurden. Over de aanstootgevende uitingen en de flyers kreeg Amnesty eerder al gelijk. Bijna vier jaar later oordeelde ook de Raad van State in het voordeel van Amnesty International.

VOORUITBLIK NAAR 2022

Met veel enthousiasme gaan we het komende jaar aan de slag met de nieuwe meerjarenstrategie die onze agenda voor de periode van 2022 tot 2025 bepaalt.

In Nederland starten we een bewustwordingscampagne over de manier waarop door de overheid gebruikte big data en kunstmatige intelligentie onze rechten beïnvloeden. Daarnaast onderzoeken we het toezicht van wetshandhavers op protesten, en de manieren waarop politie en sociale-zekerheidsinstellingen algoritmes gebruiken. Om discriminatie tegen te gaan, richten we ons op de bestrijding van gendergerelateerd geweld. Bij het bestrijden van racisme ligt de focus op het handelen van justitie en politie. Met onze succesvolle campagne Let's Talk About YES, over de bestrijding van verkrachting, lobbyen we in 2022 voor een snelle verbetering en invoering van de wet. En hoger-onderwijsinstellingen roepen we op een manifest te ondertekenen waarmee ze beloven hun studenten beter te beschermen.

We blijven ijveren tegen uitzettingen van asielzoekers en vluchtelingen naar onveilige landen, en van mensen die een gegronde vrees voor vervolging hebben. Ook starten we in 2022 een campagne tegen de verkrachting van vluchtelingenvrouwen. En wat betreft bedrijven lijkt de tijd, zowel in Brussel als in verschillende EU-lidstaten, rijp voor verplichtende *human rights due diligence*-wetgeving, die bedrijven dwingt met gepaste zorgvuldigheid te handelen.

We steunen mensenrechtenverdedigers in bijvoorbeeld China, Rusland, Hongarije, Polen en Saudi-Arabië die steeds minder ruimte hebben om op te komen voor hun rechten en die van anderen. Met de Olympische Winterspelen in China, het WK voetbal in Qatar en Formule 1-races in landen met een slechte mensenrechtenreputatie, vragen schendingen rond grote sport-evenementen in 2022 volop onze aandacht.

Binnen onze mensenrechtenprogramma's gaan we zo veel mogelijk samenhang aanbrengen in onderzoek, lobby, mobilisatie, communicatie, educatie en fondsenwerving, zodat die elkaar versterken. We zijn ervan overtuigd zo in 2022 met nog meer slagkracht te kunnen opkomen voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen.

ONZE WERKWIJZE

Met onze werkwijze dragen we ertoe bij dat de autoriteiten die de mensenrechten schenden weten dat de wereld over hun schouder meekijkt, en oefenen we druk uit om schendingen te stoppen.

AMNESTY ONDERZOEKT

Als we ergens op de wereld een schending van mensenrechten signaleren of vermoeden, of er een melding van ontvangen, wordt dit door onze onderzoekers direct onderzocht.

AMNESTY VOERT ACTIE

Wereldwijd mobiliseren we honderdduizenden mensen om in actie te komen.

AMNESTY LOBBYT

We lobbyen bij regeringen en internationale organisaties om in te grijpen wanneer mensenrechten worden geschonden.

AMNESTY LICHT VOOR

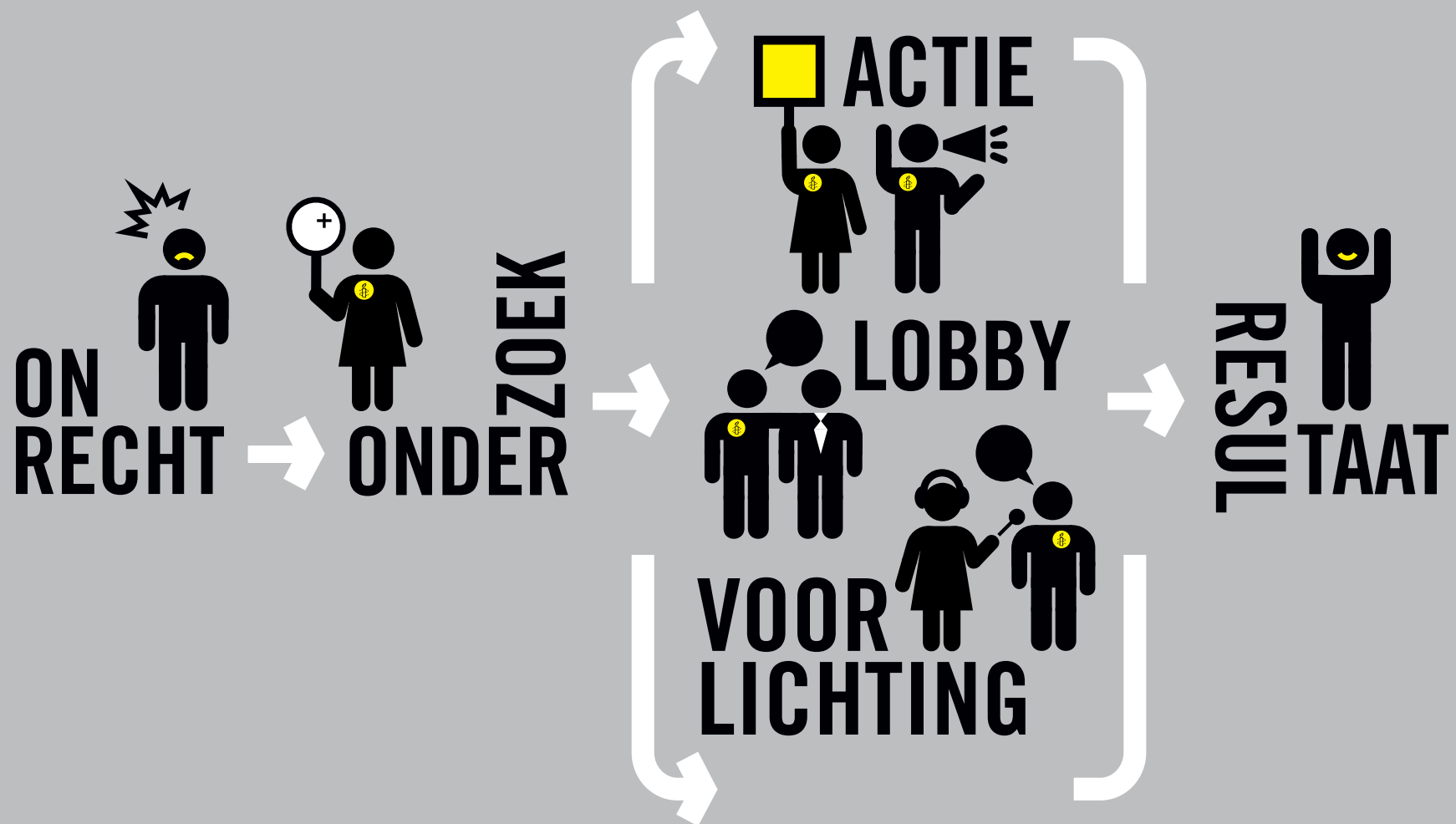
We maken onrecht openbaar via rapporten, persberichten en onze (sociale) media. Daarnaast creëren we kennis over mensenrechten in de Nederlandse samenleving, onder andere met gastlessen op scholen.

AMNESTY WERKT SAMEN

We werken samen met partners en activisten in eigen land en andere landen om een groter maatschappelijk draagvlak en meer impact voor mensenrechten te bereiken.

AMNESTY WERFT FONDSEN

We werven fondsen om ons internationale werk voor de mensenrechten te financieren.

AMNESTY ONDERZOEKT

Gedegen onderzoek naar schendingen van mensenrechten ligt aan de basis van ons werk. Met rapporten maken we die schendingen openbaar. De meeste rapporten worden geschreven door Amnesty's Internationaal Secretariaat. In 2021 brachten we internationaal bijna honderdveertig rapporten en briefings uit. Amnesty Nederland zelf deed in 2021 ook onderzoek.

In het rapport [Nog steeds niet veilig: Venezolanen krijgen geen bescherming op Curaçao](#) constateerden we dat de Curaçaose autoriteiten nog steeds de rechten schenden van Venezolanen die internationale bescherming zoeken op Curaçao. Die conclusie werd getrokken nadat 22 gevluchte Venezolanen waren geïnterviewd, onder wie ook minderjarigen, die te maken kregen met mensenrechtenschendingen. Voorbeelden van deze schendingen waren standaard detentie onder onmenselijke omstandigheden, mishandeling, het opzettelijk scheiden van gezinsleden en het onder druk zetten om te tekenen voor uitzetting. Op 7 januari 2022 werd bekend dat Nederland [de financiële steun aan Curaçao bevest](#) voor verbetering van de vreemdelingendetentie. Nederland erkent daarmee eindelijk de [onmenselijke detentieomstandigheden](#) en verbindt hier voor het eerst harde consequenties aan. Het is nu aan staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties Alexandra van Huffelen om het gesprek met Curaçao kritisch voort te zetten en te zorgen voor een echte verbetering van de situatie.

Ook verscheen er een rapport over het toeslagenschandaal: [Xenofobe machines – Discriminatie door ongereguleerd gebruik van algoritmen in het Nederlandse toeslagenschandaal](#). Het is de eerste keer dat er een mensenrechtenanalyse is gedaan van de algoritmes van het toeslagenschandaal. De conclusie van het onderzoek is dat de algoritmes die de Belastingdienst gebruikte voor controle van foutieve aanvragen met kinderopvangtoeslag en fraude, tot etnisch profileren hebben geleid. [Etnisch profileren](#) is een vorm van discriminatie en daarom in strijd met de mensenrechten.

En Venezolaan houdt in Willemstad op Curaçao een bord omhoog waarop staat te lezen: Curaçao detineerde en deporteerde mijn zoon van 17 jaar.

© Amnesty International

In opdracht van Amnesty onderzocht I&O Research de houding van studenten ten aanzien van [verkrachting](#). Daaruit blijkt dat één op de tien vrouwelijke studenten tijdens de studententijd seksuele penetratie meemaakte zonder haar instemming. Dit overkwam ook 1 procent van de mannen. De meeste studenten weten niet waar ze hulp kunnen krijgen op hun onderwijsinstelling. Daarom richt de campagne Let's Talk About YES zich op het vergroten van het bewustzijn over wederzijdse instemming bij seks en op hoger-onderwijsinstellingen die studenten beter moeten beschermen. Onderzoek van de [Eerlijke Verzekeringswijzer](#) wijst uit dat de negen grootste verzekeraars in Nederland samen ruim 4 miljard euro investeren in elf multinationals die direct betrokken zijn bij ernstige en langdurige mensenrechtenschendingen. Ook als ze al jaren op de hoogte zijn van onder meer vervuiling, landroof, geweld en zelfs moord, ondernemen de meeste verzekeraars geen of onvoldoende actie tegen de bedrijven.

© Amnesty International

Na onderzoek constateerde Amnesty dat de Curaçaose autoriteiten nog steeds de rechten schenden van Venezolanen die internationale bescherming zoeken op Curaçao.

AMNESTY VOERT ACTIE

Hoewel het coronavirus nog steeds rondwaarde, waren er in 2021 weer meer mogelijkheden om de straat op te gaan om aandacht te vragen voor onze acties, zij het wel op 1,5 meter afstand. Nadruk lag dit jaar op drie langer lopende campagnes: Let's Talk About YES, over het als verkrachting strafbaar stellen van onvrijwillige seks, de uitbuiting van arbeidsmigranten in Qatar en de vervolging van drie Poolse lhbt- en vrouwenrechtenactivisten. Daarnaast besteedden we ook veel aandacht aan de onderdrukking van de Oeigoerse minderheid in de Chinese regio Xinjiang.

LOKALE GROEPEN

Voor Amnesty-groepen waren ook in 2021 veel acties online. Toch konden ook activiteiten georganiseerd worden voor bezoekers. Zodra er weer meer offline mogelijk was, gebruikten de lokale groepen hun creativiteit en hun netwerk om de mensenrechten weer breed over het voetlicht te brengen. Zo was er de reizende fototentoonstelling 'Vrijheid en Mensenrechten': het resultaat van een gezamenlijk project van de Amnesty-groep Alkmaar, Heerhugowaard-Koggenland, Schagen-Hollands Kroon en Zaanstreek waarvoor mensen uit de regio foto's inzonden. En Amnesty-groep Leiden vierde zijn 50-jarig bestaan onder meer met de uitgave van het wandelgidsje *Van Stadsrechten naar Mensenrechten*. Daarin staat een wandelroute langs 20 historische plaatsen in Leiden, die ieder een aspect van mensenrechten illustreren. En binnen de beperkingen die in december golden vanwege corona, organiseerden toch ook dit jaar weer veel lokale groepen activiteiten rondom Write for Rights.

ORGANIZING

Na de goede ervaringen in 2021 met de nieuwe methodiek 'organizing', zetten we deze manier van actievoeren in 2022 voort. Het gaat om het werven van mensen, en hen verantwoordelijk maken voor wanneer, hoe en met wie ze in actie komen.

Op 25 augustus protesteerde Amnesty voor de Belarusische ambassade tegen het gewelddadige politie-optreden tegen vreedzame demonstranten.

© Pierre Crom

© Amnesty International

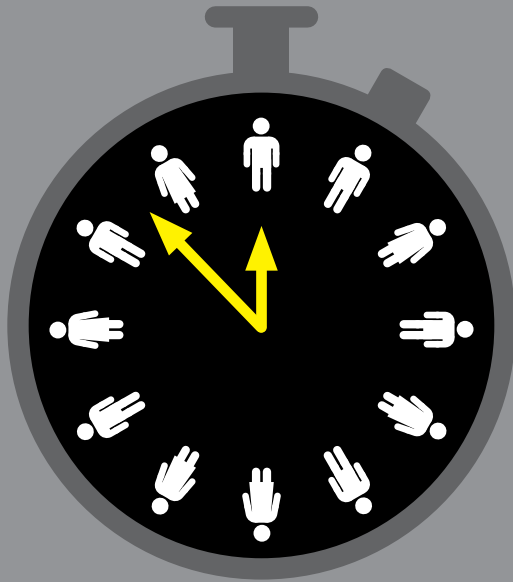
De schrijfactie Write for Rights was ook in 2021 volledig online doordat het aantal coronabesmetting in de winter snel opliep.

Organizing gaat verder dan alleen het mobiliseren van activisten. We investeren in lokaal leiderschap via coaching, training en inhoudelijke input, gekoppeld aan een motiverende, haalbare en impactvolle strategische doelstelling. Zo bouwen we een groeiende en duurzame Amnesty-beweging op van lokale netwerken van mensen die lokale acties organiseren. In 2021 deden we dat binnen de twee lopende campagnes, voor de Poolse lhbt+-activisten (zie p. 21) en de campagne Let's Talk About YES (zie p. 32). Tevens bereidden we een traject voor dat in 2022 wordt gestart met een aantal lokale groepen, verspreid over het land, waarbij organizing ingezet wordt om de lokale groepen te versterken, hun netwerk uit te breiden, nieuwe mensen aan te trekken. De geleerde lessen zullen we daarnaast ook inzetten voor verdere versterking van het lokale activisme in het land.

OOK IN 2021 GEEN FESTIVALS

Alle festivals, zoals de Bevrijdingsfestivals, Pinkpop, Zwarte Cross en Lowlands, gingen ook in 2021 niet door. Daardoor misten we de mogelijkheid om daar duizenden handtekeningen voor onze campagnes te verzamelen en om het gesprek aan te gaan met veelal jonge mensen over onze acties en over het belang van Amnesty.

SPOEDACTIES

278x

VERKEERT IEMAND IN ACUUT GEVAAR,
DAN STUURT AMNESTY BINNEN 48 UUR OVER
DE HELE WERELD EEN SPOEDACTIE UIT

278 nieuwe acties

102 vervolgacties

56 acties werden afgerond

47 keer met een positief resultaat

Amnesty Nederland zette in totaal 85 acties uit

DE REDENEN VOOR EEN SPOEDACTIE

Vrijheid van meningsuiting: 152 acties

Recht op gezondheid: 62 acties

Detentie: 136 acties

Oneerlijk proces: 58 acties

Marteling: 49 acties

© Pierre Crom

Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn en programmamaker Tim Hofman op weg naar de Chinese ambassade in Den Haag met de oproep een einde te maken aan de onderdrukking van Oeigoeren.

Protest bij de Turkse ambassade tegen de terugtrekking van Turkije uit het Verdrag van Istanbul dat vrouwen en meisjes moet beschermen tegen geweld.

© Pierre Crom

IN ACTIE VOOR ALEKSEI NAVALNY

Op 21 april sloten we ons aan bij protesten in Den Haag en Amsterdam tegen de gevangenisstraf van de Russische oppositieleider Aleksei Navalny. Hij was op dat moment in hongerstaking. Twee dagen later stopte Navalny daarmee. 'Dankzij jullie ben ik twee keer onderzocht door burgerartsen, de laatste keer net voor de protestbijeenkomst', liet hij ons vanuit het strafdok weten. Meer dan 113.000 mensen ondertekenden de petitieoproep om Navalny vrij te laten.

IN ACTIE VOOR DE RECHTEN VAN VROUWEN

Op 11 mei, de tiende verjaardag van het Verdrag van Istanbul tegen geweld tegen vrouwen, deelden Amnesty-actievoerders cupcakes uit aan Tweede Kamerleden en riepen hen op prioriteit te geven aan een nieuwe wet tegen verkrachting. Diezelfde actievoerders trokken vervolgens naar de Turkse ambassade om te protesteren tegen de terugtrekking van Turkije uit dat verdrag. Op 16 september gingen we weer met cupcakes naar Den Haag, nu om de Kamerleden eraan te herinneren dat ze echt vaart moeten maken met een betere wet tegen verkrachting.

IN ACTIE VOOR DE OEIGOEREN

In China worden circa 1 miljoen Oeigoeren opgesloten in 'heropvoedingskampen' waar ze worden gehersenspoeld en zelfs gemarteld. BNNVARA besteedde hier in het programma *Pak de Macht* aandacht aan. Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn en programmamaker Tim Hofman leverden petitie af bij de Chinese ambassade in Den Haag met de oproep een einde te maken aan de onderdrukking van Oeigoeren.

IN ACTIE VOOR LHBTI+'ERS IN HONGARIJE

Op 21 juni 2021 stemde het Hongaarse parlement in met een wetswijziging die lhbt+'ers verder stigmatiseert en het verbiedt om onderwerpen als homoseksualiteit op school te behandelen. Amnesty protesteerde die dag bij het Homomonument in Amsterdam tegen deze anti-homopropagandawet. Enkele dagen later projecteerden we regenboogkleuren, het symbool van de lhbt+-beweging, op de Hongaarse ambassade in Den Haag.

IN ACTIE TEGEN POLITIEGEWELD IN BELARUS

Bij de Belarussische ambassade voerden we op 9 augustus een solidariteitsactie voor slachtoffers van politiegeweld in Belarus. Daar werd buitensporig hard opgetreden tegen demonstranten die na de omstreden presidentsverkiezingen op 9 augustus 2020 massaal de straat op gingen. Wereldwijd steunden 191.000 mensen de oproep een einde te maken aan het politiegeweld.

© Pierre Crom

Bij de Belarussische ambassade voerden we een solidariteitsactie voor slachtoffers van buitensporig politiegeweld in Belarus.

Protest bij de Hongaarse ambassade in Den Haag tegen de wetswijziging in Hongarije die lhbt+'ers verder stigmatiseert en het verbiedt om onderwerpen als homoseksualiteit op school te behandelen.

IN ACTIE TEGEN UITBUITING VAN ARBEIDERS IN QATAR

Het hele jaar voerden we actie tegen de uitbuiting van arbeiders in Qatar, onder meer met een petitie, rapporten en via gesprekken met de KNVB. Tijdens de WK-kwalificatiewedstrijd Nederland-Gibraltar op 11 oktober vroegen we aandacht voor de uitbuiting van arbeidsmigranten die betrokken zijn bij het toernooi. We riepen wereldvoetbalbond FIFA en Qatar op de rechten van de arbeidsmigranten te beschermen.

IN ACTIE VOOR POOLSE LHBTI+-ACTIVISTEN

De Poolse activisten Elzbieta, Joanna en Anna werden aangeklaagd voor het verspreiden van posters met daarop de maagd Maria afgebeeld met een halo in regenboogkleuren, het internationale lhbt+-symbool. De aanklager ging in hoger beroep toen ze werden vrijgesproken van het 'beledigen van religieuze gevoelens'. Daarom overhandigden we op 4 november petitie bij de Poolse ambassade in Den Haag met de oproep de vrouwen niet te vervolgen.

IN ACTIE VOOR HET KLIMAAT

Amnesty steunde de Klimaatmars die zich inzette tegen de opwarming van de aarde. De klimaatverandering heeft ook grote invloed op de mensenrechten. Het is waarschijnlijk dat de gevolgen bepaalde groepen zwaarder zullen treffen, zoals gemeenschappen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van landbouw en van activiteiten in kustgebieden.

WRITE FOR RIGHTS

Tijdens de schrijfactie Write for Rights werden in ons land meer dan 407.400 brieven en kaarten geschreven. In 2020 waren dat 413.500 brieven. Books4Life steunde de schrijfactie financieel. Op het laatste moment werd vanwege corona besloten de actie grotendeels online te organiseren. Dat leverde een inspirerende digitale bijeenkomst op.

DE ACHTERBAN

2019

2020

2021

Achterban

368.187

376.111

430.968

↑↑

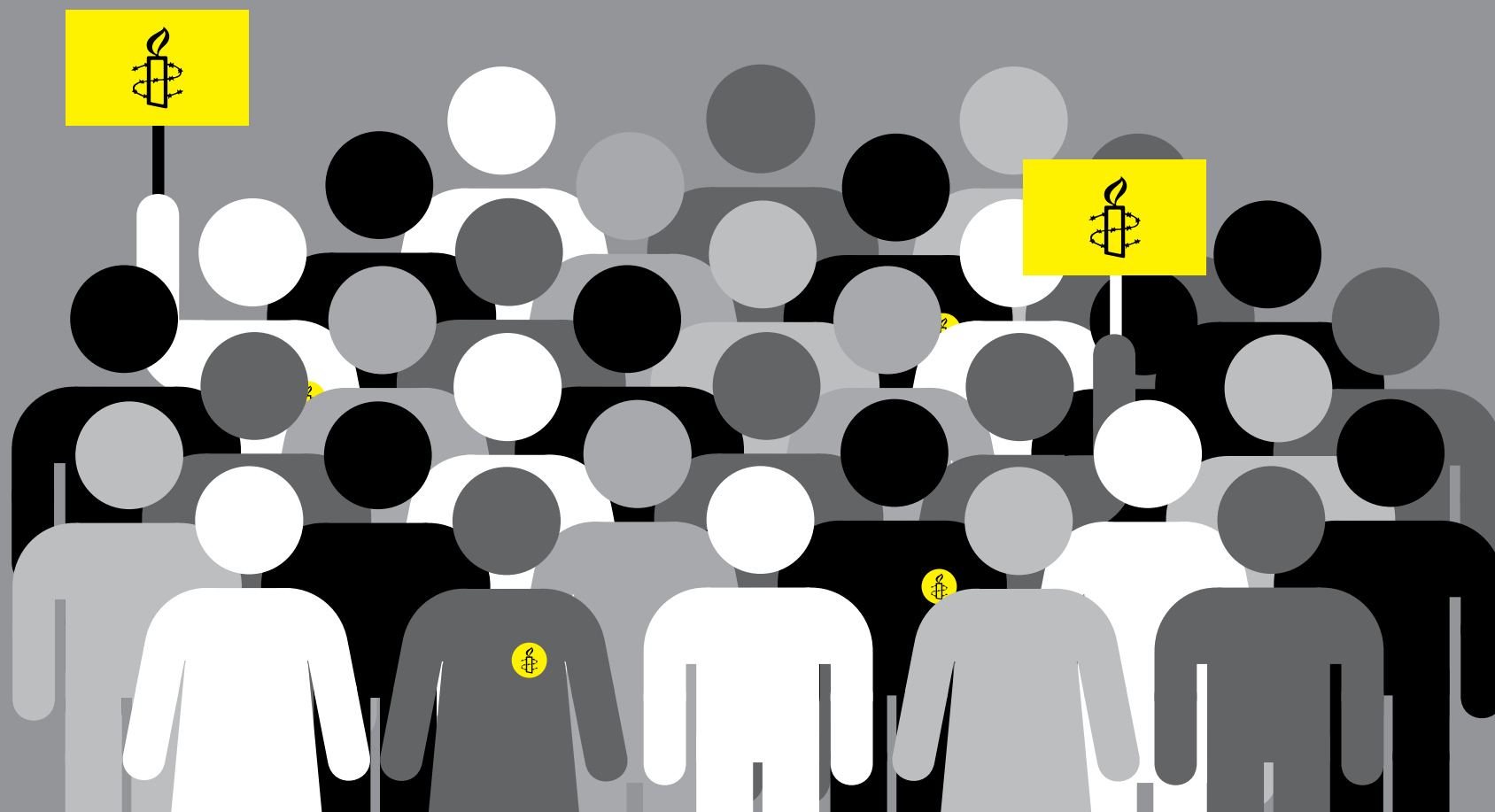
Leden/donateurs

250.908

254.789

262.631

↑

AAFTIEMS & INE WIERSMA

50 JAAR AMNESTY
LEIDEN-LEIDERDORP

Amnesty Leiden-Leiderdorp is een actieve Amnesty-groep met een rijk verleden. Zo organiseerden ze in de jaren tachtig een fietstocht naar de ambassade van Guatemala in Brussel om persoonlijk protestbrieven tegen politieke moorden af te leveren. Daarvoor vingen ze al eens een vluchtelingengezin op, en stonden daarmee mede aan de basis van VluchtelingenWerk Leiden. In 2021 vierde de groep zijn 50-jarig bestaan.

Voorzitter Aaf Tiems: 'We vierden ons jubileum met een drie-trapsraket: bijeenkomsten in juli, september en november.' Secretaris Ine Wiersma: 'We grepen ons jubileum aan om de bestaande mensenrechtenwandeling eens flink te actualiseren. Waar de focus eerst vooral lag op godsdienstvrijheid en vrijheid van meningsuiting, voegden we nu ook onder andere vrouwen- en homorechten toe. Drie kunstenaars maakten speciaal kunstwerken over mensenrechten, waar je tijdens het lopen langs komt. Bovendien produceerden we naast een mooi nieuw boekje ook een app en een flyer met een QR-code die naar die app verwijst. In juli hielden we een geanimeerde opening van de wandeling in de buitenlucht. We haalden veel publiciteit in de lokale media.'

‘Waar de focus eerst vooral lag op godsdienst-vrijheid en vrijheid van meningsuiting, voegden we nu ook vrouwen- en homorechten toe.’

Daarna volgden een jubileummiddag voor vrijwilligers en een formele bijeenkomst voor het netwerk van de groep, waar onder anderen vijf voormalige voorzitters spraken. Ook werd het eerste exemplaar van boekje *Van stadsrechten naar mensenrechten* overhandigd aan de burgemeester en aan de voorzitter van Amnesty Nederland.

De groep anno 2021

De harde kern van Amnesty Leiden bestaat nu uit zo'n vijftien leden en een schil van mensen daaromheen die af en toe meehelpen. Aaf: 'We richten ons op de schrijfactie Write for Rights en doen mee aan de internationale campagne tegen geweld tegen vrouwen, Orange the World. Ook verspreiden we petitie's, hebben op Bevrijdingsdag een openbare stand, collecteren en verkopen producten in de kerk. Onze scholengroep zorgt voor lessen over mensenrechten op een aantal Leidse scholen. Een van de leden is betrokken bij de mensenrechtendialoog op een hogeschool.'

Uiteraard hadden de coronamaatregelen grote invloed op wat de werkgroep kon doen. Ine Wiersma: 'We werken veel samen met andere partners om onze standpunten uit te dragen. Zo organiseerden we vóór corona soms gezamenlijk debatavonden. En in december 2020 organiseerden we een digitale Write for Rights-bijeenkomst samen met een van de kerken.'

Waarom Amnesty?

Aaf en Ine sloten zich pas recent aan bij de Amnesty-groep. Aaf reageerde in oktober 2020 op een vacature voor het voorzitterschap. 'Ik wilde graag wat meer doen in mijn eigen stad. Na een jarenlang lidmaatschap wilde ik me graag actief inzetten voor Amnesty. Want voor mij staat Amnesty voor mensenrechten, en het is een betrouwbare organisatie die onafhankelijk van regeringen blijft kijken wat er op dat gebied aan de hand is.'

Ine werd in 2019 actief. 'Ik ben sinds mijn studententijd lid. Jarenlang betaalde ik alleen maar contributie, omdat ik het te druk had met een baan en drie kinderen. Maar tegen mijn pensioen dacht ik: nu ga ik verschillende maatschappelijke dingen doen. Ik werd secretaris bij de Amnesty-groep én ik werd actief in een moestuin. Beide staan dicht bij mij.'

AMNESTY LOBBYT

In onze lobby bij de Tweede Kamer en verschillende ministeries (Justitie en Veiligheid, Buitenlandse Zaken, en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) dringen wij erop aan dat Nederland mensenrechten een prominente rol geeft in het binnen- en buitenlandbeleid. Wij vragen aandacht voor onze onderzoeken en delen informatie. In internationaal verband lobbyen wij bij onder meer de Europese Unie, de VN-Mensenrechtenraad, de Raad van Europa, voetbalbond FIFA, en bij bedrijven.

Een kleine greep uit (de resultaten van) ons intensieve lobbywerk in 2021.

- De VN-Mensenrechtenraad stelde een speciaal rapporteur aan voor Afghanistan.
- Met meerdere ngo's bepleitten we de invoering van een wet die bedrijven verplicht om mensenrechten te respecteren en slachtoffers van schendingen herstel en verhaal te bieden.
- De KNVB en de overheid vroegen we zich in te spannen voor het respecteren van mensenrechten en het stoppen van uitbuiting van arbeidsmigranten in Qatar.
- De Kamer nam diverse moties aan die de regering oproepen actie te ondernemen tegen mensenrechtenschendingen in China, en vroeg onder meer om de bescherming van Oeigoeren in Nederland en maatregelen tegen betrokkenheid van bedrijven bij mensenrechtenschendingen in Xinjiang.
- De Nederlandse ambassade nam contact op met de Russische mensenrechtengroep Memorial en woonde de rechtszaak bij over de dreigende sluiting.
- De Kamer riep de regering op in actie te komen tegen de afbraak van de democratische rechtsstaat en schending van fundamentele rechten in Hongarije. De Kamer riep Polen op hulp toe te laten tot het grensgebied met Belarus, waar vluchtelingen vastzaten.

© Amnesty International

Een van Amnesty's lobbyisten vraagt aan Tweede Kamerlid Jesse Klaver aandacht voor het belang van aanpassing van de wet tegen verkrachting.

- In het Breed Mensenrechten Overleg deelden we onze grote zorgen over het feit dat het voor de civil society steeds moeilijker wordt naleving van mensenrechten te bevorderen. 'Hier moet een stevig democratisch geluid tegenover staan', signaleerde de regering.
- Na lobby voor een snelle totstandkoming van een nieuwe verkrachtingswet, kwam financiële dekking beschikbaar en werd het wetsvoorstel eind van het jaar naar de Raad van State gestuurd.
- Ons rapport over geautomatiseerde discriminatie in het toeslagenschandaal leidde tot een aangenomen motie voor een verplicht algoritmeregister voor overheden.
- Gedurende het jaar zijn er verschillende moties ingediend om etnisch profileren tegen te gaan. Deze kregen helaas nog geen meerderheid; deze lobby gaat door in 2022.

Een Taliban-strijder houdt de wacht terwijl Afghaanse vrouwen deelnemen in een anti-Pakistan protest in Kabul op 8 september 2021.

MACHTSOVERNAME TALIBAN IN AFGHANISTAN

Al snel na de machtsovername door de Taliban in augustus draaiden zij de verworvenheden terug die de afgelopen 20 jaar op het gebied van mensenrechten zijn behaald. Dit stond te lezen in de gezamenlijke briefing [Afghanistan's fall into the hands of the Taliban](#) van Amnesty International, de Internationale Federatie voor Mensenrechten (FIDH) en de Wereldorganisatie tegen foltering (OMCT). Daarin staan onder meer gerichte moorden beschreven op burgers en soldaten die zich hadden overgegeven. Ook werden er beperkingen opgelegd aan vrouwen en het maatschappelijk middenveld en werd de vrijheid van meningsuiting ingeperkt. Meisjes mochten niet langer naar de middelbare school.

Amnesty, de VN-hoge commissaris voor de mensenrechten en anderen vroegen de VN-Mensenrechtenraad om toezicht op mensenrechtenschendingen in Afghanistan. Dit zou het mogelijk maken om mensenrechtenschendingen te monitoren en te rapporteren, waaronder ook ernstige misdrijven volgens het internationaal recht. Ook zou het helpen om verdachten van strafrechtelijke feiten voor de rechter te brengen. Aan de oproep werd echter [geen gehoor](#) gegeven.

Bijna twee maanden na het einde van de evacuatie van Afghanen uit Kabul, werden de achterblijvers geconfronteerd met enorme hindernissen om veiligheid buiten Afghanistan te zoeken. In een [briefing](#) beschrijft Amnesty hoe buurlanden hun grenzen hebben gesloten voor Afghanen zonder reisdocumenten. Velen hebben daardoor geen andere keuze dan op illegale wijze het land

te verlaten. Het internationaal recht verplicht landen bescherming te bieden aan mensen die op deze manier op hun grondgebied aankomen. Desondanks onderwerpen landen in zowel Europa als Centraal-Azië Afghanen aan illegale pushbacks, detentie en deportatie.

De Taliban, het Amerikaanse leger en de Afghaanse veiligheidstroepen bleken allen verantwoordelijk voor aanvallen op burgers met vele dodelijke slachtoffers in de aanloop naar de val van de Afghaanse regering. Het in december gepubliceerde rapport [No Escape: War Crimes and Civilian Harm During The Fall Of Afghanistan To The Taliban](#) documenteert martelingen, buitengerechtelijke executies en moorden door de Taliban tijdens de laatste fase van het conflict. Ook rapporteert het over burgerslachtoffers die vielen tijdens grond- en luchtoperaties door de Afghaanse Nationale Defensie- en Veiligheidstroepen (ANDSF) en de Amerikaanse strijdkrachten.

Amnesty heeft de Taliban en de Amerikaanse regering opgeroepen hun internationale verplichtingen na te komen en duidelijke en robuuste procedures in te stellen voor burgers om compensatie te vragen voor de schade die zij tijdens het conflict hebben opgelopen.

AMNESTY LICHT VOOR

MEDIA

Amnesty heeft veel baat bij aandacht in de media voor haar mensenrechtenwerk. Met bijdragen in de krant en op tv, radio en online platforms kunnen we druk uitoefenen op autoriteiten en bedrijven, zodat zij in actie komen tegen mensenrechtenschendingen. Ook kunnen potentiële nieuwe leden en de bestaande achterban zien waar Amnesty zich wereldwijd voor inzet.

We wisten in 2020 de tendens van afgenomen media-aandacht in 2019 al licht te keren door scherper in te spelen op de actualiteit. In 2021 nam de aandacht van de media fors toe, en bleek dat Amnesty gezien wordt als een van de belangrijkste autoriteiten op het gebied van mensenrechten. Ten opzichte van 2020 nam de media-aandacht voor Amnesty online, in de krant, op radio en tv met meer dan 36 procent toe. In 2021 stonden berichten over Amnesty 1.099 keer in de landelijke media (2020: 784; + 41 procent). Amnesty haalde in totaal 7.032 (2020: 4.793) keer de Nederlandse media, waarbij Amnesty in 1.192 (2020: 1.010) online te lezen artikelen in de kop werd genoemd.

Amnesty genereerde veel media-aandacht voor de werkomstandigheden van arbeidsmigranten in Qatar, de campagne Let's Talk About YES, de situatie van de Oeigoeren in China, en voor etnisch profileren en politiegeweld in Nederland. Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn vond ook steeds vaker een podium in de media, onder meer met structurele bijdragen op Radio 4 en media-optredens rond rapporten.

Met een tweet over politiegeweld in Nederland bereikten we de meeste mensen: ruim 1,5 miljoen.

Sociale media

Voor onze sociale media stonden in 2021 vier thema's centraal: politiegeweld in Nederland, etnisch profileren in Nederland, inperking van de vrije meningsuiting in Rusland en het WK voetbal in Qatar. Op Twitter zorgden deze onderwerpen voor veel bereik en op Instagram voor veel interactie.

Op de meeste prestatie-indicatoren (kpi's) scoorden we dit jaar goed, maar een paar kpi's vragen onze aandacht. Instagram is ons focuskanaal waar we onze community willen laten groeien, zodat meer mensen onze verhalen lezen en in actie kunnen komen. In 2021 groeiden we met 37 procent, van 37.500 naar 51.361 volgers. De interactieratio – interactie met onze volgers, de belangrijkste indicator van de kwaliteit en kwantiteit van ons bereik – is met gemiddeld 4,1 procent minder hoog dan verwacht; de doelstelling was 6,5 procent. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor 2022. In 2021 deden 37.915 mensen mee aan onze acties via Instagram, tegen 28.500 in 2020.

Op Twitter plaatsten we ruim 470 tweets waarmee we per tweet gemiddeld 57.000 mensen bereikten. Dit is ruim 12.000 meer dan in 2020. Met een tweet over politiegeweld in Nederland bereikten we de meeste mensen: ruim 1,5 miljoen.

Ons doel om het aantal abonnees op YouTube te laten groeien van 4.268 naar 5.500 bereikten we in november. Aan het eind van het jaar hadden we 5.960 abonnees. Dit jaar produceerden we drie inhoudelijke video's speciaal voor YouTube. Een explainer over het [WK voetbal 2022 in Qatar](#) (151.500 views), een over het [Istanbul-verdrag](#) (41.000 views) en een verhaal van de [Oeigoerse Rizwangul](#) (53.500 views). Dit willen we in de komende jaren verder uitbouwen.

Dankzij advertenties op Instagram en Facebook werven we in 2021 4.162 leden (2020: 3.300) en ondertekenden 228.675 mensen online een petitie vanuit de doorlopende leadwervingscampagne.

FOCUS OP INSTAGRAM

Sinds twee jaar ligt onze focus voor sociale media op Instagram. We willen hier een hechte community bouwen die samen met ons in actie komt. Daar boeken we mooie resultaten mee. We groeiden in tweeënhalf jaar van 3.500 naar ruim 51.000 volgers. Op Instagram hebben we een jonge doelgroep van 35 jaar en jonger. Deze groep is heel actief. In 2022 gaan we ons nog meer op hen richten om nog meer interactie te hebben. We zullen meer gesprekken met onze volgers voeren, zodat ze uiteindelijk meer content van ons delen en voor ons in actie komen. We gaan ook experimenteren met nieuwe vormen van interactie en bouwen een influencerpool op van mensen met een groot netwerk die regelmatig onze content delen. Hiermee hopen we nog groter te worden op Instagram, maar vooral dat we nog meer impact hebben voor de mensenrechten.

De website van Amnesty's mensenrechtenmagazine *Wordt Vervolgd* groeide in 2021 uit tot een volwaardige eigen site met ruim 156.000 online gelezen artikelen.

Website

Het aantal bezoekers aan onze website groeide met iets meer dan 6,7 procent naar 2.635.336 (2020: 2.468.191).

Wordt Vervolgd

Wordt Vervolgd is het door Amnesty uitgegeven journalistieke magazine met verhalen over mensenrechten. Door het nieuws over mensenrechten te duiden, draagt het blad bij aan bewustwording, aan debat en beïnvloeding van publiek en beleidsmakers, en versterkt het de band van de lezers met onze organisatie. Ook verstuurt *Wordt Vervolgd* een wekelijkse nieuwsbrief die zo veel mogelijk de link met de actualiteit legt. Het aantal inschrijvingen op de nieuwsbrief steeg in 2021 met 147 procent.

De website wordtvervolgd.nl groeide in 2021 tot een volwaardige eigen site. Artikelen werden ruim 156.000 keer online gelezen, bijna een verdubbeling vergeleken met 2020. *Wordt Vervolgd* zette een eerste stap in de eigen onderzoeksjournalistiek met een enquête onder Nederlandse mensenrechtenexperts met de vraag welke mensenrechtenthema's de komende vijf jaar de grootste rol gaan spelen.

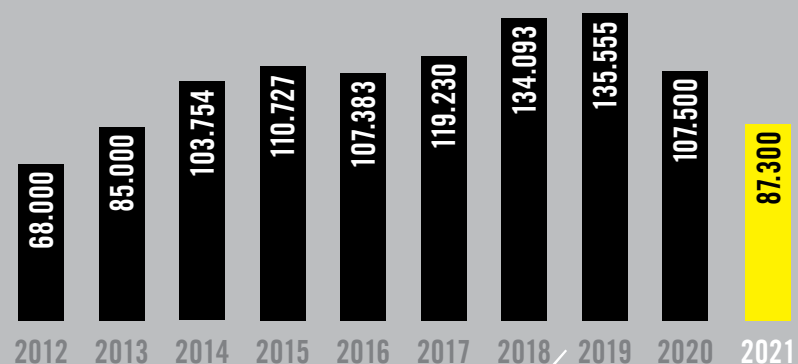
MENSENRECHTENEDUCATIE

Door mensenrechteneducatie vergaren jongeren kennis, en ontwikkelen ze vaardigheden en gedrag waarmee ze in hun omgeving gelijkheid en rechtvaardigheid kunnen bevorderen. Amnesty Nederland was de afgelopen jaren binnen het Platform Mensenrechteneducatie actief in de lobby om mensenrechten in het curriculum op te nemen. De curriculumherziening is nog gaande, maar in augustus 2021 werd een mooie stap gezet met de inwerkingtreding van de nieuwe wet 'Verduidelijking burgerschapsopdracht in het funderend onderwijs'. Hiermee kregen mensenrechten een duidelijke positie binnen het burgerschapsonderwijs.

Tijdens het schooljaar 2020-2021 waren de gevolgen van de tijdelijke scholensluiting en overige coronamaatregelen terug te zien in ons educatiewerk. Zo bereikten we minder leerlingen en studenten doordat gastlessen niet doorgingen: 87.300 tegenover 107.500 een jaar eerder.

EDUCATIE

AANTAL LEERLINGEN DAT LES KREEG
OVER MENSENRECHTEN

SCHOLIEREN

Aantal leerlingen dat les kreeg over mensenrechten:

87.300 (2020: 107.500) ↓*

Gemiddelde beoordeling gastlessen: **8,8** (2020: 8,8) –

STUDENTEN

Aantal masterclasses: **14** (2020: 14) –*

Aantal deelnemers masterclasses: **709** (2020: 1.160) ↓

Gemiddelde beoordeling masterclasses: **8,5** (2020: 8,4) ↑

NEDERLANDSE BEVOLKING

Aantal Mensenrechtendialogen: **98** (2020: 150) ↓

Aantal deelnemers Mensenrechtendialogen en Meet-ups:

1.005 (2020: ruim 1.200) ↓

* Door de corona-maatregelen werden veel bijeenkomsten afgelast

We bleven ons wel inzetten voor de lessen die werden gegeven door reguliere leerkrachten en docenten. Hiermee bereikten we ruim 13.000 leerlingen.

Daarnaast bereikten we een recordaantal leerlingen en studenten met Write for Rights op School in het schooljaar 2020-2021. In totaal schreven 50.548 leerlingen en studenten kaartjes en brieven aan de autoriteiten. De workshops over etnisch profileren van onze peer educators werden online gehouden. Dit sloeg aan: vanaf februari 2021 tot aan de zomervakantie verzorgden onze peer educators ruim honderd online workshops op verschillende mbo-instellingen.

Masterclasses

In 2021 organiseerde het Programma Mensenrechteneducatie een reeks masterclasses voor studenten uit het hbo en wo, gefinancierd door de ASN-bank. De masterclasses waren bijna allemaal online, met als uitzondering de drukbezochte masterclass op 5 november waar het lobbywerk van Amnesty Nederland centraal stond.

Tijdens het kalenderjaar 2021 werden veertien masterclasses verzorgd voor 709 studenten. Verschillende actuele mensenrechtenthema's kwamen aan bod, zoals die over Qatar rondom de WK-kwalificatieduels van het Nederlands elftal, en de masterclass over de Let's Talk About YES-campagne rondom Vrouwendag. De masterclasses werden door de studenten gemiddeld beoordeeld met een 8,5.

Mensenrechtendialoog

Ook in 2021 werd de mensenrechtendialoog weer gevoerd. We begeleidden 98 dialogen waaraan 1.005 mensen deelnamen. Dat is een afname vergeleken met vorig jaar, toen 1.200 mensen deelnamen aan een mensenrechtendialoog. Amnesty organiseert de dialogen vanuit de overtuiging dat een gesprek over mensenrechten leidt tot de ontdekking van gedeelde waarden, en daarmee mogelijk tot minder polarisatie. In 2021 lag het accent op de campagne Let's Talk About YES.

De masterclasses waren bijna allemaal online, met als uitzondering de drukbezochte masterclass waar Amnesty's lobbywerk centraal stond.

AMNESTY WERKT SAMEN

Dit overzicht beperkt zich tot de belangrijkste samenwerkingsverbanden in 2021.

EXTERNE SAMENWERKING

Donoren

- Adessium Foundation
- ASN Bank
- Flexi-Plan
- Hartstra Stichting
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Nationale Postcode Loterij
- Triodos Bank
- Stichting Books4Life
- Stichting Democratie en Media

Strategische samenwerkingsverbanden

- Anne Frank Stichting inzake programma Mensenrechten-educatie
- Buro Pinkpop, MOJO, en de Feestfabriek BV inzake de festivals Pinkpop, Zwarte Cross en Lowlands
- Centrum Seksueel Geweld, Rutgers en de Nationaal Rapporteur Mensenhandel inzake programma Gender en mensenrechten
- Consumentenbond en Kizi inzake de Eerlijke Verzekeringswijzer
- De Digitale 4, samenwerking met Bits of Freedom, Waag society en Open State Foundation inzake programma Technologie en mensenrechten
- Human Rights Tattoo
- International Campaign for Tibet
- Lawyers for lawyers
- Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Nederlands Helsinki Comité

- Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
- Open Society Justice Initiative, IZI-Solutions, Control Alt Delete, antidiscriminatiebureau Radar en Public Interest Litigation Project (PILP) inzake programma 'Etnisch profileren'
- Oxfam Novib, PAX, Save the Children, World Animal Protection, Natuur & Milieu, ministerie van Buitenlandse Zaken, ministerie van Financiën, Verbond van Verzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland inzake een IMVO-Convenant voor de verzekeringssector
- Oxfam Novib, PAX, Save the Children, World Animal Protection, Natuur & Milieu, CNV, FNV, VCP, ministerie van Buitenlandse Zaken, ministerie van Financiën, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Pensioenfederatie inzake een IMVB-Convenant voor de pensioensector
- PAX, DefendDefenders, en Abaad inzake de alliantie Strengthening Civil Courage (SCC)
- PAX inzake 'Freedom from Fear' alliantie
- PAX, Milieudefensie, Oxfam Novib en World Animal Protection inzake de Eerlijke Bankwijzer, de Eerlijke Verzekeringswijzer en de Eerlijke Pensioenwijzer
- Rechters voor Rechters
- Slot Loevestein inzake programma Mensenrechteneducatie
- Stichting Amsterdam Gay Pride inzake Pride Amsterdam
- Stichting Grachtenfestival
- Stichting Movies that Matter
- Stichting Vredeswetenschappen en de Rotterdam School of Management inzake de Bijzondere Leerstoel International Business and Human Rights aan de Rotterdam School of Management
- Verzetsmuseum inzake programma Mensenrechteneducatie
- VluchtelingenWerk, Pharos, SMAK, Stichting Arq, ASKV en Johannes Wier Stichting inzake het instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek (iMMO)
- VluchtelingenWerk Nederland inzake het project "Mensen zonder Verblijfsrecht"
- Women's March inzake campagne Let's talk about YES

Amnesty International, Controle Alt Delete, RADAR, PILP-NJCM en twee individuele burgers dagvaarden de Koninklijke Marechaussee om een einde te maken aan die discriminerende grenscontroles.

Brancheorganisaties

- Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF)
- Data Driven Marketing Association (DDMA)
- Goede Doelen Nederland

Coalities, allianties en platforms

- Breed Mensenrechten Overleg (BMO): ARISA, COC Nederland; Cordaid; Defence for Children-ECPAT; Free Press Unlimited; Hivos ; Justice and Peace; Arisa; Lawyers for Lawyers; Nederlands, Free Press Unlimited, Hivos, International Campaign for Tibet, ICUN NL, Justice and Peace, Lawyers for Lawyers, Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten; Nederlands Helsinki Comité, Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD), Oxfam Novib; Peace Brigades International; PAX;
- CAUSE (Coalition Against Unlawful Surveillance Exports)
- Colombia platform
- Control Arms Campaign
- Dokters van de Wereld, INLIA, Kerk in Actie, Stichting LOS en International Detention Coalition inzake project 'Mensen zonder verblijfsrecht'
- Geen kind in de cel – samen met coalitiepartners: Defence for the Children, INLIA, Kerk in Actie, Stichting Kinderpostzegels, Stichting Los, Unicef, Vluchtelingen Werk en Protestantse Kerk
- Fair Finance International
- MVO Platform
- Palmolie Platform
- Platform Mensenrechteneducatie

Partners

Amnesty Nederland werkt samen met verschillende lokale partnerorganisaties, die we vanuit veiligheidsoverwegingen niet bij naam kunnen noemen.

INTERNE SAMENWERKING

Amnesty-secties en regionale kantoren

AI-secties:

- België
- Denemarken
- Duitsland
- Frankrijk
- Hongarije
- Indonesië
- Noorwegen
- Oekraïne
- Polen
- Spanje
- Verenigd Koninkrijk
- Zweden
- Zwitserland

Regionale kantoren in:

- Beiroet
- Brussel
- Dakar
- Londen
- Nairobi
- Rusland (Moskou)

AMNESTY WERFT FONDSEN

Hoewel de coronacrisis in 2021 voortduurde en veel van onze activiteiten online plaatsvonden, is het uitstekend gelukt om fondsen te werven. De loyaliteit van onze leden en samenwerkingspartners is groot. Dat waarderen wij zeer, omdat hun financiële steun het mensenrechtenwerk van Amnesty Nederland en de internationale beweging mogelijk maakt. In 2021 bedroegen onze inkomsten € 30,3 miljoen (2020: € 27,4 miljoen).

LEDENWERVING EN -BEHOUD

In 2021 werven we meer leden dan we hadden durven hopen: er kwamen 25.185 leden bij (2020: 23.438). Het lukte ons bovendien om het aantal leden dat opzegde te verlagen: 17.343 leden namen afscheid (2020: 19.484). Eind 2021 telden we 262.631 leden (2020: 254.789). Weer blijkt dat onze leden bijzonder trouw zijn. We slagen er bovendien steeds beter in om online leden te werven. Hiermee verlagen we de druk op de face-to-face werving, waardoor minder leden uitstroonden. Dankzij advertenties op Instagram en Facebook werven we in 2021 4.162 leden (2020: 3.300). De gemiddelde bijdrage per lid was in 2021 € 65. In 2019 was dit € 63, in 2020 € 64.

INNOVATIE VAN FONDSENWERVING

Nieuwe technologieën en communicatiemiddelen bieden ons nieuwe kansen voor fondsenwerving en voor het bereiken van onze achterban, waar sociale media een steeds belangrijkere rol spelen. Ook bieden ze kansen op het terrein van onderzoek, waar we kunnen profiteren van nieuwe onderzoeksmethoden als data-analyses.

Goed eten en goed doen gingen samen in een Avondje Gerechtigheid. Deelnemers konden een maaltijdbox bestellen met alle ingrediënten voor een Oeigoers driegangendiner, een receptenboekje, een folder over de onderdrukking van de Oeigoeren in China, conversatiestarters en alles om de tafel aan te kleden. Deze eerste editie van een Avondje Gerechtigheid was met 5.540 deelnemers en de verkoop van 1.313 boxen een succes. De deelnemers waardeerden het Avondje met een 8,6.

In 2021 zijn flinke stappen gezet voor de inrichting van onze (data)systemen, waardoor we veel efficiënter en effectiever kunnen werken. Het innovatieprogramma wordt in 2022 verbreed naar de hele organisatie, met als doel nog meer impact te bereiken met onze middelen.

COLLECTE

Dwong het coronavirus ons in 2020 de collecte eerder af te breken, in 2021 moesten we besluiten de collecte volledig online te houden. We haalden desondanks een verdienstelijke € 665.000 op (2020: € 907.000).

In 2021 moesten we besluiten de collecte volledig online te organiseren en onze collectanten vanwege het coronavirus niet langs de deuren te laten gaan.

NALATENSCHAPPEN

Dankzij giften uit nalatenschappen kan Amnesty belangrijk werk verrichten. In 2021 mocht Amnesty € 4,62 miljoen aan nalatenschappen ontvangen (2020: € 3,4 miljoen). We zagen al eerder een groeiende interesse van onze leden in deze vorm van schenken. Dit merken we door meer brochureaanvragen, persoonlijke gesprekken en deelname aan webinars over nalaten. In totaal meldden nu ruim 1.100 mensen dat zij Amnesty in hun testament hebben opgenomen. Op deze manier verbinden zij zich ook in de toekomst aan ons werk voor de mensenrechten.

MERCHANDISE

Ook in 2021 groeiden de verkopen in de webshop verder. De omzet bedroeg € 617.000 (2020: € 529.000). De empowerment-collectie ter ere van Internationale Vrouwendag werd goed ontvangen; de T-shirts waren binnen twee weken uitverkocht. Doordat Pinkpop wederom niet doorging, misten we wel zo'n € 75.000 aan inkomsten uit de verkoop van Pinkpop-petjes.

NATIONALE POSTCODE LOTERIJ

De Nationale Postcode Loterij heeft per 1 januari 2021 de samenwerking met Amnesty voor een periode van vijf jaar verlengd. Sinds 1996 ontvangen we jaarlijks een bijdrage voor ons wereldwijde mensenrechtenwerk. We zijn heel dankbaar voor zo'n stabiele en loyale samenwerkingspartner. Ook in januari werd bekend dat de Postcode Loterij het project 'Amnesty's Algorithm Accountability Lab' met een budget van ruim € 2,5 miljoen steunt. Het project is een samenwerking tussen de Tech-afdelingen van het Internationaal Secretariaat en Amnesty Nederland, en richt zich op de gevolgen van algoritmes, kunstmatige intelligentie en big data voor de sociale en economische mensenrechten.

De verkoop van merchandise-artikelen via onze webshop groeide in 2021 verder.

BART VAN KUIJK

‘DOOR CORONA HEBBEN WE ONS VERSNELD OPNIEUW MOETEN UITVINDEN’

Voor het tweede jaar op rij steeg het aantal leden in 2021 aanzienlijk. En de totale inkomsten kwamen voor de tweede keer in de geschiedenis van Amnesty Nederland boven de 30 miljoen. Dat terwijl collectanten niet de straat op konden en ledenwervers een groot deel van het jaar niet de deuren langs mochten. Hoe hebben de fondsenwervers dat voor elkaar gekregen? Een gesprek met manager Fondsenwerving en Marketing Bart van Kuijk.

‘Voor goede doelen is de belangrijkste methode om nieuwe leden te werven face-to-face-werving, aan de deuren en op straat. Maar we merken dat dit soms tot ergernis leidt onder de Nederlandse bevolking. Aan die groeiende ergernis willen wij als Amnesty zo min mogelijk bijdragen. Daarom besloten we een aantal jaren geleden al nieuwe wervingsmethodes uit te proberen. We hadden alles daarvoor in de steigers staan, maar het was spannend om de beproefde oude wervingsmethodes terug te schalen ten behoeve van nieuwe methodes. Maar door corona werden we min of meer gedwongen ons versneld opnieuw uit te vinden.

Bart van Kuijk
is manager
Fondsenwerving
en Marketing.

Voorheen kwam nog 70 tot 80 procent van onze nieuwe leden binnen via face-to-face-werving, in 2021 was dat minder dan de helft. Het lukte ons om een groot deel van onze nieuwe leden te werven via sociale media. We plaatsten er onder andere ledenwervende advertenties. Daarnaast vroegen we er mensen petities te ondertekenen. Als ondertekenaars toestemming gaven om door ons benaderd te worden, belden we ze daarna op om ze te informeren over het werk van Amnesty en ze te vragen of ze lid wilden worden. We werken daarvoor met de allerbeste mensen, die heel goed kunnen uitleggen waarom we leden nodig hebben voor het werk dat we doen. Die mensen opleiden en zorgen dat hun gesprekken voelen als een fijn, inhoudelijk gesprek over mensenrechten, is veel werk. Ik ben dankbaar dat de directeur, het bestuur en de ledenraad ons de ruimte hebben gegeven om te innoveren. We vroegen hun te investeren in iets met een onzekere toekomst. Dat ze daar ja op durfden te zeggen, getuigt van lef en visie. En het heeft gewerkt.'

Niet alleen het ledenaantal groeide, ook de totale inkomsten kwamen boven de 30 miljoen. Waardoor is dat te verklaren?

'Met name door bijzonder hoge inkomsten uit nalatenschappen. We zien dat steeds meer mensen nalaten aan Amnesty. Überhaupt is het een trend dat het opnemen van een goed doel in je testament normaler wordt. Dat vind ik heel bijzonder, dat mensen daarvoor kiezen. Mensen hebben hele persoonlijke overwegingen. Dat ze een bepaald onderwerp heel erg belangrijk vinden. Ik vind het zo bijzonder dat mensen zo'n beetje hun hele leven al Amnesty-lid zijn geweest en dan zeggen: "De strijd voor mensenrechten moet doorgaan, ook na mijn dood." Ik vind het een belangrijke opdracht voor Amnesty en mezelf om daaraan gehoor te geven.'

In 2021 introduceerden jullie ook de maaltijdbox.

Hoe kwamen jullie op dat idee?

'Ah, de maaltijdbox, dat was verreweg het leukste project van 2021! Inhoud en geld gingen hier hand in hand: we verdienden aan de verkoop van maaltijdboxen maar droegen er ook aan bij dat mensen op een heel indringende manier bezig waren met de kwestie van de Oeigoeren. Het idee ervoor ontstond tijdens ons innovatietraject. Een aantal collega's hebben het idee bedacht en samen werkten we het verder uit. We werkten samen met een leuke partner: de Krat biologische maaltijdboxen. Het was enorm veel werk en we vonden het heel spannend, omdat we geen idee hadden hoeveel mensen er zouden meedoen. Dat we er uiteindelijk in slaagden om ruim 1.300 boxen te verkopen, hadden we nooit verwacht. Maar het belangrijkste was de superhoge waardering die de deelnemers eraan gaven.'

'Het lukte ons om een groot deel van onze nieuwe leden te werven via sociale media.'

STRATEGIE EN BELEID

Amnesty International streeft naar een rechtvaardige wereld waarin iedereen vrij is en gelijk wordt behandeld. Om zo effectief mogelijk te opereren, kiezen wij in ons werk een aantal prioriteiten. Per onderwerp maken wij een analyse van de manier waarop we impact kunnen bereiken op het gebied van mensenrechten.

STRATEGIE

De strategie van Amnesty International wordt ontwikkeld binnen de wereldwijde Amnesty-beweging. Het beleidsplan voor 2016 tot en met 2020 werd in 2021 voortgezet, omdat het besluit over een nieuw wereldwijd strategisch plan voor 2022-2030 vanwege de coronapandemie was uitgesteld naar 2021. Dat plan is inmiddels aangenomen. In het schema op pagina 66 staan Amnesty's prioriteiten.

Amnesty Nederland kiest voor een agenda waarin de vrijheid van meningsuiting, van vereniging en van vergadering alsmede andere burger- en politieke rechten centraal staan. Deze rechten staan wereldwijd en in Europa onder druk en worden ook bedreigd door technologische ontwikkelingen. Amnesty Nederland heeft expertise op deze onderwerpen in huis en zal die de komende jaren verder ontwikkelen. Voor de periode 2022-2025 richt Amnesty Nederland zich op de volgende prioriteiten: Rechtsstatelijkheid en krimpende maatschappelijke ruimte; Technologie en mensenrechten; Discriminatie; Vluchtelingen en migratie; en Bedrijven en mensenrechten.

Om onze doelstellingen te bereiken zetten wij ons in voor:

- Wetgeving die mensenrechten erkent en vastlegt, en beleid, praktijken en autoriteiten die naleving daarvan waarborgen;
- Onmiddellijk, volledig en onpartijdig onderzoek naar ernstige mensenrechtenschendingen en vervolging van daders indien schendingen ook misdrijven zijn;
- Rechtsherstel voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen;
- Draagvlak en publieke steun voor mensenrechten, en solidariteit met mensenrechtenverdedigers;
- Educatie en voorlichting waardoor mensen in staat gesteld worden om van hun rechten te genieten en om ze op te eisen.

IMPACT VAN ONS WERK

Wat verstaan wij onder impact?

Er is een verschil tussen 'impact' en 'resultaat'. Het is belangrijk dat we aandacht hebben voor de weg naar impact en de mijlpalen die we in dat proces plaatsen. Dat kunnen belangrijke resultaten zijn van ons werk, die nog niet per definitie 'impact' hebben. Voor verandering op het vlak van de mensenrechten kan een langdurige inspanning nodig zijn, vaak van een groot aantal organisaties, groepen en activisten. Resultaten kunnen allerlei vormen aannemen: mensenrechtenschendingen worden aan het licht gebracht, internationale onderzoeken worden gelanceerd, er wordt internationale druk uitgeoefend, wetten worden aangepast, verantwoordelijken worden ter verantwoording gebracht. Elk van deze resultaten is een stap voorwaarts in het behalen van impact.

Communicatie met belanghebbenden

Onze communicatie voldoet aan de eisen die aan goede doelen en goed bestuur worden gesteld. Dat betekent dat we transparant zijn over ons werk en onze uitgaven en reserves. Tevens geven we aan met wie we een relatie onderhouden en communiceren we transparant met de media en controlerende instanties. We communiceren actief met onze leden, donateurs, de achterban en onze vrijwilligers. We informeren hen onder meer via onze e-mailnieuwsbrieven, de website, sociale media, ons magazine Wordt Vervolgd en ons jaarverslag. Ook onze Ledenraad communiceert met onze leden en donateurs. We streven er continu naar om de betrokkenheid van en interactie met al onze supporters en andere belanghebbenden te optimaliseren.

Meer informatie over onze strategie en beleid vindt u [hier](#)

INTERNATIONALE STRATEGISCHE DOELEN 2022-2030

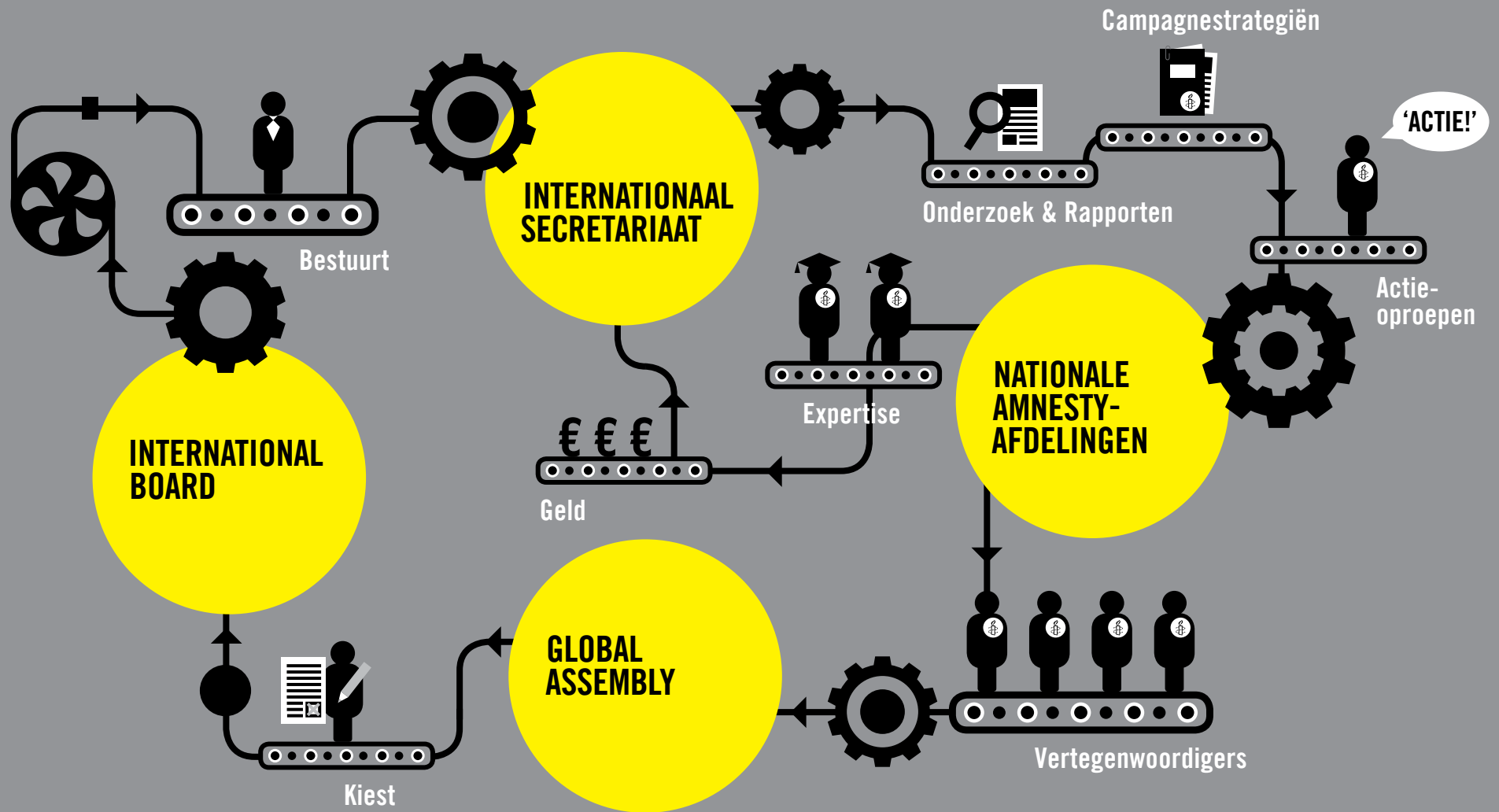
	PRIORITEITEN	WAT WILLEN WE BEREIKEN?	WAT DOET AMNESTY NL?
1	VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN DE MAATSCHAPPELIJKE RUIMTE	UITKOMST 1.1 Versterking van de vrijheid van meningsuiting en van vereniging	Onderzoek, actie en lobby voor onze focuslanden Rusland, Hongarije, Polen, China en Saudi-Arabië. Ondersteunen van mensenrechtenverdedigers, zowel direct als via de actoren die we in Nederland en de EU kunnen mobiliseren, inclusief bedrijven. Acties voor vrijlating van onterecht gevangengezette journalisten, activisten en advocaten wereldwijd. Het versterken van de capaciteit van lokale mensenrechtenorganisaties en activisten in Afrika en het Midden-Oosten. Actie en lobby tegen bijdragen aan mensenrechtenschendingen door Nederlandse bedrijven in Saudi-Arabië, China en Rusland.
		UITKOMST 1.2 Veiligstellen van het recht op vreedzame vergadering voor iedereen	Onderzoek en lobby (en zonodig juridische procedures) bij politici, politie, gemeentes en NCTV, en het informeren van publiek, met het oog op het waarborgen van demonstratievrijheid in Nederland. Specifiek onderzoek naar surveillance van protest. Actie en lobby als in onze focuslanden het recht op demonstratie wordt aangetast. Training en advies voor mensenrechtenverdedigers wereldwijd ter bevordering van wethandhaving zonder mensenrechtenschendingen.
2	WAARBORGEN VAN GELIJKE RECHTEN VOOR IEDEREEN	UITKOMST 2.1 Bevordering van gender-, etnische en intersectionele rechtvaardigheid*	Actie en lobby voor een wet die seks zonder instemming in Nederland strafbaar stelt als verkrachting en bewustwording over instemming bij seks (consent). Juridische actie en lobby tegen etnisch profileren door de politie en tegen het gebruik van discriminerende algoritmes bij fraudebestrijding in de sociale zekerheid in Nederland, en bij risicoprofilering door de politie (predictive policing).
		UITKOMST 2.2 Versterking van het gebruik kunnen maken van het recht op gezondheid, op huisvesting en op sociale zekerheid	Actie en lobby voor effectief toezicht op algoritmegebruik door overheden zowel in Nederland als binnen de EU. Monitoren van en actie en lobby tegen financiering van mensenrechtenschendingen door Nederlandse banken, verzekeraars en pensioenfondsen. Actie en lobby tegen uitbuiting van arbeidsmigranten in Qatar.
		UITKOMST 2.3 Veiligstellen van klimaatrechtvaardigheid	
		UITKOMST 2.4 Bescherming van de rechten van vluchtelingen en migranten en de rechten van mensen in de frontlinie van crises	Actie en lobby in verband met bewijsnood van asielzoekers (het niet kunnen bewijzen van de nationaliteit en identiteit), het gebruik van vreemdelingendetentie en gedwongen terugkeer. Lobby voor een eerlijk Europees asielbeleid waar Nederland een rol in moet spelen. Onderzoek naar en actie tegen seksueel geweld tegen vluchtelingen, zowel in het land van herkomst, tijdens de vlucht als in Nederland.

* Tegengaan van verschillende vormen van discriminatie die bij één individu samenkomen, zoals etniciteit, klasse, gender, leeftijd, seksuele oriëntatie en/of fysieke beperking.

DE ORGANISATIE

Amnesty International is een wereldwijde beweging van bijna 10 miljoen mensen die opkomen voor een wereld waarin de mensenrechten worden gerespecteerd. Amnesty heeft ongeveer 2 miljoen leden en donateurs en 5 miljoen activisten.

AMNESTY INTERNATIONALAAL

INTERNATIONALE BEWEGING

De Amnesty-beweging bestaat uit nationale vertegenwoordigingen in circa zeventig landen. Het Internationaal Secretariaat, met kantoren in verschillende werelddelen, is verantwoordelijk voor onderzoek en bereidt campagnes voor. Nationale afdelingen voeren acties en campagnes uit, geven voorlichting en dragen bij aan de financiering van de internationale beweging. In de Global Assembly bepalen zij samen de strategie op hoofdlijnen.

In maart trad Agnès Callamard aan als nieuwe secretaris-generaal van Amnesty International. Callamard was eerder directeur van de mensenrechtenorganisatie Article 19 en VN-Speciale Rapporteur inzake buitengerechterlijke, standrechtelijke en willekeurige executies.

Tussen 8 juli en 12 september kwam de Global Assembly (GA, Amnesty's hoogste besluitvormende orgaan) wederom online bijeen. De GA besprak een voorstel voor een nieuw wereldwijd strategisch plan voor de periode tot en met 2030. Vanwege de lange looptijd ervan stelde Amnesty Nederland voor om tussentijdse reviews te houden in 2025 en 2028. Het plan werd met het Nederlandse amendement door de GA unaniem aangenomen.

In het nieuwe wereldwijde strategisch plan richt Amnesty zich op twee prioriteiten: de bescherming van de vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering (ook online) enerzijds en de bestrijding van discriminatie en ongelijkheid anderzijds. Daarnaast voorziet het plan dat Amnesty de komende jaren extra zal investeren in research, pleitbezorging en mensenrechteneducatie.

De GA besloot te (laten) onderzoeken hoe er de komende jaren meer geld beschikbaar kan komen voor minder vermogende nationale afdelingen die vaak onder moeilijke omstandigheden hun werk moeten doen. Ook wil de GA de internationale besluitvorming binnen Amnesty stroomlijnen zodat deze minder geld en tijd kost en meer ecologisch verantwoord wordt, zonder afbreuk te doen aan de democratie binnen de internationale beweging.

© AFP via Getty Images

In maart trad Agnès Callamard
aan als nieuwe secretaris-generaal
van Amnesty International

Meer informatie over de
internationale organisatie
vindt u [hier](#)

© Amnesty International

De Ledenraad

AMNESTY NEDERLAND

Amnesty International afdeling Nederland (AINL) is een vereniging met ruim 260.000 leden. De vereniging kent een Ledenraad, een Bestuur en een uitvoerende organisatie onder leiding van de directeur.

DE LEDENRAAD VAN AMNESTY NEDERLAND

De Ledenraad kwam in 2021 online bijeen op 3 juli en op 27 november. Er werd dit jaar weer online vergaderd vanwege de aanhoudende coronacrisis.

Tijdens de online bijeenkomsten werden onder andere de volgende besluiten genomen:

- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2020
- Kennisnemen van de financiële 4- en 8-maandenrapportage 2021
- Vaststellen van de Meerjarenstrategie 2022-2025 van Amnesty Nederland
- Monitoring extra investering fondsenwerving in 2021 en de komende twee jaar
- Benoeming bestuursleden 2e termijn Laura Wennekes, Nenita La Rose en Marilyn Haimé
- Benoeming Martijn Herrmann tot penningmeester van het Bestuur en Rob Becker tot het negende bestuurslid
- Goedkeuring jaarplan en begroting 2022
- Volgen van de totstandkoming van de Global Strategy 2021–2028 van Amnesty International wereldwijd
- Bespreken van de gevolgen van de coronacrisis voor Amnesty Nederland en de internationale beweging

Kijk [hier](#) voor informatie over de taken van de Ledenraad en wie erin zitten.

HET BESTUUR VAN AMNESTY NEDERLAND

Het Bestuur van Amnesty Nederland bestaat per 1 december 2021 uit negen leden met ieder een eigen aandachtsgebied. Afgelopen jaar zijn drie bestuursleden benoemd voor een tweede termijn. Ook was er een wisseling voor de rol van penningmeester en is er een negende bestuurslid benoemd met internationale zaken als specifiek aandachtsgebied.

Frank Heemskerk – voorzitter vanaf juli 2020

Nynke Runia – secretaris vanaf juli 2020

Joukje Janssen – penningmeester tot en met november 2021

Martijn Herrmann – penningmeester vanaf december 2021

Cees Breederveld – vice-voorzitter

Marilyn Haimé – bestuurslid

Laura Wennekes – bestuurslid

Nenita La Rose – bestuurslid

Pim van den Dungen – bestuurslid

Rob Becker – bestuurslid

Het Bestuur kwam in 2021 één keer fysiek bijeen voor een formele vergadering, eenmaal voor een informele bijeenkomst, vergaderde daarnaast zesmaal online en was bij beide online ledenraadsvergaderingen aanwezig. Bij deze vergaderingen zijn naast de bestuursleden, ook de directeur en de MT-leden aanwezig. Aan het einde van elke bestuursvergadering is er standaard een besloten gedeelte alleen voor de bestuursleden. De agenda van het Bestuur bevat de internationale en nationale (meerjaren)strategie en recente ontwikkelingen. Daarnaast worden de 4- en 8-maandenrapportages besproken en wordt gekeken naar de agenda van de ledenraadsvergaderingen. Om goed voeling te houden met het dagelijkse werkveld van Amnesty, wordt de stand van zaken van enkele specifieke programma's extra uitgelicht. De agendapunten zijn altijd een samenspel tussen bestuursleden met specifieke portefeuilles, de directeur en verantwoordelijke MT-leden.

Dit jaar was er in de vergadering extra veel aandacht voor het vaststellen van de strategie van Amnesty Nederland, het tot stand komen van de internationale strategie en tevens de veranderde manier van werken in relatie tot het coronavirus.

Nenita La Rose

Frank Heemskerk

Laura Wennekes

Nynke Runia

Joukje Janssen

Cees Breederveld

Pim van den Dungen

Marilyn Haimé

Rob Becker

Martijn Herrmann

(NEVEN)FUNCTIES BESTUURSLEDEN

	HOOFDFUNCTIE	NEVENFUNCTIES
Frank Heemskerk	Secretaris-Generaal van de European Round Table for Industry (ERT)	• Voorzitter Raad van Toezicht Meesman Indexbeleggen • Gastdocent Geoeconomics aan Leiden Universiteit • Lid Centrale Plan Commissie (CPC) van het Centraal Planbureau (CPB) • Lid van het Curatorium van VNO-NCW (tot februari 2022)
Laura Wennekes	Coördinator Operationele Zaken en Ontwikkeling bij het Public Interest Litigation Project (PILP-NJCM).	• Juridisch vrijwilliger bij het Vluchtelingensteunpunt Groene Hart (tot april 2021)
Martijn Herrmann	Manager Financiën Het Oogziekenhuis Rotterdam	• Penningmeester Stichting Leer Anderen Helpen
Rob Becker		• Non Executive Director AXA UK • Voorzitter Raad van Commissarissen Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk • Voorzitter Raad van Toezicht Aflatoun International (t/m April 2021) • Lid Raad van Toezicht Universiteit van Amsterdam • Onafhankelijk bestuursadviseur
Cees Breederveld		• Lid Ethische Adviesraad Sanquin (tot 1/4/2021) • Lid Raad van Advies Nederlandse Vereniging van Hemofilie Patiënten (NVHP) • Voorzitter stuurgroep Erkenningstelsel Goede Doelen • Bijzonder Hoogleraar Medische Faculteit Universiteit van Amsterdam
Pim van den Dungen	Strateeg bij Stichting Reuma Nederland	• Penningmeester bij Stichting Peuterspeelzaal de Mallemolen
Marilyn Haimé	Jurist	• Lid Raad van Ouderen • Lid van het bestuur van het Algemeen Nederlands Verbond • Lid Comité van Aanbeveling NOOM (Netwerk Organisaties Oudere Migranten)
Nynke Runia	Interimmanager	• Lid Raad van Toezicht VSO Nederland • Vanaf 2022 Bestuurslid Stichting ITGD
Nenita la Rose	Adviseur en coach	• Lid Gemeenteraad Amsterdam (tot maart 2022) • Voorzitter Nederlandse Vrouwen Raad

INHOUDELIJKE REFLECTIE VAN HET BESTUUR

Het Bestuur heeft de uitvoering van het beleid en de beleidsvorming goed kunnen volgen, mede aan de hand van de regelmatige rapportages die het in de loop van het verslagjaar ontving en door presentaties tijdens de bestuursvergaderingen. Door de coronacrisis is een aantal doelstellingen voor 2021 aangepast naar de zich ontvouwende gang van zaken, deels opgelegd door de regering. Het online werken zette zich voort en ook voor het Bestuur ging dit redelijk naar tevredenheid. Ondanks de uitdagingen door corona zijn de doelstellingen voor 2021 grotendeels gehaald, met tussendoor enkele bijstellingen en verschuivingen, zoals de extra intensivering ten behoeve van de leden- en fondsenwerving.

Het Bestuur constateert dat de afgesproken doelstellingen voor 2021 realistisch waren en dat de organisatie beschikt over de juiste deskundigheid. Directeur Dagmar Oudshoorn heeft samen met het MT de uitvoering van de Meerjarenstrategie 2022-2025 voorbereid, waardoor in 2021 en in het eerste kwartaal van 2022 Amnesty is klaargestoomd voor de toekomst.

De impact van Amnesty Nederland moet altijd in samenhang bekeken worden met de internationale samenwerking. In het jaarverslag 2020 heeft het Bestuur opnieuw met zorg geconstateerd dat de werklast door de ontwikkelingen in de wereld alsmáar groter wordt en dat de organisatie- en structuurverandering van de internationale organisatie veel aandacht van de Nederlandse sectie vraagt.

Met de komst van de nieuwe secretaris-generaal Agnès Callamard, is er een nieuwe koers ingezet en is de financiële reserve van de internationale organisatie hersteld. Amnesty Nederland zet zich ervoor in dat hiermee ook de research-capaciteit in Londen weer toeneemt.

Het Bestuur constateert dat Amnesty Nederland er gelukkig in slaagt om steeds meer jonge mensen te betrekken bij onze activiteiten, zoals bij de schrijfactie Write for Rights die dit jaar opnieuw grotendeels online en deels 'live' plaatsvond. In 2021 zijn er, ondanks de online activiteiten, weer veel brieven geschreven: ruim 407.000. De reacties van de mensen voor wie werd geschreven, laten zien dat zij zich enorm gesteund weten door deze acties en dat deze in sommige gevallen hebben geleid tot verhoging van de (politieke) druk tot vrijlating of verbetering van hun situatie. Het geeft veel voldoening wanneer mensenrechtenverdedigers ook worden vrijgelaten. Het Bestuur is ook ingenomen met het voortzetten van de mensenrechtendialoog.

Het Bestuur spreekt zijn waardering uit voor de inspanningen voor het leden- en donateurenbestand, dat dit jaar is gegroeid naar ruim 260.000 leden. De extra investering in de fondsen- en ledenwerving werpt haar vruchten af. Het op peil houden en het realiseren van een duurzame groei van het ledenbestand vergen blijvende investeringen, zowel in geld en tijd als in andere middelen.

Het Bestuur constateert dat de begroting voor het overgrote deel zoals gepland is uitgevoerd en zelfs een klein overschot laat zien aan het eind van het jaar. Het beleid op nalatenschappen leverde in 2021 extra inkomsten op. Het Bestuur wordt adequaat geïnformeerd over de financiële en andere risico's van de activiteiten en hoe deze risico's worden beheerst. De financiële reserve van Amnesty Nederland is goed op orde.

De verbeteringen van de opzet en uitvoering van de collecte zijn in 2021 gehandhaafd. Helaas moest de live collecte opnieuw stoppen vanwege de lockdown teneinde de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Gelukkig zorgden de verbeteringen er juist voor – het gebruik van online collectebussen – dat de opbrengst van de collecte grotendeels voldeed aan de doelstelling.

Organisatie

Directeur en MT zijn gestart met de uitvoering en implementatie van de Meerjarenstrategie 2022-2025, waarbij Amnesty Nederland als een matrixorganisatie zal worden ingericht. Het Bestuur is goed geïnformeerd over de wijze waarop dit – in goed overleg met de ondernemingsraad – wordt ingevoerd.

Samenstelling en zelfevaluatie Bestuur

In 2021 zijn de bestuursleden Nenita La Rose, Laura Wenekes en Marilyn Haimé benoemd voor een tweede termijn. Joukje Janssen trad als penningmeester af na vervulling van haar tweede termijn. Het Bestuur is zeer dankbaar voor de betrokken en deskundige wijze waarop zij zes jaar de functie als penningmeester heeft vervuld. Martijn Herrmann volgde haar op als penningmeester. Ook is er een negende bestuurslid benoemd: Rob Becker, met als speciaal aandachtsgebied internationale zaken.

In het Bestuur zijn de belangrijkste capaciteiten die nodig zijn om de organisatie adequaat te kunnen besturen in grote mate aanwezig, zowel op het gebied van mensenrechtenkennis als in de meer brede expertise voor toezicht vanuit bedrijfskundig en algemeen maatschappelijk oogpunt. De financiële expertise is in de persoon van de nieuwe penningmeester en een aantal andere bestuursleden goed geborgd.

In 2021 hield het Bestuur een zelfevaluatie met een nieuwe online methode die werd aanbevolen door de Stichting Intern Toezicht Goede Doelen (ITGD). Hiermee heeft het Bestuur de zelfevaluatie geprofessionaliseerd. Ieder najaar zal het Bestuur een zelfevaluatie doen over het afgelopen jaar. Bij de gehanteerde methode evalueerde het Bestuur zowel de uitvoering van de taken als het samenspel tussen Bestuur en directie. Zowel punten om vast te houden als punten ter verbetering komen op de reguliere agenda van het Bestuur terug.

Vooruitblik 2022

De focus ligt komend jaar naar de opvatting van het Bestuur op de volgende zaken.

- Strategie Amnesty International wereldwijd: hoe kunnen we als Amnesty Nederland een mensenrechtenagenda voeren en tegelijkertijd focussen op urgente thema's; het mede definiëren van de strategische agenda van de internationale beweging; de verdere ontwikkeling van de internationale organisatie (herinrichting en bemensing van de leiding van de organisatie, focus op de productie van rapporten over mensenrechtenschendingen);
- Implementatie doelstellingen Meerjarenstrategie 2022-2025 Amnesty Nederland: uitvoering van de Meerjarenstrategie 2022-2025 dient de strategievorming verder te ondersteunen en effectiever te maken, onder meer door invoering van een projectorganisatie en invoering van het werken met de Theory of Change. Wij willen dat Amnesty Nederland goed voorbereid is op toekomstige uitdagingen en ontwikkelingen, in goede samenwerking met andere secties en het Internationaal Secretariaat; het verder uitbreiden van de achterban met name onder jongeren; de wisselwerking tussen Ledenraad, Bestuur en Secretariaat van Amnesty Nederland.

Meer informatie over de taken van het Bestuur vindt u [hier](#)

Het managementteam van Amnesty Nederland.

© Amnesty International

DIRECTIE EN MANAGEMENTTEAM

Onze directeur en managementteam in 2021:

Dagmar Oudshoorn – directeur

Simone Appelman – manager Mobilisatie en Actie

Bart van Kuijk – manager Fondsenwerving en Marketing

Rian Fokker – manager ad interim Media en Politieke Zaken

Paul Helsloot – manager Mensenrechtenbeleid

Soraya Kanhai – manager Interne Organisatie

Beloning directeur

Het Bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Amnesty Nederland de adviesregeling 'Beloning directeuren van goededoelenorganisaties' van Goede Doelen Nederland. Het Bestuur dient volgens de regeling met enige regelmaat het salaris van de directeur te toetsen aan de norm voor een maximaal jaarinkomen. In 2018 is de Basis Score voor Directiefuncties opnieuw vastgesteld op 460 punten en bekrachtigd door de remuneratiecommissie van het Bestuur. Eind 2019 is het salaris van de directeur getoetst als onderdeel van het aanstellingsproces van de nieuwe directeur.

Het jaarinkomen van de directeur van Amnesty Nederland voldoet aan de Goede Doelen Nederland-norm voor een maximaal jaarinkomen in 2021. De bezoldiging van de directeur inclusief pensioenlasten kwam in 2021 neer op € 150.313. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden behandeld in de toelichting op de staat van baten en lasten in de jaarrekening.

Ga naar onze website voor informatie over de taken van de [directie](#) en het [managementteam](#) en wie deze rollen vervullen.

ONZE MEDEWERKERS

Corona

Vanaf 15 december 2020 tot en met 20 april 2021 was er sprake van een hardere lockdown waar ook Amnesty Nederland aan onderworpen werd. Onder andere het sluiten van alle onderwijsinstellingen maakte het thuiswerken in deze periode voor tal van medewerkers ingewikkeld. Om onze medewerkers en vrijwilligers een hart onder de riem te steken, zorgde het managementteam (MT) ervoor dat iedereen een lekkere verrassing in de brievenbus kreeg. Na 1 jaar thuiswerken vierden we gezamenlijk het Amnesty Lockdown Anniversary mini-festival. Ook voerden alle managers wekelijks gesprekken met medewerkers om een vinger aan de pols te houden. Er is gezorgd voor voldoende (ergonomische) faciliteiten om het thuiswerken aangenaam te maken. Ook een maatschappelijk werker en de werkplekadviseur waren hierbij betrokken.

Het was ondanks de soms uitzichtloze situatie in die eerste maanden van 2021 bijzonder om te merken dat het medewerkers en vrijwilligers lukte om met elkaar in verbinding te blijven en wederom volledig digitaal samen te werken.

Eind april 2021 voerde de overheid enkele versoepelingen door. Het thuiswerkadvies werd pas in juni 2021 losgelaten. De anderhalve-meterregel gold nog wel. Amnesty Nederland had gedurende de eerste lockdown hiermee in haar pand rekening gehouden en had in 2020 al coronarichtlijnen opgesteld. Vanaf juni werd het pand langzaam opengesteld voor medewerkers. We hanteerden een rooster waarbij teams een dagdeel naar kantoor konden komen en verspreid in het pand konden gaan werken. Daar waar nodig, was er ruimte voor maatwerk.

Vergaderfaciliteiten

We zorgden voor extra vergaderruimtes, online vergaderfaciliteiten en zo meer. Helaas liepen de besmettingscijfers vanaf het najaar weer op en werd op 14 november thuiswerken weer het uitgangspunt. In overleg met een manager kon daarvan worden afgeweken. Bijvoorbeeld als het ging om het welzijn van de medewerker, en bij overleggen in het kader van de meerjarenstrategie of andere urgente werkbijeenkomsten.

Matrixorganisatie, functiehuis en het nieuwe werken vanaf 2022

Mede door de coronapandemie besloot het MT een strategietraject te starten om Amnesty Nederland toekomstbestendig te maken. Onze Ledenraad stelde in juli 2021 de Meerjarenstrategie 2022-2025 vast. Een van de randvoorwaarden voor optimale impact van de gekozen strategie is een betere integratie van werkzaamheden binnen Amnesty Nederland. We kunnen binnen onze mensenrechtenprogramma's meer en betere resultaten behalen met integraal werken. Dat wil zeggen dat we zo veel mogelijk samenhang aanbrengen in onderzoek, lobby, mobilisatie, communicatie, educatie en fondsenwerving, zodat zij elkaar versterken. Besloten is om vanaf 2022 te werken in een matrixorganisatie. De wijziging van de organisatiestructuur is in 2021 voorgelegd aan, en goedgekeurd door, de ondernemingsraad. Ook de voorbereidingen om met de nieuwe structuur te werken, zijn in 2021 ingezet.

Het actualiseren van het functiehuis is in 2021 aan het strategietraject gekoppeld. Er is in september 2021 een keuze gemaakt om samen met Human Capital Group het inmiddels gedateerde functiehuis te herzien. De verwachting is dat het proces in het eerste kwartaal van 2022 wordt afgerond.

Arbeidsomstandigheden

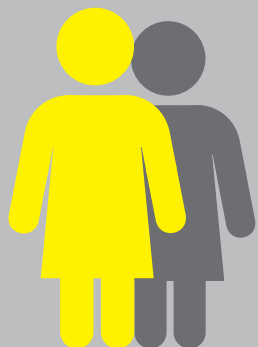
In het verzuimbeleid bleef de nadruk liggen op preventie en duurzame inzetbaarheid door het stimuleren van tijdige signalering en een goede samenwerking tussen leidinggevende, bedrijfsarts, de medewerker en Human Resources. Het verzuimpercentage lag in 2021 op 3,6 procent, een stijging van 0,5 procent ten opzichte van 2020. Vanaf 2021 wordt Amnesty vanuit arbodienst De Witte Raaf ondersteund door een vaste bedrijfsarts.

FORMATIE 2021

(in fte)

BETAALDE MEDEWERKERS

Nieuwe medewerkers in dienst: **24**
Medewerkers uit dienst: **12**

103,4 (2020: 97,8)

GESUBSIDIEERDE MEDEWERKERS

2,65 (2020: 3,15)

VRIJWILLIGERS (incl. Bestuur)

Gestart: **14**
Gestopt: **14**

8,63 (2020: 11,7)

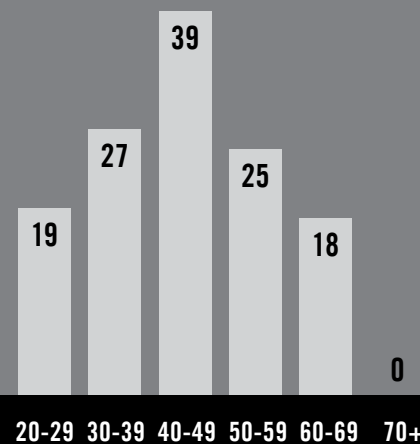
STAGIAIRS

4,75 (2020: 2,65)

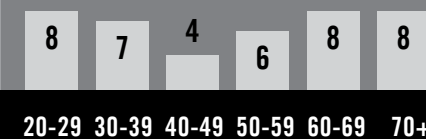
BETAALDE MEDEWERKERS

Leeftijdsopbouw

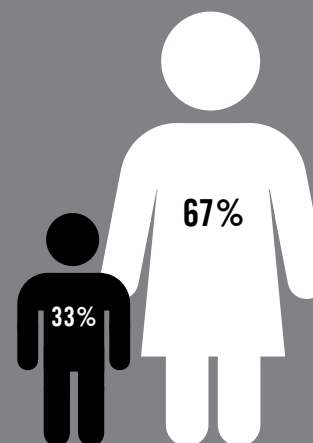

VRIJWILLIGERS

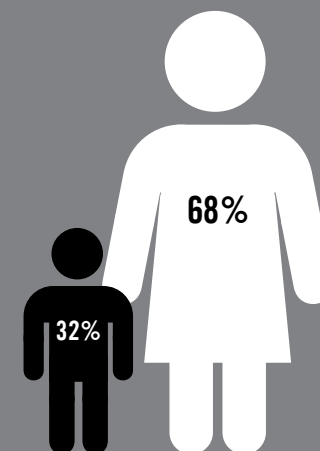
Leeftijdsopbouw

Verdeling man-vrouw

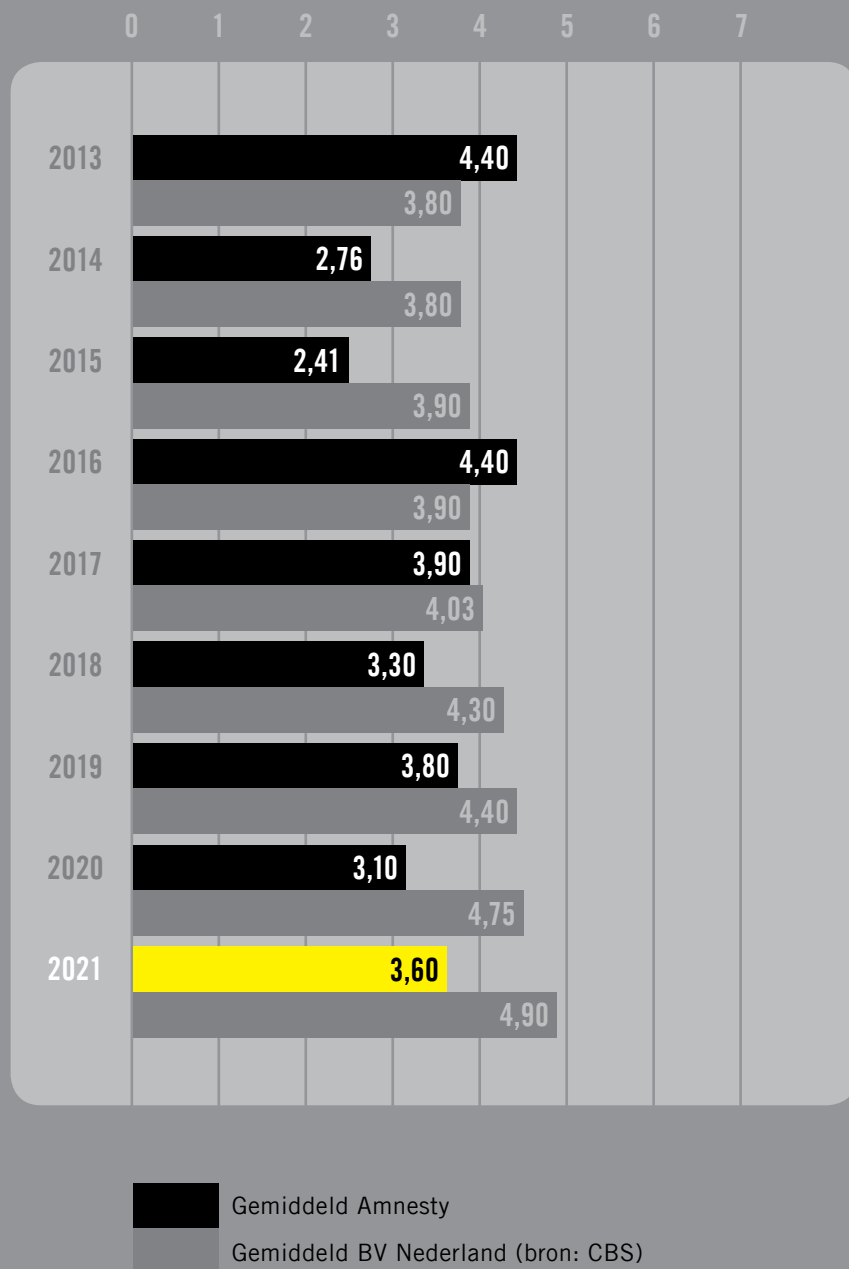

Verdeling man-vrouw

VERZUIM

(in %)

Diversiteit en inclusie

In 2021 is er een start gemaakt met het ontwikkelen van inclusief leiderschap en inclusieve samenwerking. Eerst is een gezamenlijk beeld gecreëerd van de huidige situatie en welke onderliggende uitdagingen moeten worden aangepakt. In 2022 wordt een visie ontwikkeld op diversiteit en inclusie, wordt een plan gemaakt hoe dit in de praktijk gebracht kan worden, en wordt invulling gegeven aan inclusief leiderschap.

Vrijwilligersbeleid

De rechten en faciliteiten voor onze vrijwilligers zijn vastgelegd in het Handboek voor Vrijwilligers. Onze vrijwilligers – zoals activistenleiders en trainers voor de afdeling Campagnes en Mobilisatie, de studentencoördinatoren en de peer educators – worden aangestuurd door een medewerker op het Landelijk Secretariaat. De vrijwilligers werken gemiddeld vier tot acht uur per week, op de peer educators na, die landelijk ingezet worden voor het geven van workshops.

Het is belangrijk dat nieuwe vrijwilligers duidelijkheid krijgen over hun rol, verantwoordelijkheden en de faciliteiten waarvan ze gebruik kunnen maken. Het vrijwilligersbeleid is in 2021 geactualiseerd en is vanaf 2022 van toepassing. Het geldt voor alle vrijwilligers op kantoor en voor vrijwilligers in het land die minimaal vier uur per week actief zijn en worden aangestuurd door een medewerker op kantoor.

De impact van de coronapandemie op de inzet van onze vrijwilligers was ook in 2021 helaas weer groot. Daar waar het mogelijk was, en onze vrijwilligers dat ook zelf wilden, kregen ze de mogelijkheid om vanuit huis te werken. Door online met hen in contact te blijven, is geprobeerd de band met de vrijwilligers vast te houden.

Bedrijfs hulpverlening

In het derde kwartaal van 2021 voerde het externe bureau SGS de Risico-inventarisatie & Evaluatie (RIE) uit. Dit resulteerde in een conceptrapportage op basis waarvan Amnesty een plan van aanpak zal opstellen om in 2022 en de jaren erna de genoemde verbeteringen door te voeren. De urgente punten uit dit rapport hebben onder meer betrekking op het aanpassen van het arbo- thuiswerkbeleid naar aanleiding van de coronapandemie.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) begon 2021 in een op één na nieuwe samenstelling. Er werden drie speerpunten geformuleerd: de OR stelde vragen over de doelen en redenen van de aangekondigde meerjarenstrategie, vroeg duidelijkheid over de vertraagde implementatie van onderdelen van de arbeidsvoorwaardenregeling, en vroeg aandacht voor de organisatiecultuur en vitaliteit.

De eerste vuurproef voor de nieuwe OR kwam met de adviesaanvraag voor het aanpassen van de organisatiestructuur.

De OR ziet het belang van de veranderingen, maar wil graag betrokken blijven bij de verdere uitrol. De OR wordt door de bestuurder op de hoogte gehouden van vorderingen, planning en resultaten en houdt zelf in de gaten hoe de nieuwe structuur landt bij de werknemers.

Bij het vinden van een externe partner voor het moderniseren van het functiegebouw werd de OR nauw betrokken. De raad stemde in met een nieuw waarderingssysteem op voorwaarde dat het nauw betrokken blijft bij het opzetten van een nieuw functiegebouw en de aansluiting op het loongebouw.

De OR hield de vinger aan de pols bij onze collega's met twee enquêtes over de thuiswerksituatie, de informatievoorziening aan en betrokkenheid bij medewerkers, en de mogelijkheden om op kantoor te werken. De resultaten zijn gedeeld met de bestuurder en de werknemers.

De OR blijft, ook in 2022, toezicht houden op het beleid met betrekking tot de speerpunten en kijkt scherp naar diversiteit en inclusie. De raad verwacht binnen de nieuwe organisatiestructuur en verdere implementatie van onderdelen van de arbeidsvoorwaardenregeling verscheidene instemmings- en adviesverzoeken en stuurt aan op betere training van werknemers op alles wat de nieuwe organisatiestructuur met zich meebrengt. De OR en bestuurder spraken beide de wens uit voor een breed medewerkertevredenheidsonderzoek in 2022.

KLACHTEN UIT HET NEDERLANDS PUBLIEK

In 2021 nam het aantal klachten (2.190) toe ten opzichte van 2020 (1.530). De toename heeft enerzijds te maken met de coronapandemie en de daaropvolgende maatregelen. Sommige leden en betrokkenen zijn van mening dat Amnesty te weinig doet tegen vrijheidsbeperkende maatregelen, in Nederland of elders in de wereld, vaccinatiedwang of vaccinatieverplichtingen, en beperkingen in het demonstratierecht.

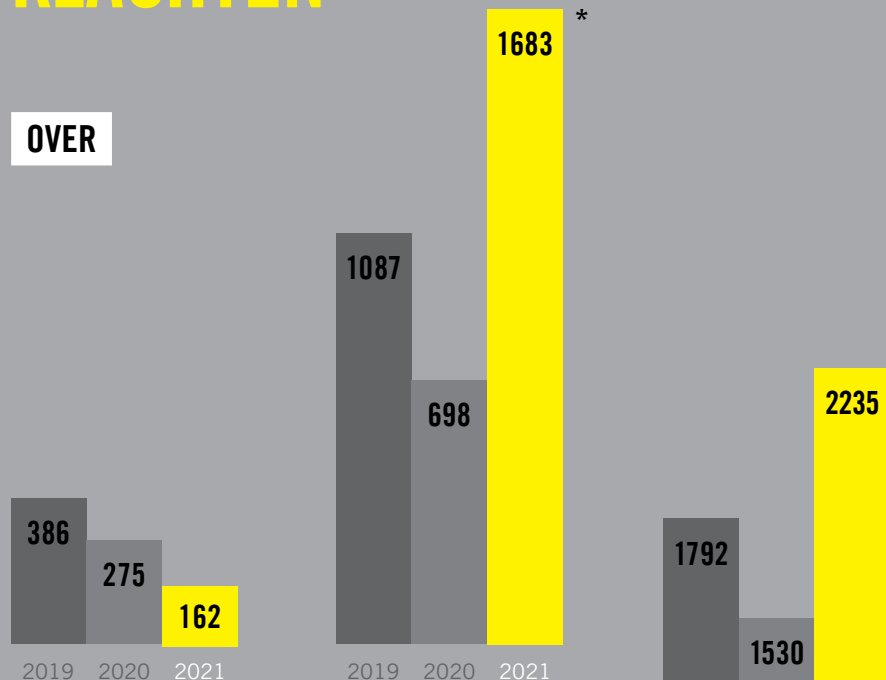
Het aantal klachten is daarnaast toegenomen door onze actieve inzet om klachten in 2021 beter te registreren. Vanaf halverwege 2021 wordt elke binnengekomen klacht geregistreerd, zowel van leden, betrokkenen, en mensen die geen enkele relatie met Amnesty hadden. Wat betreft het aantal binnengekomen en verwerkte klachten was het grotendeels een regulier jaar; uitzonderingen worden hieronder nader toegelicht.

Klachten over beleid (± 74 procent)

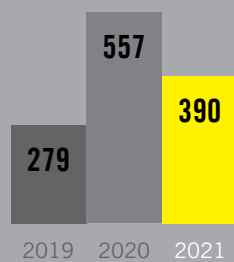
Zowel onze achterban als het algemene publiek heeft zich veelvuldig laten horen over ons beleid. Het grootste aantal klachten betrof ons standpunt over de coronamaatregelen (30,7 procent). Het merendeel van deze groep, voornamelijk bestaande uit niet-leden, is van mening dat Amnesty nationaal en internationaal te weinig deed tegen de vrijheidsbeperkingen als gevolg van de coronamaatregelen. Amnesty ontving daarentegen zeer weinig klachten over hetgeen we wél doen aangaande de maatregelen. In februari ontvingen we veel klachten nadat Amnesty de Russische oppositieleider Navalny tijdelijk zijn status als gewetengevangene had afgenomen (23,7 procent). Daarnaast waren er klachten over Amnesty's beleid ten aanzien van politiegeweld (9,5 procent), met in het bijzonder onze oproep in maart 2021 om het politiegeweld tijdens coronademonstraties te laten onderzoeken. Veelal kwamen deze klachten van leden die vinden dat Amnesty van haar oorspronkelijke missie is afgedreven. Tot slot konden een aantal andere spraakmakende campagnes op enkele klachten rekenen, zoals de campagne Let's Talk About YES, het algoritmerapport Xenofobe machines, en Amnesty's oproep om etnisch profileren tegen te gaan.

KLACHTEN

OVER

ORGANISATIE

WERVING

BELEID

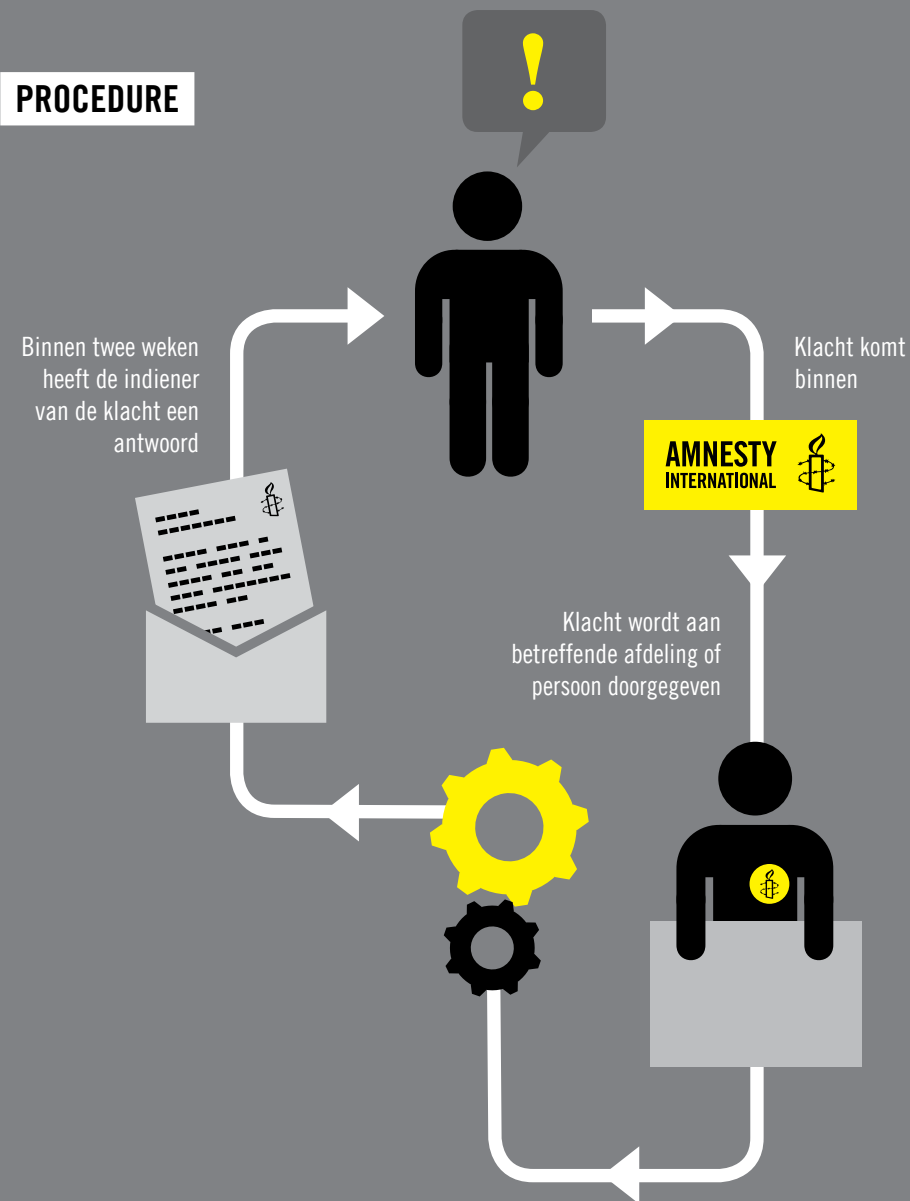
* het grootste aantal klachten (30,7 procent) betrof ons standpunt over de coronamaatregelen.

INTERNE KLACHTEN

TOTAAL

PROCEDURE

Klachten over werving (± 18 procent)

Amnesty neemt op jaarbasis met zo'n 2 miljoen mensen contact op met een verzoek om financiële steun of lidmaatschap. Dit leidt in een enkel geval tot een klacht. In 2021 is door de coronamaatregelen de straatwerving beperkt opgestart en is meer ingezet op andere fondsenwervende kanalen, zoals telemarketing en online werving.

Klachten over organisatie (± 7,5 procent)

De klachten die waren gericht op onze organisatie in 2021 gaan vooral over de bankkeuze, administratie, serviceverlening, de kosten van het pand van Amnesty en het salaris van de directeur.

Interne klachten

Er waren in 2021 geen interne klachten.

MVO-BELEID

Amnesty Nederland opereert met respect voor mens, milieu en maatschappij. Lees hier meer over ons [mvo-beleid](#). Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) omvat een breed scala aan onderwerpen. We volgen de internationale richtlijn ISO 26000 voor het implementeren van mvo in de organisatie. In deze richtlijn staan zeven mvo-principes: bestuur van de organisatie, mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu, eerlijke bedrijfsvoering, consumentenzaken en maatschappelijke betrokkenheid. Hiernaast staat beschreven welke nieuwe ontwikkelingen op dit vlak Amnesty Nederland in 2021 heeft opgepakt.

Plannen in 2022

We hebben ons in 2021 minder kunnen bezighouden met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit komt onder andere door de lockdown en andere beperkende maatregelen als gevolg van de coronapandemie. In 2022 willen we een start maken met een organisatiebreed inkoopbeleid waarin de facetten van maatschappelijk verantwoord ondernemen worden meegenomen.

MVO-ONTWIKKELINGEN

Bestuur van de organisatie

Geen nieuwe ontwikkelingen.

Mensenrechten

Geen nieuwe ontwikkelingen.

Arbeidsomstandigheden

Geen nieuwe ontwikkelingen.

Milieu

Door corona is onze CO₂-uitstoot in 2021 gereduceerd, onder andere doordat het kantoorpand slechts voor 40 procent werd gebruikt en het woon-werkverkeer en aantal vliegtuigen sterk verminderden.

Eerlijke bedrijfsvoering

Reductie energieverbruik:
Het energieverbruik verminderde doordat het pand slechts voor 40 procent werd gebruikt.
Reductie papierverbruik:
Het thuiswerken had effect op het papierverbruik: het digitaal archiveren en reduceren van prints namen toe.
Reductie gebruik vervoer:
Door het thuiswerken verminderden het woon-werkverkeer en het aantal vliegtuigen sterk.

Consumentenzaken

Zie onder het kopje 'Privacy' in dit jaarverslag.

Maatschappelijke betrokkenheid

Geen nieuwe ontwikkelingen.

PRIVACY

Amnesty heeft als mensenrechtenorganisatie het recht op privacy hoog in het vaandel staan. Vanuit ethisch oogpunt en voor de legitimiteit en effectiviteit van Amnesty's werk is het daarom van belang dat de organisatie zorgvuldig omgaat met persoonsgegevens en voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In 2021 zijn we met name nagegaan in hoeverre Amnesty's e-mailkanaal en online webformulieren in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving, onder meer vanwege een wijziging in de Telecomwet vanaf 1 juli. Daartoe zijn in het afgelopen jaar alle e-mailings en webformulieren gecontroleerd en aangepast waar nodig. Ze zijn onder andere voorzien van de juiste grondslag, opt-in en disclaimer teksten en afmeldmogelijkheden. (Met een opt-in geeft de eigenaar van een e-mailadres expliciet en aantoonbaar toestemming voor het ontvangen van e-mail van een bepaalde mailinglijst.) Ook zijn de werkprocessen om de front-end (website) en back-end (SalesForce) goed op elkaar aan te sluiten hierop afgestemd.

Ook in 2022 gaan we verder met het vergroten van de bewustwording binnen de organisatie met een verplichte e-learning voor onze medewerkers en vrijwilligers en het borgen van privacy in overeenstemming met de huidige wet- en regelgeving binnen de organisatie. We doen dit door het vastleggen van de verantwoordelijkheden voor verwerkingsactiviteiten. Dat zijn de processen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt binnen de afdelingen.

INTEGRITEIT

De basis van het integriteitssysteem van onze organisatie bestaat uit het Integriteitsbeleid, de Gedragscode en de Meldregeling Misstanden. In de eerste helft van 2021 zijn ongeveer honderd medewerkers getraind in morele oordeelsvorming als onderdeel van het bewustwordingstraject rond integriteit. Deze training is goed ontvangen door de medewerkers en de geleerde methode om tot oordeelsvorming te komen wordt sindsdien regelmatig toegepast.

Meldingen van misstanden kunnen gedaan worden bij de directeur, de leidinggevende, de integriteitsfunctionaris en bij het externe klokkenluidersmeldpunt. Het Bestuur van Amnesty Nederland is eindverantwoordelijk voor alle kwesties met betrekking tot integriteit in de organisatie. In 2021 kwamen er geen meldingen binnen van misstanden. De behandeling van drie meldingen uit eerdere jaren werd afgerond in 2021.

RISICOMANAGEMENT

Amnesty Nederland heeft te maken met verschillende risico's en onzekerheden in haar werk. De belangrijkste risico's zijn in kaart gebracht en liggen op het gebied van een veranderende wereld, strategie (inclusief imago schade), operationele activiteiten waaronder ook frauderisico's, financiële risico's en risico's rond wet- en regelgeving. Voor onze mensenrechtenactiviteiten speelt wet- en regelgeving rond witwassen en financiering van terrorisme een belangrijke rol. Amnesty volgt hierin de internationaal aanvaarde richtlijnen en heeft haar controle hierop ook afgestemd. Zo is er een actieve due diligence van onze samenwerkingspartners, hebben we een actieve deelname in diverse goede doelen-platforms en investeren we in de kennis bij medewerkers betreffende integriteit en privacy. Mede hierdoor worden imago schade en daarmee samenhangende financiële risico's, bijvoorbeeld als gevolg van opzeggingen van leden of het intrekken van financiële toezeggingen, tot een minimum beperkt. Frauderisico's worden gemitigeerd door het toepassen van onder meer het vierogenprincipe. Door het jaar heen wordt de risicoanalyse geactualiseerd als vast onderdeel van de plannings- en controlocyclus. Dit stelt ons in staat belangrijke risico's tijdig te onderkennen en beheersmaatregelen in te stellen, zodat schade in het bereiken van onze doelstellingen kan worden voorkomen of beperkt. Op basis van deze risicoanalyses houden management en bestuur zicht op de belangrijkste risico's voor de organisatie.

Ga naar onze website voor meer informatie over hoe Amnesty Nederland aandacht heeft voor [integriteit](#).

RISICO-OMSCHRIJVING	BEHEERSINGSMAATREGELEN	RISICO-CATEGORIE	BEREIDHEID	IMPACT	KANS	
De juiste strategische keuzes maken om mensenrechten-impact te behalen.	- Strategieontwikkeling vanuit de internationale beweging (AI Global Strategy). - Positionering en agendavorming van Amnesty Nederland. - Rapporteren, monitoren en evalueren van de voortgang ten opzichte van beoogde doelen.	Strategisch	LAAG	HOOG	LAAG	
Afnemend draagvlak voor mensenrechten door actuele ontwikkelingen in de samenleving.	- Analyseren van politieke en maatschappelijke ontwikkelingen die kansen of bedreigingen vormen voor de bevordering of bescherming van mensenrechten. - Het belang van (bescherming van) mensenrechten blijven agenderen en zichtbaar maken. - Dialoog aangaan met onze achterban en het bredere Nederlandse publiek over mensenrechten.	Tactisch	MEDIUM	HOOG	MEDIUM	
Afkalvend imago door incidenten bij, of kritiek op, Amnesty of andere goede doelen.	- Naleven wat Amnesty zelf propageert. - Aandacht voor transparantie in onze eigen externe communicatie. - Implementatie en up-to-date houden van ons mvo-beleid. - Actieve due diligence van samenwerkingspartners. - Crisiscommunicatieteam	Tactisch	LAAG	HOOG	HOOG	
Ledental en de inkomsten van donateurs op peil houden.	- Waar nodig heroverwegen van de fondsenwervingsstrategie en investeren in nieuwe vormen van leden- en fondsenwerving. - Organisatie flexibel houden door structurele formatie beperkt te houden. - Continuïteitsreserve op peil houden zodat plotseling verlies aan inkomsten tijdelijk opgevangen kan worden.	Tactisch	LAAG	HOOG	MEDIUM	
Welzijn van medewerkers onder druk door werkgerelateerde stress.	- Als werkgever voor het welzijn van medewerkers zorgdragen: op het gebied van werksfeer, fysieke werkomgeving waaronder thuiswerken, ontwikkelingsmogelijkheden, (psychosociale) zorg. - In gesprekken tussen medewerkers en de afdelingsmanagers wordt aandacht besteed aan mogelijke werkgerelateerde stress. - Duurzame inzetbaarheid is een van de kernthema's in de vernieuwde arbeidsvoorwaarden.	Operationeel	LAAG	HOOG	MEDIUM	
Hebben wij onze governance op orde?	- Toepassen van in de goededoelensector algemeen aanvaarde normen, codes en richtlijnen. - Jaarlijkse controle of we voldoen aan de Amnesty International core standards. - Regelmatige toetsing van compliance aan geldende wet- en regelgeving op verschillende gebieden (zoals privacy, fondsenwerving, financiën).	Strategisch	LAAG	HOOG	LAAG	

FINANCIEEL VERSLAG

INLEIDING

In de jaarrekening legt de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland (Amnesty Nederland) verantwoording af over inkomsten, bestedingen, resultaat en financiële positie in 2021. De jaarrekening vormt een integraal onderdeel van het jaarverslag 2021 en omvat de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland inclusief de regionale en plaatselijke geledingen. De jaarrekening is opgesteld conform 'Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties' van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarnaast past Amnesty de 'Regeling beloning directeuren van goede doelen' en de 'Handreiking Verantwoord Financieel Beheer' van Goede Doelen Nederland toe. Door het afronden van de cijfers in dit hoofdstuk kunnen kleine verschillen ontstaan in de optelling van cijfers.

RESULTAAT 2021

Het resultaat over 2021 bedraagt - € 695 duizend. Dat is € 2.011 duizend minder negatief dan begroot. In grote lijnen kan gesteld worden dat het resultaat 2021 positiever is uitgevallen dan begroot door de lagere bestedingen die voortvloeien uit de maatregelen rond het coronavirus waardoor veel activiteiten geen doorgang konden vinden. Daarbij was er ook sprake van hogere inkomsten uit met name ledenbijdragen en nalatenschappen. Het negatieve resultaat wordt gedekt door onttrekkingen uit de reserves.

RESULTAAT 2021

Bedragen x € 1.000

	<i>Begroting 2021</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Verschil B en R</i>	<i>Realisatie 2020</i>
Totaal inkomsten	27.901	30.033	2.132	27.408
Totaal bestedingen	-30.626	-30.654	-28	-27.913
Saldo financiële baten en lasten	19	-75	-94	24
Resultaat	-2.706	-695	2.011	-482

INKOMSTEN 2021

Bedragen x € 1.000

	<i>Begroting 2021</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Vershil B en R</i>	<i>Realisatie 2020</i>
Geworven baten				
Baten van particulieren	21.295	23.505	2.210	21.517
Baten van bedrijven	150	174	24	216
Baten van loterijorganisaties	4.804	4.737	-67	4.367
Baten van subsidies van overheden	1.127	843	-284	729
Baten van andere organisaties zonder winststreven	160	347	187	265
Som van de geworven baten	27.536	29.606	2.070	27.094
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	365	427	62	314
Overige baten	0	0	0	0
Som van de baten	27.901	30.033	2.132	27.408

INKOMSTEN

In 2021 zijn inkomsten van € 30,0 miljoen gerealiseerd. Dit is € 2,1 miljoen meer dan was begroot voor 2021 (€ 27,9 miljoen). Dit werd grotendeels veroorzaakt doordat de bijdragen van leden en donaties van overige particulieren hoger waren dan begroot, met name door het succes van online en huis-aan-huis ledenwerving, en de hoge inkomsten uit nalatenschappen. Daarnaast was de uitstroom van leden lager dan begroot.

Links staat de tabel met de inkomsten 2021, hieronder een nadere toelichting per inkomstensoort:

BATEN VAN PARTICULIEREN

De baten van particulieren betreffen alle gebonden en ongebonden inkomsten zoals vermeld in de tabel op pagina 88.

BIJDRAGEN VAN LEDEN

De bijdragen van leden (€ 17,2 miljoen) ontwikkelden zich in 2021 gunstiger dan begroot (€ 16,7 miljoen) en waren zo'n 5 procent hoger dan in 2020.

DONATIES VAN OVERIGE PARTICULIEREN

De donaties van overige particulieren in 2021 (€ 888 duizend) waren € 160 duizend hoger dan de opbrengst in 2020 (€ 728 duizend).

BATEN VAN PARTICULIEREN

Bedragen x € 1.000

	<i>Begroting 2021</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Verschil B en R</i>	<i>Realisatie 2020</i>
Bijdragen van leden	16.650	17.235	585	16.352
Donaties van overige particulieren	715	888	173	728
Bijdragen van Amnesty-groepen	180	90	-90	70
Landelijke collecte	600	665	65	921
Evenementen	50	9	-41	5
Nalatenschappen	3.100	4.618	1.518	3.441
Totaal baten van particulieren	21.295	23.505	2.210	21.517

BIJDRAGEN VAN AMNESTY-GROEPEN

De inkomsten die worden verantwoord onder deze categorie betreffen de bijdragen van Amnesty-groepen (de afstorting van liquide middelen boven € 1.000), de aan de groepen afgedragen collectevergoeding, gebonden bijdragen van groepen en door groepen gegenereerde inkomsten. In 2021 waren de inkomsten € 90 duizend lager dan begroot, in verband met fondsenwervende activiteiten van de groepen die geen doorgang konden vinden vanwege de corona-epidemie.

LANDELIJKE COLLECTE

Bij de landelijke collecte in 2021 is € 665 duizend opgehaald. Dit is meer dan begroot, maar wel zo'n € 256 duizend lager dan in 2020. Dit komt omdat we in februari 2021, op basis van de toen geldende coronamaatregelen, hebben besloten geen huis-aan-huiscollecte te organiseren. De opbrengst van 2021 is daarmee vrijwel geheel via een online collecte gerealiseerd, en was een onverwacht goed resultaat gezien de eerdere opbrengsten van de online collecte.

NALATENSCHAPPEN

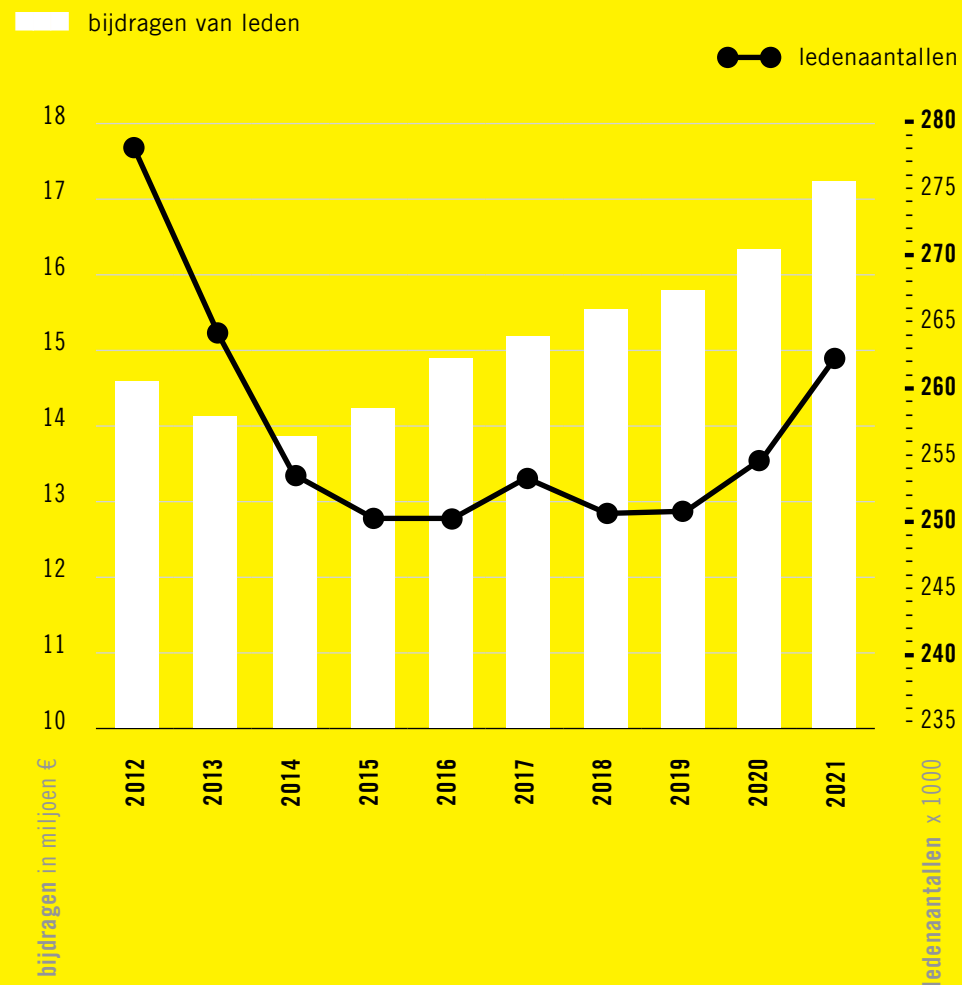
Amnesty ontving in 2021 ruim € 4,6 miljoen aan inkomsten uit nalatenschappen. Dit is een stuk hoger dan in 2020, en ook ruim een miljoen euro hoger dan het gemiddelde van de afgelopen tien jaar.

BATEN VAN BEDRIJVEN

De inkomsten van bedrijven vielen in 2021 iets hoger uit dan begroot, maar het blijkt moeilijk te zijn om de omvang ervan substantieel te vergroten.

BIJDRAGEN VAN LEDEN / LEDENAANTALLEN

2012-2021

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES

In 2021 ontving Amnesty Nederland € 3,6 miljoen van de Nationale Postcode Loterij als reguliere bijdrage. Daarnaast kende de Nationale Postcode Loterij in 2018 een bedrag van € 2.318.000 voor het meerjarige project Code Yellow beschikbaar en in 2021 een bedrag van € 2.583.000 voor het project Watching Big Brother. Beide projecten worden in samenwerking met het Internationaal Secretariaat van Amnesty International uitgevoerd. De in deze jaarrekening verantwoorde inkomsten betreffen het deel van de bijdrage dat in 2021 werd besteed.

BATEN VAN SUBSIDIES VAN OVERHEDEN

Voor HURICAP startte in 2021 de nieuwe financieringsperiode 2021-2025. We doen daarin capaciteitsopbouwwerk in twaalf landen in Afrika en het Midden-Oosten, in meer geïntegreerde samenwerking met de drie andere alliantiepartners Pax, Abaad en DefendDefenders. Extra nadruk ligt op het werken met vrouwen en met jongeren, en het inzetten van het ontwikkelde trainingspakket op Business and Human Rights. De alliantie krijgt voor de periode 2021-2025 middelen toegekend door het ministerie van Buitenlandse Zaken als strategische partner op het gebied van 'Strengthening Civil Courage'.

Het aandeel van Amnesty uit de toegekende subsidie bedroeg € 5,7 miljoen, verspreid over vijf jaar. De bestedingen waren in 2021 lager dan begroot (€ 843 duizend versus € 1,1 miljoen). Door de coronapandemie zijn de bestedingen achtergebleven, veel activiteiten en daaraan gerelateerde reizen konden geen doorgang vinden. Het niet bestede deel van de in 2021 ontvangen subsidie zal in de jaren 2022-2025 alsnog worden ingezet.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN

De inkomsten van andere organisaties zonder winststreven bevatten de inkomsten van stichtingen, fondsen en (religieuze) instellingen. Het verschil tussen begroting en realisatie wordt als volgt verklaard. In de begroting worden alleen gebonden inkomsten opgenomen die al formeel zijn toegekend. Gedurende 2021 zijn additionele inkomsten van fondsen en stichtingen gerealiseerd, zowel gebonden als ongebonden.

BATEN ALS TEGENPRESTATIE VOOR DE LEVERING VAN PRODUCTEN EN/OF DIENSTEN

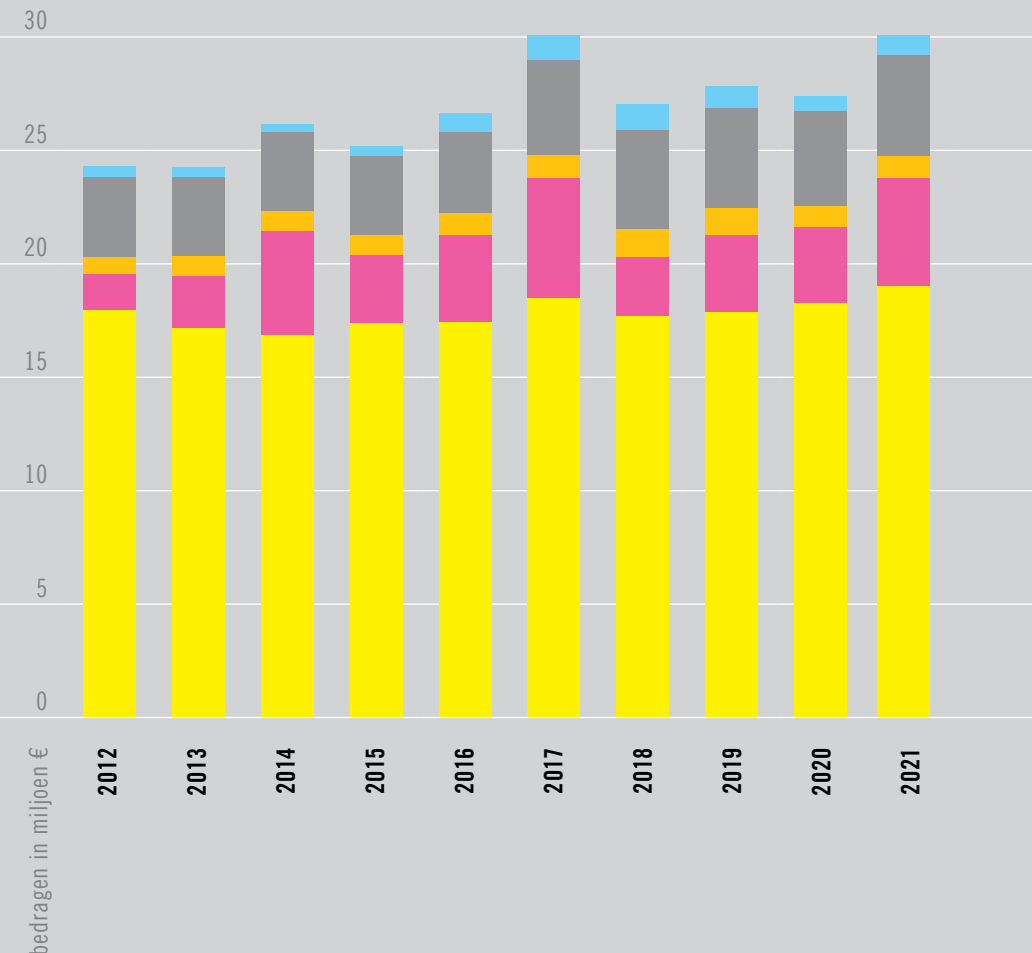
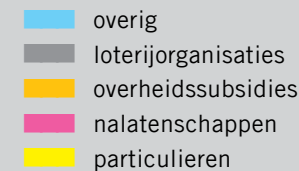
Onder deze categorie vallen de inkomsten uit merchandising (de verkoop van Amnesty-producten), inkomsten van Amnesty's maandblad *Wordt Vervolgd*, en de inkomsten uit verhuur van kantoorruimte, inclusief de opbrengst van de dienstverlening aan huurders.

De omzet uit merchandising is in 2021 met 17 procent gestegen en bedraagt € 617 duizend. Omdat daarnaast scherp is gelet op de marges en kosten, is de brutowinst van merchandising in 2021 ook sterk gestegen ten opzichte van 2020. Als een van de resultaten van het innovatietraject is Amnesty in 2021 gestart met een nieuwe fondsenwervende activiteit. Onder de noemer Avondje Gerechtigheid verkochten we thematische maaltijdboxen. In totaal wisten we 1.300 Oeigoerse maaltijdboxen te verkopen. De activiteit werd hoog gewaardeerd door de deelnemers en wordt in 2022 herhaald.

De inkomsten uit advertenties in *Wordt Vervolgd* waren conservatief begroot en zijn in de praktijk gunstiger uitgevallen. Onder opbrengsten uit verhuur worden de huurtermijnen van de verhuur van een deel van het kantoorpand van Amnesty aan een aantal andere ngo's verantwoord. De opbrengst vanwege de aan de huurders verleende diensten splitsen we vanaf 2021 beter waardoor er een verschuiving is van de huuropbrengst naar de opbrengst verleende diensten.

INKOMSTEN DOOR DE JAREN HEEN

2012-2021

HERKOMST GEBONDEN WERVING 2021

Bedragen in €

Leden	2.785
Overige particulieren	28.400
Amnesty-groepen	1.650
Nalatenschappen	0
Bedrijven	89.748
Nationale Postcode Loterij	1.136.819
Ministerie van Buitenlandse Zaken	843.147
Fondsen en instellingen	147.911
Totaal	2.250.460

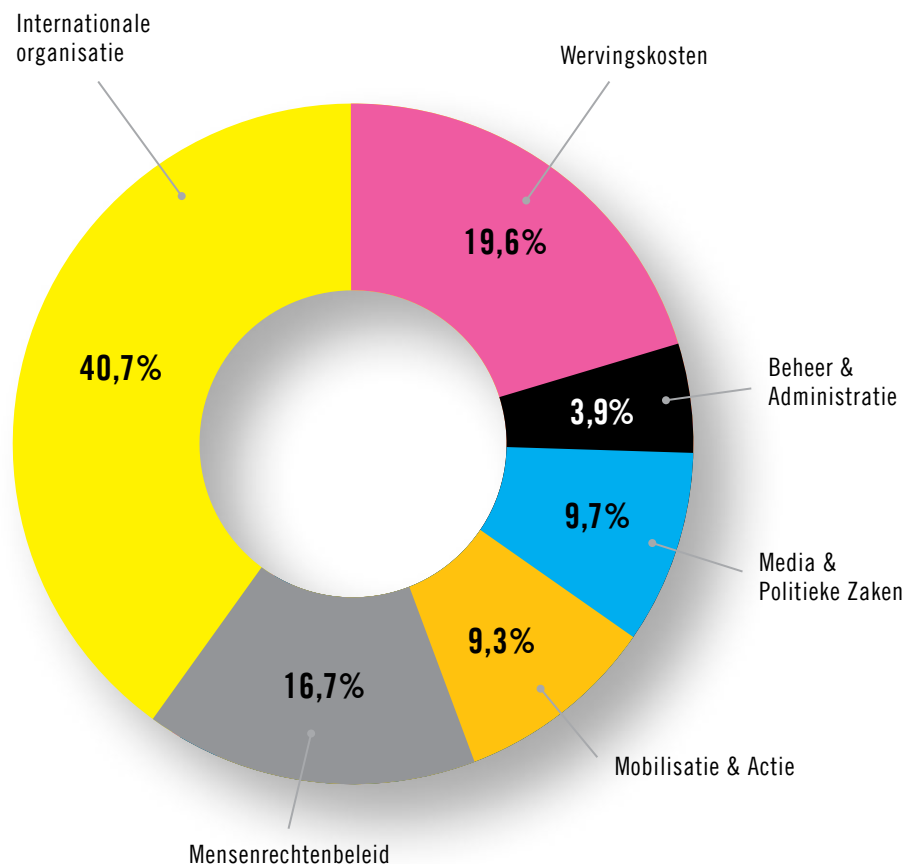
GEBONDEN WERVING

Van alle inkomsten is in 2021 bijna € 2,3 miljoen gegeven (2020: € 1,9 miljoen) met een gebonden bestemming. Dat wil zeggen dat de geldgever heeft aangegeven waaraan het geld besteed moet worden. Amnesty Nederland biedt de keuze uit meerdere mogelijke bestemmingen. De herkomst van de gebonden giften in 2021 is te zien in de tabel hiernaast.

BESTEDINGEN

Amnesty heeft in 2021 € 30,7 miljoen besteed (2020: € 27,9 miljoen). Hiervan is € 23,4 miljoen besteed aan de doelstelling. De overige bestedingen betreffen kosten voor fondsenwerving en beheer en administratie.

Het percentage van de bestedingen aan wervingskosten is in de grafiek hieronder uitgedrukt als percentage van de totale bestedingen.

BESTEDINGEN 2021

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil B en R	Realisatie 2020
Internationale organisatie	11.023	12.494	1.471	10.766
Mensenrechtenbeleid	5.855	5.125	-730	4.505
Mobilisatie & Actie	3.291	2.855	-436	2.880
Media & Politieke Zaken	3.124	2.972	-152	2.839
Totaal aan doelstelling	23.293	23.446	153	20.990
Wervingskosten	6.062	6.013	-49	5.775
Kosten beheer & administratie	1.271	1.195	-76	1.148
Som van de lasten	30.626	30.654	28	27.913

BESTEED AAN DE DOELSTELLING

Onder de noemer 'bested aan de doelstelling' vallen alle bestedingen op het gebied van Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie en Actie, Media en Politieke Zaken en de bijdrage aan de internationale Amnesty-organisatie.

De overige bestedingen aan de doelstelling bestaan uit de kosten voor mensenrechtenprogramma's, campagnes, lobby en voorlichting. Het gaat hierbij onder andere om onze activiteiten op het gebied van mensenrechtenprogramma's zoals Vrijheid van meningsuiting in China, Rusland en Saudi-Arabië, Rechtsstaatelijkheid in Europa, Etnisch profileren door de politie in Nederland, Mensen zonder verblijfsrecht in Nederland, Technologie en mensenrechten, Gender en mensenrechten, Human Rights Capacity-Building Programme (HURICAP), Mensenrechteneducatie en de Eerlijke Geldwijzers. Daarnaast is er geld aangewend voor onze campagnes voor mensenrechtenactivisten en vluchtelingen, voor bijeenkomsten van de mensenrechtendialoog, voor diverse urgent actions, petities en de schrijfactie Write for Rights op 10 december.

Aan de mensenrechtenprogramma's, internationale projecten en campagnes werd in 2021 minder uitgegeven dan begroot vanwege de beperkingen die golden rond het organiseren van publieksbijeenkomsten en reisbewegingen in verband met de coronapandemie. De bestedingen op het gebied van Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie en Actie, Media en Politieke Zaken zijn daardoor 11 procent (€ 1,32 miljoen) lager uitgevallen dan begroot.

BIJDRAGE AAN DE INTERNATIONALE BEWEGING AMNESTY INTERNATIONAL

Met de bijdrage aan de internationale beweging wordt onderzoek gefinancierd naar mensenrechtenschendingen. Op basis van dit onderzoek worden rapporten gepubliceerd, acties gevoerd en gelobbyd, voorlichting gegeven en bewustwording vergroot. Hierbij wordt zowel kennis en expertise uitgewisseld met samenwerkingspartners (waardoor een bredere achterban en een groter maatschappelijk draagvlak worden gecreëerd), als financiële samenwerking gezocht.

De bijdrage wordt gebaseerd op een door de internationale beweging overeengekomen berekeningswijze voor de bij te dragen afdracht. De bijdrage aan de internationale organisatie wordt berekend op basis van in het lopende jaar gerealiseerde inkomsten. Hierbij worden de volgende zaken van de totale inkomsten afgetrokken: geormerkte inkomsten, fondsenwervingskosten en organisatiekosten (zoals huisvesting en IT). De te betalen afdracht wordt vervolgens berekend op basis van een heffingstabel. Ook kan een additionele bijdrage toegekend worden door Amnesty Nederland naar aanleiding van een verzoek daartoe door het Internationaal Secretariaat.

In 2021 droeg Amnesty Nederland € 12,5 miljoen af aan de internationale organisatie (begroot was € 11,0 miljoen). In 2021 is de bijdrage hoger uitgevallen dan begroot, wat wordt verklaard door met name de hogere bijdragen van particulieren en de hogere inkomsten uit nalatenschappen, waarover per saldo 62,5 procent wordt afgedragen aan de internationale organisatie.

WERVINGSKOSTEN

De bestedingen aan werving van baten (fondsenwerving) betreffen de werving van nieuwe leden, het *upgraden* van ledenbijdragen, ledenbehoud, de kosten van de collecte en evenementen, merchandising, innovatie, en de kosten voor relatiemanagement van grote donoren.

De bestedingen aan fondsenwerving zijn in 2021 ruim € 200 duizend hoger dan in 2020. Dit wordt verklaard door de extra investeringen op het gebied van innovatie van fondsenwerving waartoe is besloten om ons portfolio aan fondsenwervende activiteiten te diversifiëren. Het doel hiervan is een gebalanceerde en toekomstbestendige mix aan inkomsten voor Amnesty op te bouwen.

KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE

Amnesty Nederland volgt de aanbeveling van Goede Doelen Nederland voor de kosten die vallen onder Beheer en Administratie, namelijk de kosten van Bestuur, Ledenraad, een deel van het management, directiesecretariaat, control en de financiële administratie. De toerekening is gedaan conform de erkenningsregeling.

KENGETALLEN

Conform de 'Richtlijn 650 voor de Jaarverslaggeving' (RJ650) geven we in dit verslag kengetallen weer van de bestedingen aan de doelstelling, wervingskosten en kosten beheer en administratie.

Amnesty rapporteert ook het percentage bestedingen aan de doelstelling ten opzichte van de totale bestedingen. De reden voor dit extra kengetal ligt in het feit dat inkomsten (zeker in geval van incidentele meevallers) en bestedingen niet altijd in hetzelfde boekjaar vallen.

Besteed aan doelstelling ten opzichte van totale baten en ten opzichte van totale bestedingen

In 2021 vallen beide percentages hoger uit dan in 2020 maar nog steeds lager dan in voorgaande jaren. Dit komt doordat er vanwege de beperkingen die golden rond het organiseren van publieksbijeenkomsten en reisbewegingen in verband met de coronapandemie minder besteed kon worden aan de doelstelling.

Kostenpercentage werving

Het kostenpercentage werving drukt de gemaakte wervingskosten uit als percentage van de som van de geworven baten. Dit percentage valt in 2021 lager uit. De afname van het kostenpercentage 'werving' ten opzichte van de begroting 2021 en ten opzichte van 2020 is te verklaren doordat de kosten voor fondsenwerving beperkt stegen, maar dat de groei aan inkomsten veel groter was.

Kosten Beheer en Administratie

Het percentage bestedingen aan Beheer en Administratie ten opzichte van de totale bestedingen valt in 2021 lager uit ten opzichte van voorgaande jaren.

KENGETALLEN VAN DE BESTEDINGEN

	Norm	2021	2020	2019
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten		78,1%	76,6%	82,4%
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale bestedingen*	Min. 70%	76,5%	75,2%	77,3%
Kostenpercentage werving t.o.v. geworven baten*		20,3%	21,3%	20,0%
Beheer en Administratie**	Max. 6%	3,9%	4,1%	4,2%

*) De Erkenningregeling voor goede doelen stelt het volgende: De verhouding tussen de bestedingen aan de doelstellingen, wervingskosten en kosten beheer en administratie dient redelijk en uitlegbaar te zijn. De verhouding wordt in elk geval geacht redelijk te zijn wanneer:

1. het percentage doelbesteding als percentage van de totale lasten, gerekend over de afgelopen drie jaar, gemiddeld minimaal 70% bedraagt;
2. het gemiddelde percentage doelbesteding over de afgelopen drie jaar niet aanzienlijk afwijkt van het gemiddelde percentage doelbesteding over dezelfde periode van vergelijkbare organisaties.

**) Het bestuur van Amnesty Nederland heeft bepaald dat de kosten 'Beheer en administratie' maximaal 6% van de lasten mag vormen. Dit betreft dus een interne norm.

RESERVES EN FONDSEN, STAND PER EINDE JAAR

Bedragen x € 1.000

	2021	2020	2019
Continuïteitsreserve	10.000	9.490	9.490
Bestemmingsreserves	4.932	6.145	6.700
Bestemmingsfondsen	497	490	416
Totaal	15.429	16.124	16.606

TOELICHTING BESTEMMINGSRESERVES EN -FONDSEN

Bestemmingsreserves worden gevormd als inkomsten gedeeltematig niet in hetzelfde jaar worden besteed waarin ze binnenkomen. Bestemmingsreserves hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid, de bestemming wordt bepaald door het Bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening of tussendoor bij het besluit over het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve. Bestemmingsfondsen hebben een geormerkt bestedingsdoel dat door de schenkers is aangegeven op basis van de door Amnesty Nederland geboden mogelijkheden. Deze gelden kunnen niet altijd in het jaar van ontvangst worden besteed.

De termijn van bestemming is bepaald door de looptijd van het betreffende project dat met deze middelen wordt gefinancierd. Aan de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen zijn in 2021 middelen toegevoegd en onttrokken. Dat levert voor de bestemmingsreserves per saldo een onttrekking op van - € 1.212 duizend. Voor de bestemmingsfondsen is er per saldo sprake van een toevoeging van € 7 duizend. Voor een toelichting per bestemmingsreserve en -fonds, en het overzicht van alle toevoegingen en onttrekkingen, wordt verwezen naar de jaarrekening 2021.

CONTINUÏTEITSRESERVE

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De omvang van de continuïteitsreserve wordt gebaseerd op een analyse van de organisatierisico's en de periode waarvoor Amnesty Nederland deze wil afdekken. Er worden beheersingsmaatregelen vastgesteld per risico en de risicoanalyse wordt bekrachtigd door het Bestuur. Amnesty Nederland voldoet daarmee aan de richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ650.

In 2020 is de door Amnesty Nederland gehanteerde berekeningsmethode geëvalueerd. Gezien de recente ontwikkelingen in de wereld rondom de coronapandemie en de onzekerheden die daaruit voortkomen voor een organisatie als de onze, zijn de risico's voor de organisatie en ons mensenrechtenwerk opnieuw gewogen en zwaarder bevonden. Daarom is ervoor gekozen om de omvang van de continuïteitsreserve zodanig te berekenen, dat mocht er sprake zijn van een acute (inkomsten)crisis er, na een verkleining van de organisatie om de nieuwe realiteit het hoofd te kunnen bieden, ook nog ruimte is om in fondsenwerving te kunnen investeren en een kleine buffer te hebben. Op basis van de bijgestelde berekeningsmethode valt de omvang van de continuïteitsreserve met € 10 miljoen eind 2021 binnen de gehanteerde bandbreedte.

De hoogte van de continuïteitsreserve eind 2021 valt ook binnen het maximum van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, zoals gesteld in de 'Handreiking Verantwoord Financieel Beheer'. Voor Amnesty Nederland komt deze maximaal toegestane omvang eind 2021 neer op € 22,1 miljoen.

RESULTAATBESTEMMING

Bedragen x € 1.000

Toevoeging aan de continuïteitsreserve	510
Onttrekking aan de bestemmingsreserves	-1.212
Toevoeging aan de bestemmingsfondsen	7
Resultaat	-695

RESULTAATVERDELING

Het resultaat over 2021 bedraagt € -695 duizend. De resultaatbestemming van dit saldo is opgenomen in het overzicht hiernaast.

FINANCIEEL BEHEER

Uitgangspunt van het financieel beheer door Amnesty is dat de inkomsten op een verantwoorde manier worden besteed en beheerd. Hiertoe legt de directie binnen de vereniging rekening af aan het Bestuur en wordt het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, door de Ledenraad goedgekeurd. De controlerend accountant stelt vanuit zijn externe positie vast of Amnesty haar financieel beheer goed op orde heeft. Daarnaast vindt toetsing plaats door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) om vast te stellen of Amnesty haar zaken – volgens de ‘Erkenningsregeling voor goede doelen’ – goed op orde heeft en recht heeft op erkenning als goed doel. Amnesty Nederland is eind 2018 uitgebreid getoetst door het CBF met een positief resultaat. Het beleid inzake financieel beheer heeft het zorgvuldig beheer van reserves en liquide middelen tot doel. Daartoe worden de reserves en liquide middelen risicomijdend beheerd. Risicomijdend betekent in dezen dat liquide middelen kunnen worden aangehouden op spaar- en betaalrekeningen, deposito's, obligaties en aandelenfondsen. Er worden momenteel geen beleggingen in obligaties en/of aandelenfondsen aangehouden.

Met het oog op gewenste risicospreiding, en zo veel mogelijk rekening houdend met de bevindingen van de Eerlijke Bankwijzer, worden de reserves aangehouden bij de Rabobank, ASN Bank, Triodos Bank en ING. Ten behoeve van de afwikkeling van het betalingsverkeer worden rekeningen aangehouden bij de Rabobank (acceptgiroverwerking), de Deutsche Bank in verband met de incasso van de ledenbijdragen via Buckaroo (met directe overmaking van het saldo naar Rabobank, Triodos Bank en ASN Bank), de Triodos Bank (de giftenrekening en de rekeningen van alle lokale Amnesty-groepen) en ING Bank (passief).

FINANCIËLE VOORUITBLIK

Het begrote resultaat voor 2022 bedraagt € -561 duizend, dat gedekt wordt uit onttrekkingen van reserves en bestemmingsfondsen.

LIQUIDITEITSPANNING

Door de vervroegde aflossing van de lening aan het Internationaal Secretariaat van € 1,7 miljoen, de vrijval van een deposito van € 0,5 miljoen en de ontvangen extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij in 2021 zal het jaar 2022 naar verwachting geen liquiditeitsproblemen kennen. De liquiditeit wordt gedurende het jaar desondanks nauwlettend gemonitord.

BEGROTING 2022

Bedragen x € 1.000

INKOMSTEN		BESTEDINGEN	
Baten van particulieren	22.755	Internationale organisatie	10.871
Baten van bedrijven	265	Mensenrechtenbeleid	5.946
Baten van loterijorganisaties	4.512	Mobilisatie & Actie	3.142
Baten van subsidies van overheden	1.343	Media & Politieke Zaken	2.844
Baten van fondsen, instellingen	260		
Som van de geworven baten	29.135	Besteed aan doelstelling	22.803
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	350	Wervingskosten	5.904
Overige baten	0	Beheer & Administratie	1.349
Totaal inkomsten	29.485	Totaal bestedingen	30.056
Saldo fin. baten en lasten			10
Resultaat			-561
Mutatie continuïteitsreserve			0
Dekking uit bestemmingsreserves			-261
Dekking uit bestemmingsfondsen			-300
Saldo			0

UPDATE 2022

Oorlog Oekraïne

Op het moment van het schrijven van dit bestuursverslag (half maart 2022) is er oorlog uitgebroken tussen Rusland en Oekraïne. Het is op dit moment nog onduidelijk of de inkomsten- en uitgavenontwikkeling van 2022 hierdoor beïnvloed gaat worden. De ontwikkelingen zullen nauwlettend gevolgd worden zodat maandelijks prognoses opgesteld kunnen worden, ter ondersteuning van benodigde besluitvorming van het Managementteam en het Bestuur van Amnesty Nederland.

Corona

De inkomsten- en uitgavenontwikkeling van onze organisatie is in 2021 nog steeds beïnvloed door de crisis rond het coronavirus. Zo is de landelijke collecte van Amnesty Nederland in 2021 geheel digitaal gehouden. Ook is de straatwerving van leden tijdelijk stopgezet. Evenementen, acties en trainingen rond mensenrechten konden enige tijd niet plaatsvinden op de gebruikelijke manier, evenals reizen naar het buitenland voor ons internationale werk. De grote aandacht voor de coronacrisis vanuit de samenleving, politiek en media betekende dat er tijdelijk minder mogelijkheden waren om mensenrechtenschendingen onder de aandacht te brengen. Wij hebben ons werk waar mogelijk voortgezet, onder andere door bepaald werk net als in 2020 om te zetten naar online-activiteiten. Dit was succesvol, onze online activiteiten zijn goed bezocht. Op het gebied van fondsenwerving hebben we extra ingezet op online ledenwerving, innovatie en diversificatie van onze inkomstenbronnen. Dat heeft in 2021 wederom tot een mooie groei van ons ledenbestand geleid. Waar de inkomsten uit sommige kanalen afnamen in verband met corona, werd dat door hogere inkomsten uit andere kanalen (ledenbijdragen, giften, nalatenschappen) in hoge mate gecompenseerd. De organisatie is daardoor niet in financiële problemen gekomen in 2021 en heeft geen aanspraak hoeven maken op overheidssteun.

Aangezien het op dit moment onduidelijk is in hoeverre de maatregelen rond het coronavirus blijven terugkeren, is het nog niet exact vast te stellen hoe groot het effect hiervan op de inkomsten en uitgaven van Amnesty Nederland in het jaar 2022 zal zijn. Wel heeft de landelijke collecte in maart 2022 al plaatsgevonden, dit jaar zowel fysiek als online. Omdat de meldingen in 2021 een gunstig beeld laten zien voor de inkomsten uit nalatenschappen in 2022, ziet het er naar uit dat ook in 2022 eventueel tegenvallende inkomsten uit bepaalde kanalen gecompenseerd zullen worden door gunstige resultaten van dit en mogelijk andere inkomstenkanalen. Daarnaast zal er net zoals in voorgaande jaren gestuurd worden op besparingen in de uitgaven wanneer dat nodig blijkt. In algemene zin is er sprake van een voortdurende onzekerheid over de impact van de corona-epidemie op de economie en mogelijke effecten daarvan op goede doelen. Gezien onze huidige sterke uitgangspositie en de ervaringen in het afgelopen jaar, denken wij dat onze organisatie goed uitgerust is om de eventuele corona-maatregelen de komende tijd goed te doorstaan.

JAARREKENING 2021

2

JAARREKENING 2021

INHOUD

BALANS PER 31 DECEMBER 2021
(na bestemming saldo baten en lasten)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2021

TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2021

Algemeen en grondslagen

Toelichting op de Balans

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

OVERIGE GEGEVENS

Balans per 31 december 2021

(na bestemming van saldo baten en lasten; alle bedragen in euro's)

ACTIVA

31-12-2021

31-12-2020

Vaste activa

Immateriële vaste activa	1	-	19.761
Materiële vaste activa	2	5.530.292	5.869.832
Financiële vaste activa	3	1.299.207	3.050.288
		6.829.499	8.939.881

Vlottende activa

Vorraden	4	126.588	62.661
Vorderingen en overlopende activa	5	5.628.158	6.123.046
Effecten	6	193	146
Liquide middelen	7	9.116.511	5.097.455
		14.871.450	11.283.308
		21.700.949	20.223.189

>

PASSIVA

Reserves en fondsen

Reserves

- Continuïteitsreserve
- Bestemmingsreserves

	31-12-2021	31-12-2020
8.1	10.000.000	9.490.000
8.2	4.932.315	6.144.703
	14.932.315	15.634.703

Fondsen

- Bestemmingsfondsen

9	496.704	489.710
	496.704	489.710

15.429.019

16.124.413

Kortlopende schulden

10	6.271.930	4.098.776
	21.700.949	20.223.189

Staat van baten en lasten over 2021

(alle bedragen in euro's)

<u>BATEN</u>		2021	Begroting 2021	2020
Geworven baten				
Baten van particulieren	11	23.505.064	21.295.000	21.516.801
Baten van bedrijven	12	174.330	150.000	216.063
Baten van loterijorganisaties	13	4.736.819	4.804.000	4.367.076
Baten van subsidies van overheden	14	843.147	1.127.000	729.318
Baten van andere organisaties zonder winststreven	15	346.881	160.000	264.999
Som van de geworven baten		29.606.241	27.536.000	27.094.257
 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten				
	16	427.070	365.000	313.747
Overige baten	17	-	-	161
Som van de baten		30.033.311	27.901.000	27.408.165

>

<u>LASTEN</u>		2021	Begroting 2021	2020
Besteed aan de doelstelling				
Internationale organisatie	18	12.494.066	11.023.000	10.765.536
Mensenrechtenbeleid	19	5.125.200	5.855.000	4.505.419
Mobilisatie en Actie	20	2.854.664	3.291.000	2.880.149
Media en Politieke zaken	21	2.972.356	3.124.000	2.839.004
		23.446.286	23.293.000	20.990.108
Wervingskosten				
Kosten beheer en administratie	22	6.012.705	6.062.000	5.775.183
	23	1.195.200	1.271.000	1.148.132
Som van de lasten		30.654.191	30.626.000	27.913.423
Saldo voor financiële baten en lasten		620.880-	2.725.000-	505.258-
Saldo financiële baten en lasten	24	74.514-	19.000	23.647
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		695.394-	2.706.000-	481.611-

Bestemming saldo van baten en lasten

	2021	Begroting 2021	2020
--	------	-------------------	------

Mutaties in reserves en fondsen:

Reserves

- Continuïteitsreserve	8.1	510.000	-	-
- Bestemmingsreserves	8.2	1.212.388-	2.456.000-	555.088-

Totaal reserves

702.388-	2.456.000-	555.088-
-----------------	-------------------	-----------------

Fondsen

9	6.994	250.000-	73.477
---	--------------	----------	--------

Saldo

695.394-	2.706.000-	481.611-
-----------------	-------------------	-----------------

Kasstroomoverzicht over 2021

(alle bedragen in euro's)

		2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten			
* Saldo baten en lasten		695.394-	481.611-
* Aanpassingen voor			
Afschrijvingen		548.744	548.836
Rentebaten en -lasten	24	26.461	4.681-
Dividendbaten	24	3.005-	45.006-
Mutatie voorzieningen		-	-
Ongerealiseerd koersresultaat financiële vaste activa	24	51.080	25.904
Ongerealiseerd koersresultaat effecten	24	47-	111
		623.233	525.164
* Veranderingen in werkkapitaal			
Mutaties vorderingen en overlopende activa	5	494.888	1.750.399
Mutatie nog te ontvangen / betalen interest	5	9.829-	669-
Mutaties voorraden	4	63.927-	34.206
Mutaties kortlopende schulden	10	2.173.154	1.107.292-
		2.594.286	676.644

>

Kasstroom uit primaire activiteiten		2.522.125	720.197
Ontvangen / betaalde interest		16.631-	5.355
Ontvangen dividend		3.005	45.006
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.508.499	770.558
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
* Investerings in materiële vaste activa	2	189.443-	899.582-
* Desinvesteringen in financiële vaste activa	3	1.700.000	500.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		1.510.557	399.582-
		4.019.056	370.976
Mutatie geldmiddelen			
Liquide middelen per 1 januari	7	5.097.455	4.726.479
Liquide middelen per 31 december	7	9.116.511	5.097.455
		4.019.056	370.976

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2021 beschikbaar zijn gekomen, en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de indirecte methode.

De kasstroom uit primaire activiteiten, dat is het saldo van de baten en lasten, gecorrigeerd met de afschrijvingen en de financiële baten en lasten plus de mutaties in de kortlopende vorderingen en schulden, bedraagt € 2.522.125 positief. Dit is met name toe te schrijven aan de vooruitontvangen extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij inzake het project Watching Big Brother (€ 2.246.360) en de afname van de uitstaande vorderingen uit hoofde van nalatenschappen (€ 403.946).

Voor een verdere verklaring wordt verwezen naar de relevante posten in de toelichting op de jaarrekening.

Daarnaast is er een positieve kasstroom van € 1.700.000 door de vervroegde aflossing van de FiF-lening door het Internationaal Secretariaat van Amnesty in Londen.

Per saldo steeg de liquiditeitspositie van Amnesty in 2021 met een bedrag van € 4.019.056 tot € 9.116.511 per 31 december. Hiervan is € 242.582 onder beheer van de lokale Amnesty-groepen.

Toelichting op de jaarrekening 2021

(alle bedragen in euro's)

ALGEMEEN

Activiteiten

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland, statutair gevestigd Keizersgracht 177 te 1016 DR Amsterdam, inclusief de regionale en plaatselijke geledingen, KvK-nummer 40530953.

Amnesty International werkt voor mensenrechten. Die waarborgen vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid. Amnesty doet onderzoek, voert actie en steunt verdedigers van mensenrechten wereldwijd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar. De verslaggevingsperiode is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De Richtlijn 650 beoogt inzicht te verschaffen in de verwerving van fondsen en de daadwerkelijke besteding aan het doel waarvoor de fondsen zijn geworven.

Daarnaast past Amnesty de 'Regeling beloning directeurs van goede doelen' en 'Handreiking Verantwoord Financieel Beheer' van Goede Doelen Nederland toe. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Impact Coronavirus

Het uitbreken van het Coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid. De ontwikkelingen zijn op dit moment echter zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Gegeven de hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van Amnesty International is het ook niet mogelijk een redelijke schatting te geven van de impact hiervan op Amnesty International. Het bestuur is van mening dat Amnesty International de huidige corona-crisis kan doorstaan zonder externe steun.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Amnesty maakt gebruik van schattingen bij de volgende balansposten:

- voorziening voor incourantheid op de voorraad merchandising
- voorziening voor oninbaarheid op vorderingen op debiteuren en
- vorderingen inzake nalatenschappen

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta

In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als resultaat in de staat van baten en lasten verwerkt.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten omvatten bij Amnesty International overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten. De organisatie maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten).

Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (CRM-systeem) worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Voor de immateriële vaste activa wordt een afschrijvingspercentage van 25% gehanteerd.

Materiële vaste activa

De kantoorgebouwen en terreinen, installaties en inventaris worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijving over kantoorgebouwen wordt berekend als een percentage van de aanschafprijs minus de getaxeerde waarde van de grond op het moment van aankoop (2003). De overige afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

☐ Kantoorgebouwen	3,33%
☐ Verbouwingen en renovaties	5-20%
☐ Installaties en inventaris	25%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa verantwoorde deposito's en leningen u/g worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn opgenomen tegen de reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Kortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De beleggingen van de organisatie in aandelen worden, voor zover deze aandelen beursgenoteerd zijn, na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Reserves en fondsen

Reserves

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Zie voor verdere toelichting 8.1 - Continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserves worden gevormd als inkomsten gedeeltelijk niet in hetzelfde jaar worden besteed waarin ze binnenkomen. Bestemmingsreserves hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid, de bestemming wordt bepaald door het Bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening of tussendoor bij een besluit over het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve. Middelen uit bestemmingsreserves worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee jaar besteed. Uitgangspunt is dat de financiële middelen snel worden besteed aan de doelstelling. Bestemmingsreserves moeten dus over het algemeen op korte termijn beschikbaar zijn voor besteding. De toelichting op de verschillende bestemmingsreserves is vermeld onder '8.2 - Bestemmingsreserves'.

Fondsen

Bestemmingsfondsen hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid die door derden is aangegeven. Giften die een gebonden bestemming hebben kunnen niet altijd in hetzelfde jaar waarin ze zijn ontvangen besteed worden. De termijn van besteding is veelal met de gevers afgesproken. Bij bestemmingsfondsen is het niet mogelijk de bestemming te veranderen zonder goedkeuring vooraf van de giftgevers. Bestemmingsfondsen belopen over het algemeen een redelijk korte termijn. De toelichting op de verschillende bestemmingsfondsen is vermeld onder '9 - Fondsen'.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde wordt vergoed bij afwikkeling van de voorziening, dan wordt de vergoeding als een afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Baten van particulieren

Bijdragen van leden, giften van particulieren en bijdragen van groepen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Collecten worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording is ontvangen. Uitgekeerde voorschotten worden altijd verwerkt in de baten in het jaar van ontvangst. Bij geldlegaten wordt over het algemeen geen akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen. Deze worden daarom verantwoord in de baten in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Nalatenschappen waarop vruchtgebruik door derden rust, worden over het algemeen pas in de baten opgenomen in het jaar waarin het vruchtgebruik eindigt. In enkele gevallen wordt de fiscale waarde van het vruchtgebruik opgenomen. Hiervoor volgt Amnesty de 'Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik' van Goede Doelen Nederland.

Baten van bedrijven

Baten van bedrijven worden verantwoord in het jaar van toekenning.

Baten van loterijorganisaties

Baten van loterijorganisaties worden verantwoord in het jaar van toekenning, tenzij er een terugbetalingsverplichting is verbonden aan het niet besteden van de bijdrage. In dat geval wordt de bate verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de voorwaarde waaronder de bijdrage is verstrekt.

Baten van subsidies van overheden

Deze inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin de bestedingen hebben plaatsgevonden. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen of nog te ontvangen baten.

Amnesty accepteert geen overheidsgeld voor onderzoek, lobby en actievoeren, maar in bepaalde gevallen wel voor mensenrechteneducatie. Op een internationale vergadering in 2005 is afgesproken hoe wij mensenrechteneducatie definiëren en welke spelregels er zijn. De subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het programma Power of Voices, dat wordt uitgevoerd binnen de Strengthening Civil Courage-alliantie met Pax, ABAAD en Defend Defenders, is aangevraagd na toetsing van ons project door het Internationaal Bestuur.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Baten van andere organisaties zonder winststreven zoals fondsen en (religieuze) instellingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Opbrengsten uit de verkoop van merchandising worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) kosten, inclusief de logistieke kosten van in- en verkoop. De in dit verband gemaakte eigen kosten worden als wervingskosten verantwoord.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Lasten

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Wervingskosten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering, IT, facilitaire zaken en HR) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) worden de kosten van bestuur, ledenraad, directiesecretariaat, control en financiële administratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Wervingskosten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Interne Organisatie worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Wervingskosten.

Saldo financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Personeelsbeloningen en pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Amnesty International afd. Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het pensioenfonds PFZW. Amnesty International heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn omgerekend naar de rapporteringsvaluta tegen de koers per transactiedatum.

TOELICHTING OP DE BALANS

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

Stand per 1 januari

Verkrijgingsprijs

Cumulatieve afschrijvingen

Boekwaarde

Mutaties in de boekwaarde:

Investerings

Afschrijvingen

Totaal mutaties in de boekwaarde:

Stand per 31 december

Verkrijgingsprijs

Cumulatieve afschrijvingen

Boekwaarde

CRM-systeem

788.620

768.859-

19.761

-

19.761-

19.761-

788.620

788.620-

-

De investeringen in de immateriële vaste activa betreffen de inrichting/ontwikkeling van het CRM-systeem.
De immateriële vaste activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Stand per 1 januari

Aanschafprijs

Cumulatieve afschrijvingen

Boekwaarde

Mutaties in de boekwaarde:

Investerings

Afschrijvingen

Desinvesteringen

Hierover reeds afgeschreven

Totaal mutaties in de boekwaarde:

Stand per 31 december

Aanschafprijs

Cumulatieve afschrijvingen

Boekwaarde

Kantoorgebouwen en terreinen	Installaties en inventaris	Totaal
10.947.238	1.021.251	11.968.489
5.418.944-	679.713-	6.098.657-
5.528.294	341.538	5.869.832
74.170	115.273	189.443
357.635-	161.751-	519.386-
283.465-	46.478-	329.943-
36.789-	65.155-	101.944-
27.870	64.477	92.347
8.919-	678-	9.597-
292.384-	47.156-	339.540-
10.984.619	1.071.369	12.055.988
5.748.709-	776.987-	6.525.696-
5.235.910	294.382	5.530.292

Onder de kantoorgebouwen zijn opgenomen:

- Het pand Keizersgracht 175/177 te Amsterdam, kadastraal bekend in de gemeente Amsterdam, sectie E, nummer 8392 en groot zeventien aren en tweeëndertig centiaren, ingeschreven onder nummer 2271 als beschermd monument in de zin van de Monumentenwet 1988.
- Het pand Keizersgracht 175/177 is in 2003 aangekocht, verbouwd, gerenoveerd en gebruiksklaar gemaakt. De onderhandse verkoopwaarde in verhuurde staat is bij de taxatie van december 2020 bepaald op € 13.680.000. Het pand wordt eens in de drie jaar getaxeerd door een onafhankelijke taxateur. Er zal in 2023 opnieuw een taxatie plaatsvinden.

De investeringen in de materiële vaste activa betreffen groot onderhoud van het kantoorpand en vervanging van computerapparatuur en kantoormeubilair.

De desinvesteringen hebben met name betrekking op inventaris en computerapparatuur die, grotendeels aan het einde van de technische levensduur, zijn vervangen en/of afgestoten.

De materiële vaste activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

3 Financiële vaste activa

	Stand 31 december 2021	Stand 31 december 2020
Aandelen Wouthoud B.V.	799.207	850.288
Lening Internationaal Secretariaat t.b.v. Fundraising Investment Fund	-	1.700.000
Langlopend deposito Triodos Bank	500.000	500.000
	1.299.207	3.050.288
Aandelen Wouthoud B.V.		
Stand per 1 januari	850.288	876.192
Ontvangen dividend	3.000-	45.000-
Koersresultaat	48.080-	19.096
Stand per 31 december	799.208	850.288

Amnesty heeft in 2017 2.000 stemrechtloze aandelen Wouthoud B.V. (20% van het totale aandelenkapitaal) geschonken gekregen. Dit is een stamrecht-B.V. die haar middelen hoofdzakelijk belegt in beleggingsfondsen van de Triodos Bank. Amnesty kan deze aandelen niet vervreemden zolang de stamrechthouder in leven is. Amnesty ontvangt jaarlijks een evenredig deel van de dividenduitkering.

Lening Internationaal Secretariaat t.b.v. Fundraising Investment Fund

	Stand 31 december 2021	Stand 31 december 2020
Stand per 1 januari	1.700.000	1.700.000
Aflossing	1.700.000-	-
Stand per 31 december	-	1.700.000

Amnesty Nederland heeft per 3 januari 2018 een renteloze lening van € 2.700.000 verstrekt aan het Internationaal Secretariaat van Amnesty in Londen ten behoeve van het Fundraising Investment Fund voor een periode van 5 jaar. In 2019 is een vrijwillige bijdrage aan het Internationaal Secretariaat gedaan voor het bedrag van € 1.000.000 door middel van kwijtschelding van een deel van de lening. Het restant van de lening is in april 2021 vervroegd afgelost.

Langlopend deposito Triodos Bank	looptijd	bedrag	aflooptdatum	rentepercentage
Triodos Bank deposito 2016-2026	10 jaar	500.000	29 september 2026	0,8%
Totaal		500.000		

De financiële vaste activa worden aangehouden ter belegging.

4 Voorraden

	31 december 2021	31 december 2020
Voorraad merchandising	142.557	72.209
Af: Voorziening voor incourantheid	15.969-	9.548-
	126.588	62.661

Door hoger dan verwachte verkopen in 2020 was de voorraad aan het eind van dat jaar zeer laag. In 2021 is er ruimer ingekocht, waardoor de voorraad eind 2021 weer op het niveau ligt van voor 2020.

De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

5 Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2021	31 december 2020
Vorderingen op debiteuren wegens verkochte materialen	8.918	9.205
Te vorderen inzake nalatenschappen	1.585.748	1.989.694
Te ontvangen interest	1.019	1.413
Te ontvangen bijdrage Nationale Postcode Loterij	3.600.000	3.600.000
Te ontvangen projectbijdragen	89.748	111.398
Te vorderen bij het Internationaal Secretariaat	109.737	105.598
Overige vorderingen en vooruitbetalingen	232.988	305.738
	5.628.158	6.123.046

In het saldo van de vorderingen op debiteuren wegens verkochte materialen is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid van € 469 (31 december 2020 € 483).

Bij de vorderingen inzake nalatenschappen is voor de dossiers gemeld voor 2020 gebruik gemaakt van schattingen voor wat betreft de in nalatenschapdossiers aanwezige effecten, onroerend goed en andere onzekere componenten. De vorderingen uit nalatenschappen zijn lager dan eind 2020 doordat meldingen van nalatenschappen vanaf 2020 pas worden verantwoord op het moment van ontvangst van de akte van verdeling of van de rekening en verantwoording. Hierdoor verdwijnt het schattingselement langzaam uit de portefeuille.

De te ontvangen projectbijdragen betreft de in 2021 door de ASN Bank toegezegde bijdrage voor het project 'Masterclasses mensenrechten voor HBO/WO-studenten'. Deze bijdrage zal in het eerste kwartaal van 2022 worden ontvangen.

De vordering bij het Internationaal Secretariaat betreft de kosten van het Centre for International Justice in Den Haag voor 2021, die door het Internationaal Secretariaat aan Amnesty Nederland worden vergoed.

De overige vorderingen en vooruitbetalingen bestaan uit vooruitbetaalde kosten (€ 153.863), een schatting van te ontvangen royalties inzake merchandising (€ 33.113), vorderingen uit hoofde van verhuur kantoorruimte en aanverwante diensten (€ 26.364) en een aantal overige vorderingen.

Alle vorderingen zijn binnen een jaar opeisbaar.

6 Effecten

	Marktwaaarde per 31 december 2021	Marktwaaarde per 31 december 2020	Aanschafwaarde
Aandelen Royal Dutch Shell	193	146	288
	193	146	288

Amnesty International sluit elke vorm van speculatief beleggen uit. Wanneer ons mensenrechtenwerk zich richt op partijen of bedrijven waar Amnesty mogelijk invloed kan uitoefenen op het mensenrechtenbeleid en/of de mensenrechtenpraktijk van die partij via een aandeelhoudersvergadering, dan is het toegestaan te investeren in een beperkt aantal aandelen van die partij. Doelstelling is hierbij dus niet financieel rendement, maar invloed uitoefenen om mensenrechtenverbeteringen te realiseren.

Er worden tien (10) aandelen Royal Dutch Shell aangehouden om aanwezig te kunnen zijn op de algemene vergadering van aandeelhouders en daar het gevoerde mensenrechtenbeleid van deze onderneming aan de orde te stellen.
De aangehouden effecten zijn toegelaten tot de handel op de beurs.

7 Liquide middelen

	31 december 2021	31 december 2020
Deposito's	-	500.000
Spaartegoeden	3.260.672	1.060.023
Tegoeden op bankrekeningen op het secretariaat te Amsterdam	5.610.013	3.230.431
Tegoeden op bankrekeningen lokale Amnesty-groepen	229.504	289.487
Kasmiddelen op het secretariaat te Amsterdam	3.244	3.388
Kasmiddelen lokale Amnesty-groepen	13.078	14.126
	9.116.511	5.097.455

De spaartegoeden en tegoeden op bankrekeningen zijn direct opeisbaar, en worden aangehouden bij met name ASN Bank, Triodos Bank, ING Bank, Rabobank en Buckaroo.

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2021 € 7.000 niet vrij besteedbaar in verband met een afgegeven bankgarantie voor de huur van het kantoor van het Centre for International Justice.

8 Reserves

De stand van de reserves

	31 december 2021	31 december 2020
Continuïteitsreserve	10.000.000	9.490.000
Bestemmingsreserves	4.932.315	6.144.703
	14.932.315	15.634.703

De mutaties in de reserves:

8.1 Continuïteitsreserve

	31 december 2021	31 december 2020
Stand per 1 januari	9.490.000	9.490.000
Dotatie	510.000	-
Stand per 31 december	10.000.000	9.490.000

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Door de toevoeging van € 510.000 uit het resultaat van 2021 valt de omvang van de continuïteitsreserve precies middenin de gewenste bandbreedte, zoals berekend in de daarvoor door het bestuur vastgestelde berekeningsmethodiek.

De hoogte van de continuïteitsreserve blijft ook ruim binnen het maximum van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, zoals gesteld in de 'Handreiking Verantwoord Financieel Beheer'. Voor 2021 is dat een bedrag van € 22.121.220.

8.2 Bestemmingsreserves

	Stand 31-12-2020	Toevoegingen	Bestedingen	Stand 31-12-2021
Algemeen				
Nationale en internationale projecten algemeen	1.304.023	792.198	-	2.096.221
Internationale Organisatie				
Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat	3.493.558	2.250.000	3.493.558	2.250.000
Scoping & Research	-	30.000	-	30.000
Mensenrechtenbeleid				
Investeren in bedrijvenwerk	185.416	-	66.511	118.905
Gender en mensenrechten	88.945	-	66.410	22.535
Mobilisatie en Actie				
Lokale Amnesty-groepen	303.613	-	61.031	242.582
Diversiteit & Inclusie	13.984	-	13.984	-
Media en Politieke Zaken				
Vernieuwing Social Media	129.513	-	129.513	-
Werving Baten				
Innovatie Fondsenwerving	384.047	-	384.047	-
Ondersteuning				
(Im)materiële vaste activa	241.604	329.760	399.292	172.072
	6.144.703	3.401.958	4.614.346	4.932.315

Bestemmingsreserve Nationale en internationale projecten

Door het managementteam worden plannen ontwikkeld voor besteding van de in deze bestemmingsreserve aanwezige middelen. Deze plannen worden ter goedkeuring aan het Bestuur voorgelegd. Het is beleid om de in de bestemmingsreserves aanwezige middelen binnen twee jaar na verkrijging te besteden. Uit de resultaatbestemming van 2021 is een bedrag van € 792.198 aan de reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat

In Nederland moeten volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) tot 2020 de inkomsten uit nalatenschappen in de inkomsten worden verantwoord in het jaar van melding van de nalatenschap, op basis van een betrouwbare schatting van de uiteindelijke opbrengst. Het Internationaal Secretariaat hanteert als basis de International Financial Reporting Standards (IFRS). Hierin mogen de inkomsten uit nalatenschappen pas in de inkomsten worden verantwoord op het moment van daadwerkelijke uitkering.

Vanaf 2020 is de waardering van de nalatenschappen in Nederland gewijzigd, zodat de waardering van Amnesty Nederland de komende jaren steeds meer zal aansluiten bij die van het Internationaal Secretariaat. Naar aanleiding hiervan is met het Internationaal Secretariaat afgesproken dat de latente 'assessment'schuld van 62,5% die op de nog niet aan het Internationaal Secretariaat verantwoorde inkomsten rust, eind 2020 berekend op € 1.243.559, in 2021 zou worden afgedragen, waarmee dit deel van de reserve eind 2021 is komen te vervallen.

Daarmee blijft alleen de reservering met betrekking tot de reguliere bijdrage van de Nationale Postcode Loterij in deze reserve over. Volgens de RJ moet deze bijdrage verantwoord worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. Het Internationaal Secretariaat verantwoordt deze bijdrage in het jaar van daadwerkelijke uitbetaling. Hierop rust dus een latente 'assessment'-schuld van € 2.250.000 per eind 2021 (eind 2020 eveneens € 2.250.000).

Bestemmingsreserve Scoping & Research

Het Bestuur van Amnesty International afd. Nederland heeft in 2021 besloten tot vorming van deze bestemmingsreserve, die gevuld wordt uit de korting op de bijdrage aan het Internationaal Secretariaat (IS) die we ontvangen voor gebonden werving ten behoeve van programma's die worden uitgevoerd door het IS. Doel van deze reserve is extra middelen ter beschikking te kunnen stellen voor internationaal onderzoek. Voorwaarde is wel dat dit extra onderzoek past in de internationale strategie én toegevoegde waarde heeft voor de programma's of campagnes van Amnesty Nederland.

Bestemmingsreserve Investeren in bedrijvenwerk

Deze bestemmingsreserve is in 2018 gecreëerd om extra capaciteit in te zetten voor het programma "Investeren in mensenrechten" voor het werk op de pensioen- en verzekeringsconvenanten. In 2020 is een extra bedrag aan de reserve toegevoegd om ook in 2021, 2022 en 2023 voldoende middelen ter beschikking te hebben om het werk voort te zetten. Het convenantenwerk loopt tot het najaar van 2023. De bestemmingsreserve zal tegen die tijd (vrijwel) volledig besteed zijn.

Bestemmingsreserve Gender en mensenrechten

Deze bestemmingsreserve is in 2019 gecreëerd om extra middelen in te kunnen zetten voor het nieuwe mensenrechtenprogramma 'Gender en mensenrechten' in de periode 2019-2021. De middelen uit deze bestemmingsreserve worden aangewend voor inzet van een medewerker. Het resterende bedrag zal in 2022 aan ons werk op Gender en Mensenrechten besteed worden.

Bestemmingsreserve Lokale Amnesty-groepen

Deze bestemmingsreserve bestaat uit middelen die onder beheer van de lokale Amnesty-groepen staan.

Bestemmingsreserve Diversiteit & Inclusie

Onze activiteiten op het vlak van diversiteit en inclusie richten zich enerzijds op de werkorganisatie en anderzijds op het betrekken van jongeren met een diverse achtergrond bij Amnesty. In de werkorganisatie zijn activiteiten uitgevoerd ter bewustwording en verhoging van kennisniveau op dit vlak, waaronder diverse trainingssessies met medewerkers. In 2021 zijn middelen uit deze bestemmingsreserve voornamelijk aangewend voor training en advies ter voorbereiding op trainingssessies met medewerkers in 2022.

Bestemmingsreserve Vernieuwing Social Media

Deze bestemmingsreserve is gecreëerd in 2018 om onze social media-strategie te vernieuwen. Eind 2019 is besloten extra middelen aan deze bestemmingsreserve toe te voegen zodat dit werk twee jaar langer voortgezet kon worden. 2021 was het laatste jaar van dit project. De afgelopen jaren is gebleken hoe belangrijk het gebruik van social media is om nieuwe doelgroepen te bereiken en om acties en lobby te ondersteunen. Daarom is besloten om het team en de activiteiten structureel in te bedden in de organisatie.

Bestemmingsreserve Innovatie Fondsenwerving

De bestemmingsreserve Innovatie Fondsenwerving is medio 2018 gecreëerd voor extra inspanningen op het gebied van fondsenwerving. De investeringen concentreerden zich in 2018 en 2019 op het verhogen van het aantal te werven nieuwe leden via face-to-face marketing en het vergroten van de supporterbase. Vanaf 2020 worden deze middelen ingezet voor innovatie van onze fondsenwerving. In 2021 hebben we met deze middelen verbeteringen aangebracht in de data-architectuur van Amnesty, waardoor deze weer toekomstbestendig is. Daarnaast hebben we extra capaciteit in kunnen zetten op het gebied van databeheer en relatiemanagement.

Bestemmingsreserve (Im)materiële vaste activa

De bestemmingsreserve (Im)materiële vaste activa heeft tot doel de jaarlijkse afschrijvingslasten (exclusief de afschrijving over de aanschaf van het bedrijfspand) te dekken, om zo de impact hiervan op het resultaat te dempen. Opbouw vindt plaats door jaarlijks een bedrag ter grootte van de gemiddelde investeringen over de afgelopen 10 jaar toe te voegen.

Bestemming van saldo baten en lasten

Het bestuur heeft de bestemming van het saldo van de baten en lasten zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld.

9 Fondsen

	Stand 31 december 2020	Toevoegingen	Bestedingen	Stand 31 december 2021
Mensenrechtenbeleid				
Relief	44.182	3.620	11.623	36.179
Onderzoeksplaatsen Rusland	925	1.300	-	2.225
Bijdrage AI Polen en AI Hongarije	62.284	19.300	35.848	45.736
Hongarije (concert)	12.806	-	799	12.007
Alles onder controle?	-	19.600	19.600	-
Trans Health Workshop AI Hong Kong	-	7.000	7.000	-
MR-situatie Oeigoeren en Tibettanen in China	-	7.500	-	7.500
Masterclasses	-	89.748	68.164	21.584
Mensenrechteneducatie MBO	115.359	25.000	46.391	93.968
Future Generation Fund	-	52.367	-	52.367
HURICAP	207.620	-	29.016	178.604
Mobilisatie en Actie				
Urgent Actions	46.534	-	-	46.534
	489.710	225.435	218.441	496.704

Relief

Het bestemmingsfonds 'Relief' bevat middelen die zijn geworven om financiële noodhulp te kunnen bieden aan mensenrechtenactivisten die bedreigd worden. In 2021 heeft 'relief'-ondersteuning plaatsgevonden aan mensenrechtenactivisten uit Syrië, Bangladesh en Belarus. Dit betrof zaken zoals reis- & verblijfskosten, medische hulp en rechtshulp.

Onderzoeksplaatsen Rusland

In 2020 is €15.000 geworven voor een project in samenwerking met Russische partnerorganisaties. Het gaat om een pilot gericht op het creëren van onderzoeksplaatsen bij Russische ngo's die verschillende resultaten moet opleveren: concrete onderzoeksresultaten ten behoeve van een verbetering van de mensenrechtensituatie in Rusland; werkervaring en daarmee behoud van getalenteerde advocaten/professionals voor de mensenrechten-sector; basis voor samenwerking met NL studenten/universiteiten. De bedoeling was het resterende geld in 2022 uit te geven, maar dit is door de huidige situatie in Rusland onzeker geworden.

Bijdrage AI Polen en AI Hongarije

Dit bestemmingsfonds is gecreëerd ter ondersteuning van het werk van AI Polen en AI Hongarije. De middelen zijn aangewend voor mensenrechteneducatie, activisme en het ontwikkelen van een fair trial manual. In 2022 wordt het ingezet voor capaciteitsopbouw voor strategische communicatie (Hongarije) en werk op het gebied van LGBTI activisme (Polen).

Hongarije (concert)

Op 11 december 2019 heeft een benefietconcert van het Concertgebouworkest, twee solisten en dirigent Ivan Fisher van het Budapest Festival Orchestra een donatie van € 21.500 opgeleverd voor steun voor het werk van Amnesty International in Hongarije. Dit is deels aangewend, de resterende middelen worden ook ter beschikking gesteld van Amnesty International in Hongarije op basis van concrete projectplannen.

Alles onder controle?

Dit betreft een donatie van de Stichting Democratie en Media voor een onderzoek naar Surveillance van Protest. Het geld is in 2021 besteed.

Trans Health Workshop AI Hong Kong

Dit betreft een bijdrage voor activiteiten in samenwerking met ons kantoor in Hong Kong. Deze middelen zijn in 2021 besteed.

MR-situatie Oeigoeren en Tibettanen in China

In 2021 is een donatie ontvangen van de Stichting voor Centraal-Aziatisch Onderzoek, welke ten goede moet komen aan lopend onderzoek, lobby en campagnevoering voor verbetering van de mensenrechtensituatie van etnische bevolkingsgroepen in de Chinese grensregio's Xinjiang en Tibet. In 2022 zijn uitgaven gepland voor deze doelen.

Masterclasses

De ASN Foundation stelt jaarlijks middelen beschikbaar voor het organiseren van masterclasses over mensenrechten voor HBO- en WO-studenten. In 2021 zijn de masterclasses vanwege de corona-epidemie grotendeels online aangeboden. Deze werden goed bezocht. Er zijn bijna duizend studenten bereikt.

Mensenrechteneducatie MBO

Sinds 2017 worden er ieder jaar fondsen geworven voor het project "mensenrechteneducatie MBO" waarbij ieder jaar workshops over mensenrechten verzorgd worden voor MBO-studenten. In 2021 werden hier middelen voor gedoneerd door particuliere donateurs. Naast andere projectactiviteiten zijn er in 2021 117 peerworkshops gehouden waaraan 1.947 studenten deelnamen.

Future Generation Fund

Dit betreffen fondsen die in 2021 onder de Amnesty-achterban (major donors) geworven zijn ten behoeve van ons educatiewerk. We willen deze ondermeer aanwenden om de continuïteit van de masterclasses en het MBO-project te garanderen.

Human Rights Capacity Building Programme (HURICAP)

Vanuit het HURICAP-programma wordt training verzorgd in het monitoren, documenteren en rapporteren van mensenrechtenschendingen. Monitors in Afrika en het Midden-Oosten worden opgeleid in verschillende onderzoekstechnieken. In 2021 is er slechts een beperkte onttrekking geweest uit dit fonds, omdat vanwege de corona-epidemie reizen niet mogelijk was en geplande activiteiten geen doorgang konden vinden.

Urgent Actions

Eind 2018 zijn er middelen voor urgent actions beschikbaar gesteld uit een nalatenschap. Deze zullen worden aangewend voor het breder uitzetten van urgent actions op social media en indien nodig aan technische verbeteringen van onderliggende systemen.

10 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31 december 2021	31 december 2020
Crediteuren	882.508	636.728
Belastingen en sociale premies	194.494	194.429
Vakantiegeld en vakantiedagen inclusief sociale lasten	845.976	792.254
Nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat	1.151.337	1.227.681
Vooruitontvangen subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	395.760	143.934
Vooruitontvangen projectbijdragen	2.496.360	844.624
Aangegane verplichtingen met HURICAP-partners	128.889	-
Te betalen interest	9.616	181
Schulden aan Amnesty-secties, -structuren en groepen	9.955	30.193
Overige schulden	157.035	228.752
	6.271.930	4.098.776

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan één jaar verantwoord.

Onder de nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat is opgenomen het nog te betalen bedrag aan verplichte jaarlijkse bijdrage, doordat de over 2021 verschuldigde bijdrage aan het Internationaal Secretariaat hoger uitkomt dan het in 2021 betaalde voorschot, met name door de hoger dan begrote baten van particulieren.

De vooruitontvangen subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreft voor € 283.911 ontvangen, nog te besteden subsidie in het kader van het programma Power of Voices. Dit betreft het partnerschap met Pax, ABAAD en Defend Defenders dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de periode van 2021 t/m 2025. Het saldo eind 2020 betrof ontvangen subsidie inzake het eveneens door het Ministerie van Buitenlandse Zaken gefinancierde programma Samenspraak & Tegenspraak 2016-2020. Van dit saldo is een bedrag van € 32.085 gebruikt voor het dekken van personeelskosten in het kader van het afronden van dit programma in het eerste kwartaal van 2021. Het daarna resterende saldo van € 111.849 wordt in 2022 aan het Ministerie geretourneerd.

Onder vooruitontvangen projectbijdragen zijn opgenomen de ontvangen, nog te besteden projectbijdragen van de Nationale Postcode Loterij en Adessium. Van de Nationale Postcode Loterij hebben we in 2021 een extra projectbijdrage van € 2.583.000 ontvangen voor het project "Watching Big Brother, Amnesty's Algorithm Accountability Lab, een antwoord op de automatisering van ongelijkheid". Hiervan is eind 2021 nog een bedrag van € 2.246.360 te besteden.

Van Adessium hebben we eind 2021 voor in totaal € 250.000 ontvangen voor de projecten "Predictive Policing" en "Seksueel Geweld", die zullen worden uitgevoerd van 2022 tot en met 2024.

De aangegane verplichtingen met Huricap-partners hebben betrekking op projecten die worden uitgevoerd met de subsidie die van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is ontvangen voor educatieve mensenrechtenprojecten in Afrika in het kader van het programma Power of Voices.

Het onder Overige schulden en overlopende passiva opgenomen saldo heeft voornamelijk betrekking op nog te betalen kosten (€ 120.700, 2020: € 128.669).

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Verhuur kantoorruimte en doorbelasting verleende diensten aan huurders

Amnesty verhuurt een deel van het kantoorpand aan de Keizersgracht aan een achttal huurders, te weten St. Movies that Matter, St. Dance 4 Life, St. Choice for Youth and Sexuality, Respect Education Foundation, St. Humanity in Action, St. Johannes Wier en St. Granate. Aan deze huurders wordt ook een bedrag voor verleende diensten (zoals schoonmaak en beveiliging) in rekening gebracht.

Daarnaast wordt een deel van het kantoorpand in Den Haag onderverhuurd aan het Open Society Institute. De opbrengst hiervan komt ten gunste aan het Internationaal Secretariaat.

De totale opbrengst aan huur en doorberekende diensten voor 2022 bedraagt € 200.290, waarvan € 8.071 ten gunste komt van het Internationaal Secretariaat. De huurovereenkomsten hebben een looptijd variërend van één tot twee jaar.

Niet in de balans opgenomen vorderingen uit nalatenschappen

Op 31 december 2021 is er voor 55 van de in 2020 en 2021 gemelde erfenissen en percentagelegaten nog geen akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen, en derhalve ook geen vordering opgenomen. Voor 14 van deze dossiers is in 2021 een voorschot ontvangen van in totaal € 1.290.250, dat in de baten is verantwoord.

Na 31 december 2021 tot het moment van opmaken van de jaarrekening is er voor drie in 2020 en 2021 gemelde erfenissen en percentagelegaten een akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen en voor twee dossiers een voorschot. De bate die hieruit voortvloeit bedraagt € 148.382. Deze zal in 2022 in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Vruchtgebruik en tweetrapsmakingen nalatenschappen

Nalatenschappen waarop een vruchtgebruik door derden rust worden in de meeste gevallen pas opgenomen in de baten in het jaar waarin dat vruchtgebruik eindigt. Nalatenschappen met een zogenaamde tweetrapsmaking worden in alle gevallen pas opgenomen in de baten in het jaar dat de gelden aan ons toekomen. Uit hoofde hiervan had Amnesty International eind 2021 een uitgesteld recht van € 730.345 in vijf vruchtgebruikdossiers en van € 544.903 in elf dossiers waar sprake is van een tweetrapsmaking.

Hiernaast zijn er vier nalatenschappen onder vruchtgebruik die onder de regels van de RJ 650 wel gewaardeerd dienen te worden. De 'geamortiseerde' waarde van deze dossiers is opgenomen onder de vordering uit nalatenschappen.

Lease-overeenkomst LED-verlichting

In het kader van de verduurzaming van het kantoorpand is Amnesty met Wiar een lease-overeenkomst aangegaan voor het leveren van LEDverlichting. De overeenkomst loopt van 1 augustus 2020 tot 1 juli 2026. De leasekosten per kwartaal bedragen € 2.722. De kosten voor 2022 komen daarmee uit op € 11.490.

Huurcontract kantoor Amnesty International Centre for International Justice

Voor de huisvesting van het Centre for International Justice (Den Haag) wordt kantoorruimte gehuurd. Het totaalbedrag voor 2022 zal circa € 32.665 bedragen. Het huurcontract van het Centre for International Justice is opzegbaar per 31 mei 2022. De kosten van deze huurovereenkomst worden doorbelast aan het Internationaal Secretariaat.

Afgegeven bankgaranties

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2021 € 7.000 niet vrij besteedbaar in verband met een afgegeven bankgarantie voor de huur van het kantoor van het Centre for International Justice.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

11 Baten van particulieren

	2021	Begroting 2021	2020
Bijdragen van leden	17.235.247	16.650.000	16.352.356
Donaties van overige particulieren	887.519	715.000	728.331
Bijdragen van en via Amnesty-groepen	90.002	180.000	69.521
Landelijke collecte	665.492	600.000	920.797
Evenementen	8.902	50.000	4.521
Nalatenschappen	4.617.902	3.100.000	3.441.275
Totaal baten van particulieren	23.505.064	21.295.000	21.516.801

De bijdragen van leden (€ 17,24 miljoen) kwamen in 2021 hoger uit dan begroot, doordat we veel meer nieuwe leden konden werven dan verwacht. We konden onze inspanningen op het gebied van online ledenwerving verder verhogen, en daarnaast was de huis-aan-huis ledenwerving succesvol. Ook de extra giftverzoeken, gericht aan onze leden, hebben het beter gedaan dan vooraf verwacht en de uitstroom van leden bleek lager dan begroot. Onze leden zijn bijzonder loyaal aan Amnesty, en we spannen ons ook extra in om hen goed te blijven informeren over ons werk.

De donaties van overige particulieren (€ 887 duizend) waren hoger dan begroot, en ook hoger dan in 2020. Wat de oorzaak hiervan is, is moeilijk te achterhalen, omdat deze giften meestal spontaan binnenkomen. Een groot deel wordt in de maand december ontvangen.

Onder 'bijdragen van en via Amnesty-groepen' zijn de door en via Amnesty-groepen geworven inkomsten opgenomen. Deze zijn veel lager uitgevallen dan begroot, omdat ook dit jaar veel activiteiten geen doorgang konden vinden in verband met de coronapandemie.

Met de landelijke collecte is in 2021 € 665 duizend opgehaald. Dit is meer dan begroot, maar wel zo'n € 300 duizend lager dan in 2020. Dit komt omdat we in februari 2021, op basis van de toen geldende coronamaatregelen, hebben besloten geen huis-aan-huis collecte te organiseren. De opbrengst van 2021 is daarmee vrijwel geheel via een online collecte gerealiseerd, wat een onverwacht goed resultaat is gezien de eerdere opbrengsten van de online collecte.

Amnesty ontving in 2021 € 4,62 miljoen aan inkomsten uit nalatenschappen. Dit is een stuk hoger dan in 2020, en ook ruim een miljoen euro hoger dan het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar.

12 Baten van bedrijven

	2021	Begroting 2021	2020
Baten van bedrijven	174.330	150.000	216.063
	174.330	150.000	216.063

De inkomsten van bedrijven vielen in 2021 iets hoger uit dan begroot, maar blijven op het geheel van inkomsten heel beperkt.

13 Baten van loterijorganisaties

	2021	Begroting 2021	2020
Nationale Postcode Loterij - reguliere bijdrage	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Protect Civilians	-	-	115.576
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Code Yellow	800.179	800.000	651.500
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Watching Big Brother	336.640	404.000	-
	4.736.819	4.804.000	4.367.076

In 2021 ontving Amnesty Nederland € 3,6 miljoen van de Nationale Postcode Loterij als reguliere bijdrage. Daarnaast kende de Nationale Postcode Loterij in 2018 een bedrag toe van € 2.318.000 voor het meerjarige project Code Yellow en in 2021 een bedrag van € 2.583.000 voor het project Watching Big Brother. Beide projecten worden in samenwerking met het Internationaal Secretariaat van Amnesty International uitgevoerd. De hierboven verantwoorde inkomsten betreffen het deel van de bijdrage dat in 2021 werd besteed. Code Yellow is in 2021 afgerond.

14 Baten van subsidies van Overheden

	2021	Begroting 2021	2020
Subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	843.147	1.127.000	729.318
	843.147	1.127.000	729.318

De verantwoorde subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreft het ontvangen én bestede deel van de subsidie in het kader van het programma Power of Voices. Dit betreft grotendeels het partnerschap met Pax, ABAAD en Defend Defenders dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de periode van 2021 t/m 2025. Door de corona-epidemie zijn de bestedingen achtergebleven bij de begroting, veel activiteiten en daaraan gerelateerde reizen konden geen doorgang vinden.

15 Baten van andere organisaties zonder winststreven

	2021	Begroting 2021	2020
Baten van andere organisaties zonder winststreven	346.881	160.000	264.999
	346.881	160.000	264.999

De inkomsten van andere organisaties zonder winststreven bevatten de inkomsten van stichtingen, fondsen en instellingen. Het verschil tussen begroting en realisatie kan worden verklaard doordat in de begroting alleen inkomsten worden opgenomen die al formeel zijn toegekend. Gedurende 2021 zijn additionele inkomsten van fondsen en stichtingen gerealiseerd.

16 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

16.1 Resultaat merchandising

	2021	Begroting 2021	2020
Netto omzet	617.280	500.000	529.454
Kostprijs	463.985-	410.000-	438.883-
Bruto winst	153.295	90.000	90.571
Inkomsten uit royalties, licenties e.d.	29.182	20.000	31.167
Baten uit merchandising	182.477	110.000	121.738

De omzet uit merchandising is in 2021 met 16% gestegen en bedraagt € 618 duizend. Omdat daarnaast scherp is gelet op de marges en kosten, is de totale opbrengst van merchandising in 2021 ook sterk gestegen t.o.v. 2020.

16.2 Avondje Gerechtigheid

	2021	Begroting 2021	2020
Omzet Avondje Gerechtigheid	126.259	-	-
Kosten Avondje Gerechtigheid	139.786-	-	-
	13.527-	-	-

Als een van de resultaten van het innovatietraject is Amnesty in 2021 gestart met een nieuwe fondsenwervende activiteit. Onder de noemer Avondje Gerechtigheid verkochten we thematische maaltijdboxen. In totaal wisten we 1.300 Oeigoerse maaltijdboxen te verkopen. De activiteit werd hoog gewaardeerd door de deelnemers en wordt in 2022 herhaald.

In de kosten zit voor een deel een investering voor komende jaren begrepen, waarmee deze activiteit naar verwachting in de toekomst wel tot een positief financieel resultaat zal leiden.

16.3 Baten uit Wordt Vervolgd

	2021	Begroting 2021	2020
Netto-inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd	38.438	25.000	40.646
Abonnementen Wordt Vervolgd	96	-	28
	38.534	25.000	40.674

De inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd waren conservatief begroot en zijn in de praktijk gunstiger uitgevallen.

16.4 Opbrengsten uit verhuur en doorberekende kosten

	2021	Begroting 2021	2020
Opbrengsten uit verhuur	76.766	140.000	79.302
Opbrengsten uit doorberekende diensten	63.881	16.000	13.533
Opbrengsten uit doorberekende personeelskosten	58.500	74.000	58.500
	199.147	230.000	151.335

Onder opbrengsten uit verhuur worden verantwoord de huurtermijnen van de verhuur van een deel van het kantoorpand van Amnesty aan een aantal andere ngo's.

De opbrengsten uit doorberekende bureaunkosten betreffen de aan de huurders gefactureerde vergoeding in de kosten van het gebruik maken van de algemene faciliteiten.

De doorberekende personeelskosten betreffen de doorberekening van een deel van de kosten van de inzet van medewerkers van de afdeling Interne Organisatie ten behoeve van de Stichting Movies that Matter.

16.5 Overige baten met tegenprestatie

	2021	Begroting 2021	2020
Overige baten als gevolg van tegenprestatie	20.439		
	20.439	-	-

In 2021 heeft Amnesty 5000 collectebussen verkocht aan de Dienstenorganisatie Protestantse Kerk.

17 Overige baten

	2021	Begroting 2021	2020
Overige baten	-	-	161
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>161</u>

18 Internationale organisatie

	2021	Begroting 2021	2020
Bijdrage internationale organisatie	12.257.336	10.770.000	10.523.807
Internationaal beleidsadvies	157.716	163.000	171.560
Overige kosten internationaal	79.014	90.000	70.169
Totaal Internationale organisatie	<u>12.494.066</u>	<u>11.023.000</u>	<u>10.765.536</u>

De bijdrage aan de internationale organisatie bestaat uit een binnen de Amnesty-beweging overeengekomen afdracht die wordt berekend op basis van de geworven baten, onder aftrek van de kosten fondsenwerving en overheadkosten. Plus eventueel een additionele bijdrage toegekend door Amnesty Nederland naar aanleiding van een verzoek daartoe door het Internationaal Secretariaat. In verband met de in 2020 aangepaste wijziging in de methode van waardering van nalatenschappen is de eind 2020 resterende 'latente' schuld aan het Internationale Secretariaat van € 1.243.559 met betrekking tot niet afgerekende opbrengsten uit nalatenschappen in 2021 in zijn geheel voldaan. Dit bedrag stond hiervoor gereserveerd in de bestemmingsreserve Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat. Hiermee was in de begroting rekening gehouden. Dat de afdracht € 1.487.336 hoger is dan begroot komt met name door de fors hogere opbrengsten uit baten van particulieren, waarover per saldo 62,5% wordt afgedragen aan het Internationaal Secretariaat.

19 Mensenrechtenbeleid

	2021	Begroting 2021	2020
Mensenrechtenprogramma's			
Strategische landen en Rechtsstatelijkheid	602.675	675.000	748.726
Investeren in mensenrechten	477.429	511.000	369.661
Mensenrechten in Nederland	496.848	500.000	435.875
Migratie	218.254	220.000	238.847
	1.795.206	1.906.000	1.793.109
Mensenrechteneducatie in Nederland	544.372	674.000	545.137
Internationale projecten			
Human Rights Capacity building (HURICAP)	1.126.850	1.394.000	954.013
Police and Human Rights Programme	228.617	240.000	135.352
	1.355.467	1.634.000	1.089.365
Overige programma's			
Relief	11.623	20.000	17.186
Pride Fonds	-	-	8.146
Protect Civilians	-	-	115.192
Code Yellow	800.179	800.000	651.500
Watching Big Brother	353.745	427.000	-
	1.165.547	1.247.000	792.024
Mensenrechtenbeleid overig	264.608	394.000	285.784
Totaal Mensenrechtenbeleid	5.125.200	5.855.000	4.505.419

Aan de mensenrechtenprogramma's en internationale projecten werd in 2021 minder uitgegeven dan begroot vanwege de beperkingen die golden rond het organiseren van publieksbijeenkomsten en reisbewegingen in verband met de corona-epidemie.

20 Mobilisatie en Actie

	2021	Begroting 2021	2020
Campagnes en Acties	1.391.473	1.474.000	1.419.135
Versterking Amnesty-beweging in Nederland	1.123.071	1.291.000	1.039.845
Mobilisatie en Actie Zichtbaarheid	340.120	526.000	421.169
	2.854.664	3.291.000	2.880.149

In 2021 voerden we o.a. actie rond de campagnes #Let'sTalkAboutYES, Write for Rights en de campagne voor drie Poolse lhbtq+-activisten. Naar aanleiding van de corona-epidemie moesten acties en evenementen wederom omgevormd worden naar online activiteiten, waardoor enige onderbesteding heeft plaatsgevonden.

Ook aan 'versterking Amnesty-beweging in Nederland' werd in 2021 minder besteed dan begroot in verband met de corona-epidemie en activiteiten die geen doorgang konden vinden.

Op de post 'Mobilisatie en Actie Zichtbaarheid' is in 2021 onderbesteed ten opzichte van de begroting. Een deel van deze post wordt ingezet voor onderwerpen die naar boven komen in de actualiteit. Daarbij was in 2021 minder vaak reden om een investering vanuit het zichtbaarheidsbudget te doen. Daarnaast is minder uitgegeven vanuit dit budget voor de collecte, aangezien deze in 2021 geheel online moest plaatsvinden door corona.

21 Media en Politieke Zaken

	2021	Begroting 2021	2020
Politieke Zaken	376.562	390.000	343.363
Publiekscommunicatie			
Voorlichting	2.210.182	2.312.000	2.149.684
Movies that Matter	302.518	307.000	300.027
	2.512.700	2.619.000	2.449.711
Media en Politieke Zaken algemeen	83.094	115.000	45.930
Totaal Media en Politieke Zaken	2.972.356	3.124.000	2.839.004

Ons media- en lobbywerk richt zich op het steun verwerven voor Amnesty's aanbevelingen en oproepen betreffende mensenrechten bij het Nederlandse publiek en de politiek, door middel van mediawoordvoering, externe communicatie en politieke lobby.

Dat uitgaven dit jaar lager waren dan gepland lag voor een belangrijk deel aan lagere personeelsuitgaven, onder andere door het vertrek van een collega die niet meteen vervangen kon worden. Door de coronacrisis konden er minder bijeenkomsten georganiseerd worden en waren er minder onverwachte initiatieven, waardoor het algemene budget voor onvoorziene zaken en innovatie onderbesteed bleef.

Kengetallen

	2021	Begroting 2021	2020
Bestedingspercentage 1 - t.o.v. baten			
Besteed aan de doelstelling	23.446.286	23.293.000	20.990.108
Som van de baten	30.033.311	27.901.000	27.408.165
Bestedingspercentage	78,1%	83,5%	76,6%
Bestedingspercentage 2 - t.o.v. lasten			
Besteed aan de doelstelling	23.446.286	23.293.000	20.990.108
Som van de lasten	30.654.191	30.626.000	27.913.423
Bestedingspercentage	76,5%	76,1%	75,2%

22 Wervingskosten

	2021	Begroting 2021	2020
Fondsenwerving particulieren	3.389.869	3.410.000	3.357.996
Major donors & Partnerships	604.710	588.000	338.054
Collecte & Evenementen	437.603	500.000	604.198
Merchandising	115.294	119.000	111.711
Nalatenschappen	264.093	271.000	205.318
Welkomstpakketten en verhuisservice	76.060	47.000	58.513
Acties van derden	99.056	110.000	114.981
Innovatie	487.702	473.000	483.113
Marketing algemeen	538.318	544.000	501.299
Totaal Wervingskosten	6.012.705	6.062.000	5.775.183

De bestedingen aan fondsenwerving zijn in 2021 ruim €200 duizend hoger dan in 2020. Dit wordt verklaard door de extra investeringen op het gebied van fondsenwerving waartoe is besloten om ons portfolio aan fondsenwervende activiteiten te diversifiëren. Het doel hiervan is een gebalanceerde en toekomstbestendige mix aan inkomsten voor Amnesty op te bouwen.

Kengetal

Kostenpercentage werving

	2021	Begroting 2021	2020
Som van de geworven baten	29.606.241	27.536.000	27.094.257
Wervingskosten	6.012.705	6.062.000	5.775.183
	20,3%	22,0%	21,3%

De afname van het kostenpercentage 'werving' ten opzichte van de begroting 2021 en ten opzichte van 2020 is te verklaren doordat de kosten voor fondsenwerving beperkt stegen, maar dat de groei aan inkomsten veel groter was, met name door de extra gegenereerde opbrengsten uit baten van particulieren.

23 Beheer en Administratie

	2021	Begroting 2021	2020
Kosten Beheer en Administratie	1.195.200	1.271.000	1.148.132
Totaal Beheer en Administratie	1.195.200	1.271.000	1.148.132

De toerekening aan 'Kosten Beheer en Administratie' is gedaan conform de daarvoor geldende richtlijn van Goede Doelen Nederland.

Kengetal

	2021	Begroting 2021	2020
Percentage kosten Beheer en Administratie			
Kosten Beheer en Administratie	1.195.200	1.271.000	1.148.132
Som van de lasten	30.654.191	30.626.000	27.913.423
	3,9%	4,2%	4,1%

24 Saldo financiële baten en lasten

	2021	Begroting 2021	2020
Rentebaten	5.130	5.000	5.534
Rentelasten	31.591-	6.000-	853-
Dividend	3.005	45.000	45.006
Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	51.033-	25.000-	26.020-
Kosten van beleggingen	25-	-	20-
	74.514-	19.000	23.647

De rentebaten betreffen grotendeels de rente over de deposito's bij de Triodos Bank.

De rentelasten worden veroorzaakt door het feit dat alle banken boven een bepaald, per bank verschillend saldo, rente in rekening brengen. Amnesty probeert het betalen van rente zoveel mogelijk te beperken door optimaal gebruik te maken van de rentevrije bedragen van de verschillende banken, die echter steeds verder beperkt worden.

Van Wouthoud B.V., waarvan Amnesty eind 2017 20% van het aandelenkapitaal geschonken kreeg, werd in 2021 een bedrag van € 3.000 aan dividend ontvangen.

Het totale belang van Amnesty in Wouthoud B.V. daalde in 2021 met een bedrag van € 51.080 in waarde.

Toe te rekenen organisatiekosten

De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingskosten maken onderdeel uit van de in de staat van baten en lasten opgenomen kosten van de hoofdgroepen Besteed aan de doelstelling (Internationale organisatie, Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie en Actie en Media en Politieke zaken), Wervingskosten en Kosten beheer en administratie, en worden over deze hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Zie ook de toelichting onder 'toelichting lastenverdeling'.

	2021	Begroting 2021	2020
<i>Personeelskosten</i>			
Salarissen	6.172.928	6.119.000	5.618.226
Sociale lasten	1.056.464	1.083.000	996.115
Pensioenkosten	1.082.375	1.126.000	966.877
Extern personeel / mobiliteit/ziektevervang	397.977	608.000	432.519
Woon-werk reiskosten	34.925	70.000	48.632
Duurzame inzetbaarheid	145.789	140.000	73.710
Wervingskosten	29.870	15.000	8.965
Overig	120.143	148.000	105.469
Doorberekende personeelskosten aan derden	82.084-	79.000-	74.142-
	8.958.387	9.230.000	8.176.371

De personeelskosten zijn 3% lager uitgevallen dan begroot voor 2021. Dit komt met name doordat er minder is uitgegeven aan extern personeel en mobiliteit/ziektevervang.

Vanwege het thuiswerken is er nog minder uitgegeven aan reiskosten woon-werk dan voorzien in de al flink naar beneden bijgestelde begroting.

De post Duurzame inzetbaarheid sluit krap boven begroting. Hierin zijn onder andere opgenomen de voorbereidingen op projectmatig werken vanaf 2022, de trainingen rondom Theory of Change en de trainingen Morele Oordeelsvorming.

De wervingskosten bedragen in 2021 € 30 duizend, ruim hoger dan begroot. Dit komt met name door de kosten van de moeizame wervina van een nieuwe Business Controller in het najaar.

	2021	Begroting 2021	2020
Huisvestingskosten			
Onderhoud	53.688	30.000	28.316
Schoonmaak	96.621	115.000	97.867
Energie	63.526	70.000	54.369
Grondlasten, onroerendgoedbelasting etc.	37.021	30.000	30.406
Beveiliging	42.687	33.000	40.246
	293.543	278.000	251.204

De onderhoudskosten zijn ruim € 20 duizend hoger dan begroot vanwege aanpassingen aan het pand. Als na-effect van de verbouwing moest er nog wat extra onderhoud gepleegd worden aan o.a. de receptie, het alarmsysteem, de toegangsdeur en de verlichting in de kantine.

De schoonmaakkosten zijn ongeveer € 18 duizend lager dan begroot. Op basis van een aanbesteding is er een contract afgesloten met een ander schoonmaakbedrijf.

De kosten voor beveiliging zijn bijna € 10 duizend hoger dan begroot. Vanwege de gespannen situatie in de Nederlandse samenleving ontkwam ook Amnesty niet aan het opschalen van de veiligheidsmaatregelen, met name op publieke bijeenkomsten als Write4Rights. Daarnaast zijn in 2021, naast de sluitrondes, ook de openingsrondes van het pand geheel overgedragen aan Securitas.

	2021	Begroting 2021	2020
Kantoor- en algemene kosten			
Bureaunkosten	823.612	921.000	838.604
Bestuurskosten	3.435	5.000	17.806
Ledenraad	3.705	5.000	3.145
Overige kosten werkorganisatie	320.569	279.000	246.249
	1.151.321	1.210.000	1.105.804
Afschrijving			
Afschrijving gebouwen	366.554	372.000	335.662
Afschrijving kantoorinventaris	68.550	76.000	38.590
Afschrijving computerapparatuur	93.879	113.000	99.498
Afschrijving CRM-systeem	19.761		75.086
Totaal afschrijving	548.744	561.000	548.836
Totaal toe te rekenen organisatiekosten	10.951.995	11.279.000	10.082.215

Nadere specificatie kantoor- en algemene kosten

	2021	Begroting 2021	2020
Bureaunkosten			
Telefonie	44.840	56.000	49.935
Verzendkosten	28.331	85.000	50.584
Reproductie	12.770	20.000	15.065
Kantoorartikelen	2.975	7.000	2.748
Huishouding / lunch	27.010	95.000	107.657
Huur kantoormeubilair	-	-	4.172
Informatie Technologie	707.686	658.000	608.443
	823.612	921.000	838.604

De post Telefonie laat een besparing zien vanwege de overgang naar bellen via Microsoft Teams.

De verzendkosten komen ruim onder begroting uit en zijn ook fors lager dan in 2020. Vanwege het thuiswerken wordt er veel minder post verstuurd, maar ook de doorbelasting van de verzendkosten naar de betreffende afdelingen en teams gebeurt veel beter, waardoor de verzendkosten op de juiste plek worden verantwoord.

De kosten van huishouding / lunch vallen een stuk lager uit dan begroot. Als gevolg van het thuiswerken werd er geen lunchfaciliteit aangeboden, en ook op de overige kosten voor huishouding werd aanzienlijk bespaard.

De kosten van Informatie Technologie liggen ook hoger dan begroot door hogere uitgaven aan licenties en onderhoud (+ € 22 duizend) en hogere kosten van de uitbesteding van de IT-helpdesk en van werkplekbeheer aan een externe partij (+ € 61.000). In de begroting voor de komende jaren zal structureel meer geld worden gereserveerd voor het op peil houden van het niveau en de beveiliging van onze Informatie Technologie-omgeving.

	2021	Begroting 2021	2020
Bestuur	3.435	5.000	17.806
Ledenraad	3.705	5.000	3.145

De Bestuurs- en Ledenraadbijeenkomsten vonden overwegend online plaats in verband met de corona-epidemie, wat leidde tot een onderbesteding. De kosten voor het Bestuur waren in 2020 fors hoger door niet-begrote kosten voor de werving van een nieuwe voorzitter.

	2021	Begroting 2021	2020
Overige kosten werkorganisatie			
Declaraties dienstreizen	628	3.000	971
Documentatie- en informatiemateriaal	3.767	7.000	3.894
Accountantskosten	56.905	60.000	57.491
Advies- en verenigingskosten	177.625	100.000	96.858
Ondernemingsraad	1.596	9.000	131
Bankkosten	34.642	40.000	35.480
Verzekeringskosten	43.004	50.000	42.943
Overige secretariaatskosten	2.402	10.000	8.481
	320.569	279.000	246.249
Totaal kantoor- en algemene kosten	1.151.321	1.210.000	1.105.804

De advies- en verenigingskosten zijn fors hoger uitgevallen vanwege de inhuur van een adviesbureau voor de begeleiding van het ontwikkelen van een nieuwe meerjarenstrategie en de inhaalslag die plaatsvond in verband met de implementatie van het integriteitsbeleid, waarvoor alle medewerkers een training morele oordeelsvorming volgden. Daarnaast waren er coachingsessies voor het MT en is er een start gemaakt met het vervolg van het traject Diversiteit & Inclusie.

Personeelsbestand

In 2021 was er een gemiddelde formatie van 103,4 FTE aan betaalde medewerkers aan het werk voor Amnesty Nederland (in loondienst, gedetacheerd of ingehuurd).

Gedurende het boekjaar 2021 bedroeg het gemiddeld aantal medewerkers in loondienst 96,7 FTE, als volgt verdeeld over de organisatorische eenheden:

	2021	2020
Directie & Staf	3,9	4,1
Media & Politieke Zaken	17,0	15,5
Mobilisatie & Actie	15,0	14,6
Fondsenwerving & Marketing	22,0	21,0
Mensenrechtenbeleid	26,2	22,6
Interne Organisatie	12,6	12,1
Totaal gemiddeld aantal FTE in loondienst	96,7	90,0

Naast de medewerkers met een dienstverband in 2021 was er 6,7 FTE aan gedetacheerde medewerkers of medewerkers die op freelancebasis werkzaamheden voor Amnesty Nederland verrichtten (2020: 7,8 FTE).

Al onze medewerkers waren werkzaam in Nederland.

Bezoldiging van de directie

Naam Functie	D.H. Oudshoorn DIRECTEUR	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	ONBEPaald	
Uren	40	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1 - 31/12	
Bezoldiging (€)		
Jaarinkomen		
<i>Brutoloon / salaris</i>	122.766	
<i>Vakantiegeld</i>	9.821	
<i>Vaste eindejaarsuitkering</i>	-	
<i>Niet opgenomen vakantiedagen</i>	-	
Totaal jaarinkomen	132.587	
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-	
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	17.726	
Overige beloningen op termijn	-	
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	
Totaal 2021	150.313	
Totaal 2020	142.211	

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft in 2021 met € 132.587 binnen het maximum van € 140.780 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling 'Beloning directeuren van goededoelenorganisaties'. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen / bijtellingen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven met € 150.313 binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 209.000 per jaar.

Zie voor een toelichting op de directiebezoldiging hoofdstuk 6 in het jaarverslag.

Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Overzicht gebonden inkomsten

Bestemming	Begrepen in inkomstencategorie								Totaal 2021	Begroting 2021	Totaal 2020
	Bijdragen van leden	Donaties van overige particulieren	Bijdragen van en via groepen	Nalaten- schappen	Baten van bedrijven	Bijdrage Nationale Postcode Loterij	Subsidies van Overheden	Baten van instellingen			
HURICAP - Min. van Buitenlandse Zaken	-	-	-	-	-	-	843.147	-	843.147	1.127.000	729.318
HURICAP - overige donoren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150.765
Totaal Huricap	-	-	-	-	-	-	843.147	-	843.147	1.127.000	880.083
Relief	570	900	1.650	-	-	-	-	500	3.620	-	6.593
Pride	615	-	-	-	-	-	-	-	615	-	775
Proceswaarneming	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	800
Mensen zonder verblijfsrecht 2018	-	-	-	-	-	-	-	44.444	44.444	60.000	47.826
Mensenrechteneducatie MBO	-	25.000	-	-	-	-	-	-	25.000	-	29.900
Saudi Arabië	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
Bijdrage AI Hongarije	150	-	-	-	-	-	-	9.500	9.650	-	5.585
Bijdrage AI Polen	150	-	-	-	-	-	-	9.500	9.650	-	-
Hongarije concert	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.483
Masterclasses	-	-	-	-	89.748	-	-	-	89.748	85.000	111.398
Institute for Peace and Democracy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.390
Onderzoeksplaatsen Rusland	1.300	-	-	-	-	-	-	-	1.300	-	16.500
Alles onder controle? Mensenrechten in protest	-	-	-	-	-	-	-	19.600	19.600	-	-
Trans Health Workshop Hong Kong	-	-	-	-	-	-	-	7.000	7.000	-	-
MR-situatie Oeigoeren en Tibettanen in China	-	-	-	-	-	-	-	7.500	7.500	-	-
Future Generation Fund	-	2.500	-	-	-	-	-	49.867	52.367	-	-
Protect Civilians	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115.576
Code Yellow	-	-	-	-	-	800.179	-	-	800.179	800.000	651.500
Watching Big Brother	-	-	-	-	-	336.640	-	-	336.640	404.000	-
Totaal OVERIGE	2.785	28.400	1.650	-	89.748	1.136.819	-	147.911	1.407.313	1.349.000	1.013.356
Totaal 2021	2.785	28.400	1.650	-	89.748	1.136.819	843.147	147.911	2.250.460		
Begroting 2021	-	-	-	-	85.000	1.204.000	1.127.000	60.000		2.476.000	
Totaal 2020	18.785	37.988	333	150.765	111.398	767.076	729.318	77.776			1.893.439

Dit overzicht geeft aan welk deel van de inkomsten een door de giftgever, in overleg met Amnesty, bepaalde gebonden bestemming heeft.

Toelichting lastenverdeling

(alle bedragen in euro's)

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Doelstelling				Wervingskosten	Beheer en Administratie	Totaal 2021	Begroot 2021	Totaal 2020
	Internationale organisatie	Mensenrechten- beleid	Mobilisatie en Actie	Media en Politieke Zaken					
Afdrachten aan verbonden organisaties	12.287.336	1.100.179	-	-	-	-	13.387.515	11.930.000	11.290.884
Verstekte subsidies en bijdragen	-	199.716	35.662	304.848	-	-	540.226	7.417.000	544.804
Publiciteit en communicatie	-	100.678	437.711	374.804	3.123.154	-	4.036.347		4.072.678
Overige directe lasten	22.195-	441.131	437.584	209.257	672.331	-	1.738.108		1.922.842
Personeelskosten	187.375	2.687.548	1.590.933	1.705.307	1.814.798	972.426	8.958.387	9.230.000	8.176.371
Huisvestingskosten	6.140	88.064	52.131	55.878	59.468	31.862	293.543	278.000	251.204
Kantoor- en algemene kosten	23.931	343.258	203.191	217.805	231.788	131.348	1.151.321	1.210.000	1.105.804
Afschrijvingen	11.479	164.626	97.452	104.457	111.166	59.564	548.744	561.000	548.836
	12.494.066	5.125.200	2.854.664	2.972.356	6.012.705	1.195.200	30.654.191	30.626.000	27.913.423

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Wervingskosten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering, IT, facilitaire zaken HR) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) worden de kosten van bestuur, ledenraad, directiesecretariaat, control en financiële administratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Wervingskosten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Interne Organisatie worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Wervingskosten.

Deze jaarrekening is vastgesteld op 14 april 2022.

Bestuur:

Frank Heemskerk, voorzitter

Cees Breederveld, vice-voorzitter

Nynke Runia, secretaris

Martijn Herrmann, penningmeester

Rob Becker, lid

Marilyn Haimé, lid

Nenita La Rose, lid

Pim van den Dungen, lid

Laura Wennekes, lid

Directie:

Dagmar Oudshoorn, directeur

OVERIGE GEGEVENS

3

Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Resultaatverdeling

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen aangaande resultaatverdeling.

Nevenvestigingen

- Amnesty International's Center for International Justice
Bezuidenhoutseweg 99
2594 AC Den Haag

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Ledenraad van
Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland per 31 december 2021 en van het saldo van baten en lasten over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Mazars N.V. statutair gevestigd te Rotterdam (KvK Rotterdam nr. 24389296)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 14 april 2022

Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. R.C.H.M. Horsmans RA

Amnesty International
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam

T 020 626 44 36
E amnesty@amnesty.nl
W www.amnesty.nl
F [Facebook.com/amnestynl](https://www.facebook.com/amnestynl)
I [amnestynl](https://www.instagram.com/amnestynl)
T [@amnestynl](https://twitter.com/amnestynl)